

Včasih bi prijal kozarec tokaja

SANDOR TENCE

Zgodba z vinom »prosecco«, Prosekom in kraškimi vinogradniki je še kar zapletena, po svoje tudi zagonetna. V smislu, da se v njej prepletajo tudi interesi, ki presegajo krajevno razsežnost. Dovolj, da pomislimo na velikanske denarje, ki so vezani s proizvodnjo, trženjem in promocijo enega najbolj znanih in popularnih vin na svetu. O tem smo že dosti pisali in še bomo.

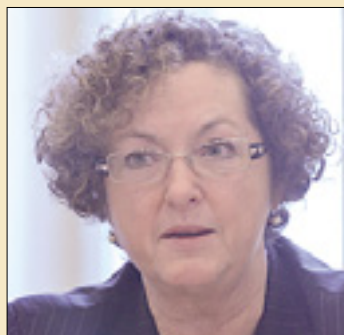
Če ostanemo pri včerajšnjih dogajanjih moramo zabeležiti obvezo deželnega odbornika Bolzonella, da bo resno vzel v pretres vprašanja kraških vinogradnikov in kmetov nasploh. To kar v petih letih ni naredil njegov predhodnik Violino, naj bi sedaj naredil odbor iz vrst leve sredine. Najprej bo moral začeti izvajati protokol o »proseccu«, ki so ga podpisale lokalne uprave, kmetovalci in njihova predstavništva, nato še spodbuditi deželni svet za zakonsko ureditev tega vprašanja. To kar v pretekli zakonodajni dobi ni uspelo Gabrovcu, Kocijancu in tržaškim deželnim svetnikom vseh strank. Takrat se je deželna vlada z Violinom in predsednikom Tondom obnašala kot neke vrste podružnica sosednjega Veneta.

Zadeva s »proseccom« se ne bo rešila v nekaj mesecih, nekje pa je treba vendarle začeti. Italijansko kmetijsko ministrstvo bi bilo treba morda kdaj pa kdaj spomniti na zgodbo o »furlanskem« tokaju, katerega uradno domovanje je sedaj na Madžarskem.

RIM - V prevrnjeni ladji našlo smrt najmanj 50 prebežnikov

Še ena tragedija med Malto in Lampeduso

POSL. BLAŽINA Berlusconi in DS še brez identitete

TRST - Poslanka Tamara Blažina v intervjuju ocenjuje zadnja politična dogajanja v Italiji, začeni s porazom Silvia Berlusconija v parlamentu. Slovenska parlamentarka govori tudi o pripravah na kongres Demokratske stranke, ki je po njenem prepričanju še vedno stranka brez prave identitete. Blažina se še ni opredelila o kandidatih za tajnika DS, vidljivost v predkongresnih pripravah pa bo prepustila mlajšim slovenskim demokratom, pravi.

V intervjuju je govor tudi o finančni situaciji slovenske manjšine ter o napovedanem sklicu vladnega omizja za Slovence. Poslanka se v teh dneh intenzivno ukvarja predvsem s šolskimi vprašanji.

Na 3. strani

RIM - Še preden je prišlo do pokopa preko tristotih migrantov, ki so pred nekaj dnevi utonili pred Lampeduso (skupno jih je sedaj 339), je prišlo sinoči do nove tragedije. V nesreči ladje s prebežniki na območju med Malto in Lampeduso je po poročanju agencije Ansa umrlo najmanj 50 ljudi. Med mrtvimi so tudi ženske in otroci. Okoli 200 ljudi so uspeli rešiti iz morja. Nesreča se je zgodila v malteških vodah, v reševalni akciji pa sta sodelovali malteška in italijanska obalna straža. Okoli 150 ljudi je rešila malteška ladja, ki je prva prišla na kraj nesreče, še 50 pa jih je rešila ladja italijanske mornarice.

Po poročanju tujih tiskovnih agencij se je ladja prevrnila, domnevno zato, ker so skušali ljudje na njej pritegniti pozornost letala italijanske mornarice.

Na 11. strani

BRUSELJ - Plinski terminal

Evropski seznam uradno brez Žavelj

BRUSELJ - Evropska komisija, ki ji predseduje José Manuel Barroso (na sliki) bo v ponedeljek potrdila dokončni seznam prednostnih energetskih projektov v skupnem evropskem interesu, ki je bil za Slovenijo sporen zaradi terminala v Žavljah. Žavelj na seznamu ne bo. Na njem bo projekt terminala v Severnem Jadranu z opombo, da bo Italija o lokaciji terminala odločala samo v soglasju s Slovenijo.

Na 2. strani

Bogata knjiga o tržaških osmicah

Na 4. strani

Pred Rdečo hišo bodo uredili krožišče

Na 12. strani

Na Goriškem porast poklicnih bolezni

Na 14. strani

Začel se je Mesec kraške kuhinje

Na 3. strani

GORICA - Včeraj na sedežu pokrajinske uprave

Prva seja komisije za tržiško termoelektrarno

TRST - Prosecco

Bole edini Slovenec na razstavi

TRST - V sklopu Barcolane so sinoči na Pomorski postaji odprli prireditve namenjene poznavanju vina »prosecco« z naslovom Prosecco: Bubbling style on show. Ni jasno, zakaj uradni angleški naziv za promocijo italijanskega vina, katerega zaščitno znamko Italija upravičeno brani pred grožnjami iz tujine. Nazadnje s Hrvaške z njenim dalmatinskim prosekom, kajti Italijo še vedno »straši« zanj klavarno končana zgodba z madžarskim Tokajem. Na razstavi sodeluje tudi slovenski vinar Andrej Bole s Piščancev.

Na 4. strani

BARCOLANA

Malika Ayane, Mitja Kosmina in še kaj ...

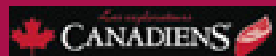
TRST - Bliža se dan Barcolane, pred regato pa se poleg priprav jadralscev množijo najrazličnejše prireditve. Drevi bo na Velikem trgu kot letošnja glavna glasbena zvezda nastopila pevka Malika Ayane, ki je v intervjuju za naš dnevnik povedala, da ji je Trst všeč. Ko se sprehaja po tržaških ulicah, se počuti kot dama iz prejšnjih stoletij, zelo rada pa ima pisatelja Itala Sveva.

Mitja Kosmina medtem razlaga, kako bo letošnja regata potekala in kako se počuti na krovu manjše jadrnice Mini Jene.

Na 9. strani

MARINIGH

confezioni

**Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066**

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnem
parkirišču

ENERGIJA - V ponedeljek seznam prednostnih evropskih projektov

Žaveljskega terminala ne bo, pač pa bo projekt na Jadranu

LJUBLJANA - Evropska komisija bo v ponedeljek potrdila dokončni seznam prednostnih energetskih projektov v skupnem evropskem interesu, ki je bil za Slovenijo sporen zaradi terminala v Žavljah, ki ga na seznamu ne bo. Na njem bo projekt terminala v Severnem Jadranu. Do tukaj nič novega, nova je opomba k priloženemu seznamu, da bo Italija o lokaciji terminala odločala samo v soglasju s Slovenijo.

Gre za seznam 130 prednostnih energetskih projektov, ki se bodo lahko v obdobju 2014-2020 po pospešenem in lažjem postopku potegovali za delež od 5,8 milijarde evrov evropskega denarja v okviru instrumenta za povezovanje Evrope. Na njem je tudi sedem slovenskih projektov. Slovenija je julija, v vmesni fazi postopka odločanja, seznamu nasprotovala, ker je bil na njem tudi italijanski projekt plinskega terminala v Severnem Jadranu, češ da se za njim skriva namera gradnje terminala v Žavljah, čemur že vseskozi odločno nasprotuje. Sledila so dodatna pogajanja, ki so prinesla rešitev.

»Slovenija se je z Italijo in Evropsko komisijo dogovorila o kompromisni rešitvi glede uvrstitve plinskega terminala v Severnem Jadranu na prednostno listo energetskih projektov EU. Dogovor predvideva, da bo lahko Italija določila lokacijo terminala samo v soglasju s Slovenijo,« so pojasnili na ministrstvu za infrastrukturo in prostor, ki ga vodi minister Samo Omerzel.

V praksi ta rešitev po navedbah ministrstva pomeni, da terminal ne bo zgrajen na območju, ki bi mu Slovenija nasprotovala zaradi negativnih učinkov na slovensko ozemlje, kar je skladno z resolucijo o strategiji za Jadran, ki jo je državni zbor sprejel leta 2009. »Omenjeni dogovor je zlasti pomemben z vidika negativne okoljske presoje za postavitve kopenskega plinskega terminala v Žavljah

Manuel Barroso (Evropska komisija)

in posledičnega nasprotovanja Slovenije, številnih civilnih iniciativ ter dežele Furlanije Julijske krajine,« so še izpostavili na slovenskem ministrstvu.

Ta rešitev bo po navedbah mini-

Slovenski minister Samo Omerzel

strstva upoštevana v končni različici seznama, ki jo bo komisija potrdila v ponedeljek. Gre za delegiran akt, ki ga pripravi komisija, pri čemer članice ne sodelujejo. Komisija ga nato posreduje v

pregled članicam in Evropskemu parlamentu, ki pa akta ne morejo več spreminjati, temveč ga lahko le potrdijo ali zavrnejo. Za Slovenijo je ta rešitev dejansko najboljša, saj ji daje najtrdnješe zagotovilo, da terminala v Žavljah resnično ne bo. Če bi vztrajala pri umiku projekta s seznama, tega zagotovila ne bi imela. Poleg tega bi po nepotrebnem zaostrila odnose s sosedi, ki povzročajo sporne niti sami niso enotni glede spornega terminala, meni več virov iz Bruslja in Ljubljane.

Slovenija je sicer imela jamstvo v obliki opombe na voljo že pred julijskim glasovanjem, na katerem je seznam zavrnila. Namesto da bi sprejela to ponudbo, s čimer bi spretno pokopala terminal v Žavljah in zagnala pogovore o alternativni lokaciji, je tedaj pod pritiskom populističnega dela javnosti in stroke stopila korak nazaj, so julija opozorili v Bruslju. (STA)

HRPELJE - Okrogla miza z ministrom za kmetijstvo Dejanom Židanom

Veliko zanimanje za nov zakon o agrarnih skupnostih v Sloveniji

Levo minister za kmetijstvo in gozdarstvo Slovenije, Dejan Židan, med svojim posegom v Hrpeljah

OK

EDINOST - Stališče »Zaščitni zakon je zmazek«

TRST - Na četrtkovem srečanju o razvojnih perspektivah slovenske manjšine na Opčinah (v organizaciji Slorija in Inštituta za narodnostna vprašanja) so svoje stališče o trenutnem položaju Slovencev v Italiji z deljenjem letakov podali tudi predstavniki društva Edinost. Družbeno politično društvo v besedilu pod naslovom »Odlično porazno pravno stanje« opozarja na določila in ugodne razsodbe italijanskega ustavnega sodišča, ki jih »slovenska organiziranost« ni izkoristila ali jih preprosto ne razumela, piše na letaku. Omenja se jezikovna enakopravnost v posebnem statutu iz leta 1954 ter v posebnem statutu avtonomne dežele FJK iz leta 1963: »Slovenska organiziranost je v glavnem naselila ustavno nezakonitim tolmačenjem deželne statuta (...) ter se ni upala na ustavno sodišče v strahu, da bi dosegla neugodno razsodbo.« Po osimskem sporazumu je prišel t. i. zaščitni zakon: zmazek, ki ne zagotavlja niti tiste ravni, ki jo je ustavno sodišče imenovalo »tutela minima« (minimalna zaščita). Zakonu je sledila nova upravna razdelitev tržaške občine, ki po mnenju Edinosti omejuje rabo slovenskega jezika.

HRPELJE - Dvorana hrpelskega kulturnega doma je bila skoraj premajhna, ko je gostila več kot 200 predstavnikov Agrarnih skupnosti (AS) Primorske in drugih povabljenih na prvi okrogli mizi, na katerem so Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Kmetijska gozdarska zbornica Slovenije in Združenje predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije predstavili osnovna izhodišča novega Zakona o agrarnih skupnostih, ki naj bi bil sprejet v prihodnjem letu.

Visoka udeležba na prvi okrogli mizi v Hrpeljah, saj so bili prisotni skoraj vsi predstavniki AS na Primorskem, je potrdila perečo problematiko, s katero se soočajo agrarne skupnosti na Slovenskem vse od leta 1994 dalje. Agrarne skupnosti imajo v lasti skoraj 80 tisoč hektarjev zemljišč (največ gozdov in pašnikov), kar predstavlja 3,67 odstotka slovenskega ozemlja. Okrog 600 agrarnih skupnosti ima 18.471 članov. Največ AS (kar 17 odstotkov) je prav na območju Krasi in Brkinov oz. v Upravni enoti Sežana. S temi in drugimi statističnimi podatki je na posvetu v Hrpeljah postregel generalni sekretar ZPASS Tine Premrl.

Sicer pa je po pozdravnem nagovoru domačega podžupana Antona Mahneteta dobrodošlico izrekel pred-

sednik ZPASS Anton Može, ki je poudaril prizadevanja za urejanje zakonodaje na tem področju, a kljub neustreznim zakonodajnim nekatere agrarne skupnosti aktivno gospodarijo s svojimi zemljišči. »Naše združenje vključuje 60 AS Z obdavčitvijo premoženja pa bomo postali lahek plen špekulantom za pridobivanje apetitov po našem premoženju,« je poudaril Može. Vso strokovno pomoč bo po besedah predsednika KGZ Cveta Zupančiča nudila tudi zbornica, medtem ko je kmetijski minister mag. Dejan Židan poudaril, da želi Slovenija z novo zakonsko ureditvijo omogočiti uspešno gospodarjenje s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči v lasti članov agrarne skupnosti ter tudi na ta način izboljšati prehransko varnost v Republiki Sloveniji, s tem pa tudi zagotoviti več delovnih mest.

Predstavniki pravne službe na MKO Andrej Hafner je predstavil osnovna izhodišča predlaganega zakona o AS. Z odgovori na zastavljena vprašanja v razpravi pa je postregla tudi državna sekretarka MKO Tanja Strniša.

»S predlagano zakonodajo želimo zagotoviti boljše gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi Agrarne skupnosti se srečujejo s pro-

blematiko upravljanja in razpolaganja s premoženjem članov. Pojavljajo se problemi članstva, občin, strukturne organiziranosti, največ težav pa vidimo pri dedovanju, nerešenih dednih postopkih in posebni ureditvi dedovanja, pri upravljanju in razpolaganju s premoženjem članov AS. Odločili smo se, da bo agrarna skupnost družbeno civilna oseba (premoženjska skupnost fizičnih in pravnih oseb, ki so solastniki ali skupni lastniki nepremičnega premoženja AS) in ne pravna oseba,« je poudaril Hafner.

O obsegu in pomenu agrarnih skupnosti ob meji in jusarjih iz Boljunca, Gropade in Bazovice, ki imajo kar 541 hektarjev površine na slovenski strani, je spregovoril tudi starosta agrarnih skupnosti Rudi Šimac z Goriškega, ki je poudaril, da je slovenski narod eden redkih narodov v Evropi, ki ima še živo ohranjeno običajno pravo, katerega naj bi spoštovali. Po njegovem nov zakon s tem niti ni potreben ter se zavzema za bolj enostavno tolmačenje.

Predstavniki severne Primorske se bodo 22. oktobra udeležili druge okrogle mize v Ratečah, zadnja okrogla miza o tej problematiki pa bo 24. oktobra v Lukovici.

Olga Knez

Velik nasad konoplje

KOPER - Moška z območja Koprca, stara 31 in 36 let, sta v bližini vasi Manžan na urejenih kmetijskih površinah ob robu gozda, med gostimi grmičevjem, skrbela za nasad konoplje s skupno 215 sadikami te prepovedane droge. Zaradi utemeljenega suma, da sta se Koprčana organizirano ukvarjala z gojenjem večjih količin droge za nadaljnjo prodajo, bodo oba ovdili. Koprski kriminalisti so že konec septembra prišli do informacije, da se v bližini Manžana ob robu gozda nahaja nasad konoplje. Pri pregledu terena so naleteli na omenjeni nasad in ugotovili, da zanj skrbita moška z območja Koprca, ki sta obdelala zapuščene kmetijske površine in na njih posadila sadike konoplje, so danes sporočili s koprskimi policijske uprave.

Kriminalisti so 26. septembra zasegli 215 sadike konoplje, visokih od 50 do 180 centimetrov, poleg tega pa so med hišno preiskavo pri osumljenih zasegli še manjšo količino že posušene konoplje.

Glede na količino zasežene droge obstaja utemeljen sum, da sta se moška organizirano ukvarjala z gojenjem večjih količin konoplje, ki je bila glede na zaseženo količino očitno namenjena nadaljnji prodaji. Zoper dvojico bo policija na okrogno državno tožilstvo v Kopru podala kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja nepravilne proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog.

Adria Airways meri v Verono in Celovec

BRNIK - Slovenski letalski prevoznik Adria Airways svoje poslovanje, kot kaže, vse bolj širi tudi zunaj meja Slovenije. Prihodnje leto namerava odpreti bazo na letališču Villafranca v Veroni, prošnjo za odprtje baze pa je naslovila tudi na letališče v Celovcu, poroča spletni portal EX-YU Aviation News. Adria Airways želi na letališču v Celovcu stacionirati letalo, zdaj pa čaka na odgovor letališča. Slednje se bo tudi odločilo, na katerih linijah bo lahko slovenski prevoznik letel s celovškega letališča.

Celovec, šesto največje avstrijsko mesto, je od Ljubljane oddaljen le okoli 90 kilometrov. Linij z letališča v Mariboru medtem ne načrtujejo. Adria Airways je v prvih osmih mesecih po prvih ocenah ustvarila 1,2 milijona evrov izgube iz poslovanja, kar je 5,7 milijona evrov manj kot v enakem obdobju lani. Izkoriščenost potniške kabine so na letni ravni zvišali za šest odstotnih točk na 73,1 odstotka. Na koncu leta pričakujejo pozitiven rezultat.

Danes kostanjev praznik v Rodiku

RODIK - Danes, 12. oktobra, se v Rodiku v Občini Hrpele Kozina obe ta že 14. tradicionalni kostanjev praznik, ki ga organizira domače Turistično društvo v sodelovanju s KS Rodik in Občino Hrpele Kozina. Že v dopoldanskih urah bodo ekipe kuharjev pričele s tradicionalnim kuhanjem v bakrenih kotlih, njihove jedi pa bo mogoče poizkusiti v popoldanskem času. Ob 13. uri bodo oprli razstavo dobrot iz kostanja, vrhunec pa bo dogodek dosegl ob 15. uri, ko bodo po slavnostnem nagovoru domačega župana Zvonka Benčiča Midreta slavnostno razrezali kostanjevo torto velikanka. Že v dopoldanskem času je poskrbljeno za športne aktivnosti od pohoda in igranja na škrabe, kot tudi za ustvarjalne otroške delavnice. Bogato bodo zalozene tudi stojnice z domačimi kmečkimi pridelki, obrtnimi izdelki. Ob 17. uri pa bodo izbirali krajja in krajlico kostanja. (OK)

POLITIKA - Pogovor s slovensko poslanko Demokratske stranke Tamaro Blažina

»Berlusconi je izgubil monopol, mi pa smo brez prave identitete«

Parlamentarka se še ni opredelila o tajniku DS, »vidljivost« pa prepušča mladim v stranki

TRST - Silvio Berlusconi je izgubil monopol nad Ljudstvom svobode, Demokratska stranka pa še vedno išče svojo identiteto. Po mnenju poslanke Tamare Blažina sta to glavna poudarka sedanjega zmedenega in nejasnega trenutka na italijanski politični sceni, kjer se kot zmagovalec, če ga lahko tako imenujemo, lahko predstavi edino predsednik vlade Enrico Letta. Vse ostalo »lebdí v zraku«, z izjemo gospodarske krize, ki ji ni videti konca. Skratka ne ravno spodbudne novice, čeprav politično gledano politična klopota, ki jo je v parlamentu dobil Silvio Berlusconi res ni od muh. In prav s tem smo pričeli razgovor s slovensko poslanko Demokratske stranke.

»Tako kot mnogi komentatorji tudi sama ocenjujem, da se je z dogajanjem prejšnjega tedna zaključilo neko obdobje. Res je, da ni prišlo do razkola v stranki Ljudstva svobode, vendar je neizpodbitno, da je prišlo do nekega »vulnusa«, ki bo globlo spremenil politični scenarij na italijanski desnici.«

In kaj se bo po vašem zgodilo sedaj?

Mogoče bo končno tudi Italija stopila na pot ostalih evropskih držav ter se bo naša notranja politika normalizirala. Berlusconi je izgubil monopol nad svojo stranko, saj je število parlamentarcev, ki so mu obrnili hrbet, precejšnje.

In kdo je na koncu zmagal? Prevladala je zdrava pamet. V Ljudstvu svobode so zmagali tisti v stranki, ki postavljajo interese države pred osebnimi in strankarskimi interesi. Vse skupaj pa je bilo precej podobno farsu, saj smo si vsi pričakovali, da bodo vsaj najbolj zvesti Berlusconijski pristaši glasovali proti zaupnici.

Kako ocenjujete zadržanje premiera Enrica Lette?

Vsekakor gre lep del zasluge za nastalo situacijo pripisati prav predsedniku Letti, ki se je odločno postavil po robu stalnemu izsiljevanju. Z zahtevo, da se razprava prenese v parlament, je prispeval, da se vsa zadeva izpelje ob belem dnevu, pri čemer si je moral vsakdo prevzeti svojo odgovornost.

Mislite, da bo Lettova vlada držala do leta 2015, kot računa premier?

Težko je napovedati, kaj se bo zgodilo v naslednjih mesecih. Lahko le upamo, da bo zdržala do pomladi leta 2015. Razlogov za to je kar veliko: nujnost stabilnega političnega sistema, bližnje predsedovanje Italije Evropski skupnosti, še vedno težka gospodarska situacija, ki zahteva celo vrsto ukrepov in reform, tudi ustavnih. In nenazadnje si ni mogoče predstavljati, da bi šli na volitve s sedanjim volilnim zakonom.

Kaj pa situacija v vaši Demokratski stranki, kjer ima človek vtis, da stalno »piha burja«?

Po političnem pretresu prejšnjega tedna so se tudi v DS stvari nekoliko umirile. Enotno so bila sprejeta kongresna pravila in celoten postopek je startal v duhu normalne kongresne dialektike. Koristno bi bilo, da bi ta kongresna faza ne vplivala negativno na vlado ter da bi se osredotočila na vsebinsko razpravo.

Decembrski kongres pa bo, kot kaže, vse prej kot neke vrste »sprehod«. Kaj menite o tem?

Za stranko, ki nosi v tem trenutku odločilno odgovornost pri vodenju države in številnih krajevnih uprav je nujno, da pride do nekega notranjega

razčiščenja, do opredelitve glede posameznih vprašanj in nenazadnje do določene samokritike.

Kaj mislite, ko govorite o avtokritiki?

Mislím na storjene napake, ki so botrovale k objektivnemu neuspehu na vsedržavnih volitvah. Izdelati je treba neko vizijo razvoja države in vloge, ki naj jo ima pri tem stranka sama.

Če dobro razumem, ocenjujete, da danes vaša stranka nima te vizije...

Marsikdaj v teh zadnjih letih stališča stranke niso bila jasna in dosledna, večkrat je prišlo do razhajanj in nesprejemljivega obnašanja. Res je, da smo pluralna stranka, ki jo sestavljajo različne politične in kulturne občutljivosti, vendar če se predstavljamo kot vladna stranka, moramo biti sposobni govoriti skupni jezik. Kongres mora služiti ne za izbiro tajnika, ampak mora opredeliti identiteto stranke, ki ostaja še vedno precej nedorečena.

Koga boste podprli v boju za tajniško mesto?

Sama se še nisem opredelila, saj bi želela prej poznati programe posameznih kandidatov. Naveličana sem namreč vnaprejšnje opredelitve za posamezne liderje. Recimo, da me doslej kongresna faza ni navdušila, kot tudi ne nihče od kandidatov, če izvezem tržaško krajevno stvarnost, kjer bom

Poslanke Tamaro Blažino skrbijo nedorečenosti v Demokratski stranki

KROMA

prepričano podprla ponovno kandidacijo Štefana Čoka.

Na koncu pa se boste morali le odločiti za nekoga..

Naposled se bom le odločila za tistega, ki bo pokazal največjo občutljivost do problemov zagotavljanja pravic, enakopravnosti in pozornosti do šib-

kejših slojev. Vendar se verjetno ne bom v prvi vrsti angažirala v kongresni bitki.

Kaj mislite s tem?

Sledila bom kongresu nekoliko bolj odmaknjeno in bom raje prepusila mlajšim slovenskim članom stranke večjo vidljivost in večji protagonizem.

Kako je s finančnimi prispevki za slovensko manjšino?

V neposrednem stiku z vlado se trudim, da kljub pereči vsedržavni finančni krizi ne bi prišlo do zmanjšanja proračunske postavke, kot je bila predvidena v lanskem triletnem proračunu in sicer nekaj nad 6 milijonov evrov. Upam, da nam letos končno ne bo treba popravljati finančnega zakona, a za to bo potrebno še veliko truda.

Kaj pa vladno omizje za slovensko manjšino?

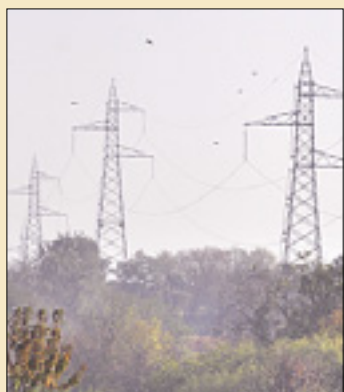
S podtajnikom na notranjem ministrstvu Philippom Bubbicom se vidi praktično vsak dan. Napovedal mi je sklicanje omizja v prihodnjih dneh, za kar je že kontaktiral tržaško prefekcijo. Žal so se zadeve zavlekle, ker je Bubbico dobil pozno pooblastila za manjšinsko problematiko.

S čim se trenutno najbolj ukvarjate v Rimu?

S šolstvom. V teh dneh imamo v obravnavi pristojne poslanske komisije dekret o šolstvu, h kateremu sem predstavila kar nekaj popravkov, ki naj bi vsaj delno prispevali k rešitvi težav v zvezi z začetnim usposabljanjem in zaposlovanjem učnega osebja. In nenazadnje aktivno spremljam dogajanja v senatni komisiji za ustavna vprašanja, kjer imajo na dnevnem redu nov volilni zakon.

S.T.

VIDEM Podpisan dogovor o elektrovodu

VIDEM - Včeraj je deželna uprava podpisala okvirni sporazum z družbo Terna za gradnjo elektrovida Videm-Redipulja. Predsednica deželne uprave Debora Serracchiani je ob podpisu povedala, da je sporazum rezultat daljšega dogovarjanja in pogajanj, v teku katerih je bil po njeni oceni občutno izboljšán dogovor, ki ga je s družbo Terna sklepala bivša deželna uprava.

Serracchianijeva je še ocenila, da bo sodobni elektrovod omogočil pocenitev električne energije in racionalizacijo distribucijskega omrežja. Poleg tega je predvidena višja finančne kompenzacija za občine, po ozemlju katerih bo zgrajen elektrovod, uporabljeni bodo stebri z nizkimi učinki na okolje, tudi odslužena električna linija bo umaknjena s terena v kratkem roku.

Naj spomnimo, da je prvotni načrt elektrovida vzbujal veliko odpora v občinah, preko katerih naj bi potekal, polemike v zvezi z načrtom pa se doslej niso polegale.

KOMEN - Od včeraj do 10. novembra

Trinajst gostinskih ponudnikov vabi na Mesec kraške kuhinje

KOMEN - Trinajst gostinskih ponudnikov in turističnih kmetij je včeraj odprlo vrata Mesecu kraške kuhinje. Vse do 10. novembra bodo obiskovalcem ponujale izbrane kraške specialitete in posebne menije, med katerimi bo večji poudarek predvsem na jesenskih kulinarčnih dobrotah. Gostinci bodo obiskovalcem ponujali joto, ječmenovo mineštro, ajdovo polento, jedi z ohrovtom in šelinom (zeleno). Jesen je tudi čas dobrot iz prašičjega mesa, kateri kos mesa je pravi za določeno jed, pa je skrivnost vsakega ponudnika posebej.

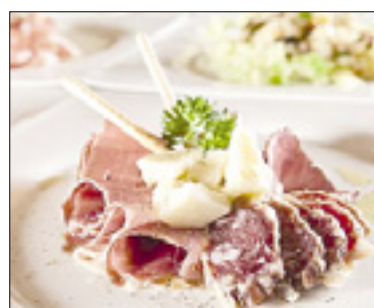
Gostinci Kraško kuhinjo v jesenskem času pripravljajo že osemnajst let. Nekateri med njimi so tej prireditvi zvesti že od samega začetka.

»Ponosni smo na to, da prireditve raste iz leta v leto, da se krepijo vezi med ponudniki in zato raste tudi kvaliteta ponujenih jedi,« je na predstavitvi letošnjega meseca kraške kuhinje dejala predsednica sekcije gostincev pri Obrtno-podjetniški zbornici Sežana Katja Skok.

Tudi letos bodo posebno pozornost namenili ročno rezanemu pršutu, ki so ga Kraševci posebej zaščitili. Pravico do zaščitene storitvene oznake »ročno rezan pršut«, ki je registrirana pri Uradu za intelektualno lastnino RS, realizirala pa jo je Območna obrtna zbornica Sežana, lahko uporabljajo le gostinci, ki obvladajo spretnost ročnega rezanja pršuta.

Ob Mesecu kraške kuhinje bodo gostinci ponujali tudi mlada vina ob »zgodbah o prijateljstvu med teranom in kraškim pršutom«.

Jedi, ki jih bodo ponujali gostinci, imajo tudi letos tradicionalne okuse s pridihom sodobnosti, je povedala

ena od pobudnic prireditve Aleksandra Pelicon. »Če samo nekoliko ponazorim - treba je skuhati dobro mineštro, ki je

zvesta tradiciji in odgovarja vsem zahtevam sodobnega časa,« je dejala Peliconova.

Obiskovalec, ki pride na Kras, lahko največ stvari vidi in doživi na podeželju, je prepričan sežanski župan Davorin Terčon. Prepričan je, da ima Kras veliko gastronomske ponudbe za prave sladokusce, prireditve pa je pomembna zato, ker se z njo predstavljajo različni ponudniki in to na različnih delih Krasa.

Meseca kraške kuhinje se letos s svojo ponudbo udeležujejo: **Gostilna Skok, Štorje; Turistična kmetija Špacapanova hiša, Komen; Gostilna Krajljestvo pršuta, Kobjegalva; Turistična kmetija Ostrouška Pelicon, Coljava; Turistična kmetija Francinovi, Avber; K'ntina Čotar, Gorjansko; Turistična kmetija Škerlj, Tomaj; Gostilna in domačija Šajna, Šepulje; Osmica Kosmina-Pod kostanj, Brje pri Komnu; Vinogradništvo in kletarstvo Buntovi, Škrbina; Vinska klet »Orel«, Avber; Vinakras Z.O.O. Sežana, Sejmiška pot; Vinarstvo Škerlj, Tomaj.**

TRGOVINSKA ZBORNICA - Na okrogli mizi bežno o kmetijstvu in vinogradništvu na Krasu

Prosek je še vedno daleč

V sklopu Barcolane so sinoči odprli prireditev namenjeno poznavanju in ovrednotenju vina »prosecco« z naslovom »Prosecco: Bubling style on show«. Ni jasno, zakaj uradni angleški naziv za promocijo priznanega italijanskega vina, katerega zaščitno znamko Italija upravičeno brani pred grožnjami iz tujine. Nazadnje s Hrvaške z njenim dalmatinskim prošekarjem, ki ima sicer malo ali nič možnosti za prodor, čeprav Italijo še vedno »straši« zanj klavarno končana zgodba z madžarskim tokajem. Na razstavi na Pomorski postaji sodeluje tudi slovenski vinar Andrej Bole od Piščancev.

O »proseccu« in tržaškem vinogradništvu je zelo obrobno tekla beseda na posvetu, ki ga je Trgovinska zbornica namenila zaščitni italijanskih prehrabnenih proizvodov v svetu. Na srečanju ni bilo napovedane »zvezde« prireditve Oscarja Farinettija, izumitelja zelo uspešne blagovne znamke Eataly, ki bo prihodnje leto odprl svojo prodajno strukturo tudi v Trstu.

Deželni odbornik Sergio Bolzonello (odgovorja kar za pet resorjev) je priznal posebnost kraškega kmetijstva, ki mu mora Dežela nameniti posebno pozornost. Bolzonello upa, da se bodo polemike okrog prosecca polegale, zato se jih ne splača podžigati. Polemiko okrog vinske razstave, v katero je bil direktno vpleten, je obšel predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti, medtem ko je Igor Dolenc (Pokrajina) povedal, da je na Tržaškem koli petsto kmetijskih obratov, 343 pa je uradno registriranih vinogradnikov.

Stefano Zanette, predsednik konzorcija za zaščito »Prosecca DOC«, je bil edini od sodelujočih na posvetu, ki bi bil dolžan vsaj omeniti znano lokalno problematiko vezano na to vino. O tem niti besedice, pač pa le dolgo navajanje števil in podatkov o lanskem proizvodnji »prosecca« in o njegovih razvojnih perspektivah, seveda v Venetu. Lani so tržili 230 milijonov steklenic »prosecca«, letos pa imajo v

načrtih 260 milijonov steklenic, lanska proizvodnja je znašala 1,7 milijona hektolitrov, nova pa naj bi poskočila za 200 tisoč hektolitrov. Skratka velik razcvet vina, ki ga več kot polovico Italija prodaja na tujih trgih.

Nekaj skromnih »krajevnih« podarkov o »proseccu« je v spremni besedi k pobudi v sklopu Barcolane namenil Paoletti. Obžaluje polemike, ki so nastale s kraškimi vinogradniki, do katerih je Trgovinska zbornica - tako njen predsednik - vedno izkazovala voljo in željo do sodelovanja. Kot konkreten primer te pozornosti Paoletti navaja evidentiranje Hiše »prosecca« na Proseku, za katero je bil že predložen načrt, Deželi pa prošnja za financiranje. S prispevkom 200 tisoč evrov, ki še ni bil dokončno odobren, bi v sklopu še neuresničene t.i. protokola o »proseccu« kupili del sedanje Društvene gostilne na Proseku.

S.T.

Zgoraj govorniki na posveti o zaščiti italijanskih izdelkov in desno odbornik FJK Sergio Bolzonello skupaj s predstavnikoma Kmečke zveze z vinogradnikom Andrejem Boletom

KROMA

MAVHINJE - Predstavitev zanimive publikacije Elisabette Bonino in Alessandre Cossu

Popis 104 tržaških osmic

Elisabetta-Betta Bonino in Alessandra-Cossa sta v zadnjem letu obiskali 104 tržaške osmice. Tako rekoč vse, ki so odprle vrata med poletjem 2012 in poletjem 2013. Svoje vtise sta zbrali v knjigi Osmize ilustrirane osmice, ki je pravkar izšla pri tržaški založbi Lint. Publikacija so v četrtek predstavili v eni od sto štirih opisanih osmic - pri Fabcih v Mavhinhah - ob prisotnosti številnih prijateljev, ki sta si jih nasmejani avtorici ustvarili med nabiranjem gradiva. Med njimi so bili glasbeniki, ki sta jih srečali po osmicah, krajevni upravitelji, predvsem pa veliko osmičarjev, ki so Sandri v prejšnjih mesecih zupaali svoje življenjske zgodbe in se nastavili Bettinemu fotoaparatu.

Franc Fabec je uvodoma spomnil, da so tržaški kmetje s trdim delom in zavestjo, da morajo biti njihovi proizvodi čim boljši, osmicam v zadnjih dvajsetih letih omogočili preskok: osmičarska ponudba je postala bolj raznolika, predvsem pa bolj kvalitetna. Izrazil je željo, da bi knjiga izšla tudi v slovenskem in nemškem prevodu: v znak spoštovanja do osmičarjev in krajevnega prebivalstva, a tudi nemško govorečih turistov, ki zelo radi zahajajo v kraške osmice.

Tržačanka Betta, ki je večino življenja preživela v Rimu, in Rimljanka Sandra, ki je večino življenja preživela v Milanu, sta se

spoznali pred nekaj leti v Trstu, kamor sta se obe preselili. Združili so ju radovednost, veliko navdušenje nad krajevnimi običaji, želja po spoznavanju. Kot sta poudarili, nista želeli ocenjevati vina in ostalih proizvodov, ki sta jih okusili med skoraj enoletnim »romanjem« po osmicah, temveč predvsem »doživeti vzdušje, ki vlada v osmicah, in za-

Z desne Elisabetta Bonino in Alessandra Cossu

KROMA

beležiti fotografijo nekega stanja, pustiti pisni dokument o velikem bogastvu, ki ga predstavljajo za tržaško ozemlje«. Osmice sta doživeli kot kraj združevanja, kot dokaz navezanosti krajevnega prebivalstva na domačo zemljo. Prepričani pa sta, da bi lahko osmice veliko prispevale k turističnemu ovrednotenju teritorija, česar se najbrž za-

vedajo tudi mlajše generacije, ki se v vse večjem številu vračajo v vinograde in hleve.

Vsako osmico sta opremili s fotografijami, praktičnimi informacijami (naslovi, telefonskimi številkami, datumom prvega odprtja ...) in kratkimi opisi, v katerih sta skušali izpostaviti delček zgodbe, ki jo vsaka osmica nosi v sebi. (pd)

V Trstu hitrejša internetna povezava

Družba Telecom Italia prinaša v Trst hitro širokopasovno internetno povezavo (high broadband). Trst bo kot 33. mesto v Italiji pridobilo optična vlakna, ki omogočajo spletno povezavo (doma ali v službi) s hitrostjo 30 megabitov na sekundo. Z novo storitvijo »Ultra Internet« bo občanom in podjetjem torej omogočeno hitrejšo deskanje po spletu. Po napovedih naj bi do konca tega leta položili 280 kilometrov kablov iz optičnih vlaken, ki bodo preko posameznih central povezali 73 tisoč stanovanj.

Danes in jutri »Pay Day« Gibanja petih zvezd

Gibanje petih zvezd prireja danes in jutri »Pay Day« v Furlaniji-Juljski krajini. V Trstu, Vidmu, Gorici, Tržiču, Čenti, Pordenonu, Huminu in Červinjanu bo v središčnih ulicah postavilo stojnice, pri katerih bodo njegovi predstavniki posredovali informacije o krčenju finančnih sredstev za politiko v deželni upravi. Poleg tega bodo ljudi seznanjali z drugimi pobudami Grillovega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini, od zahteve po ustavitvi načrta za hitro železnico do predlogov za širjenje uporabe obnovljivih energijskih virov. V Trstu bodo stojnico postavili v U. delle Torri.

Poulični TV dnevnik krožka Ercole Miani

Krožek Ercole Miani bo danes začel drugi niz »pouličnih televizijskih dnevnikov«. Na sporedu bo na Borznem trgu od 17. do 20. ure, vodil pa ga bo voditelj krožka Maurizio Fogar. Kot je zapisal v noti za tisk, namerava javnost seznaniti z novicami, ki jih krajevna sredstva javnega obveščanja »zamolčujejo ali zmanipulirajo«.

BAZNI SINDIKATI Splošna stavka

Na Pokrajini o Trieste Trasporti

Bazni sindikati USB, CUB, Cobas, USI, Snater, ORSA in SIAE so za prihodnji petek, 18. oktobra, oklicali 24-urno vsedržavno splošno stavko v bran socialne države ter proti politiki varčevanja v Italiji in Evropi. Tudi v Furlaniji-Juljski krajini bodo železniške, avtobusne, letalske povezave ter javne in zasebne storitve nekoliko okrnjene. Sindikat USB vabi na okrnjeno razstavo v Rim, iz dežele FJK bodo v prestolnico vozili avtobusi (vpisi na tel. št. 040-771446 in 347-9308719 ter na elektronskem naslovu friulivg@usb.it). Podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bodo linijski avtobusi vsekakor redno vozili od 6. do 9. ure ter od 13. do 16. ure.

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, pokrajinski odbornik za prevoze Vittorio Zollia in tržaška občinska odbornica za promet Elena Marchigiani pa so se včeraj sestali s sindikalnimi predstavniki uslužbencev podjetja Trieste Trasporti. Zollia se je strinjal s sindikalisti, da bi bilo novo omejevanje storitev in kilometrov (glede na triletni deželni proračun) škodljivo.

LICEJ PREŠEREN - Obisk v okviru projekta Eustory

Evropskim sovrstnikom so razlagali, kaj pomeni biti Slovenec v Trstu

Licej Franceta Prešerna je včeraj dopoldne obiskala skupina mladih dijakov iz različnih evropskih držav, ki v teh dneh gostujejo v Ljubljani. Pod mentorstvom zgodovinarja Bojana Balkovca so se včeraj mudili v Trstu in Kopru, kjer so lahko pobliže spoznali zgodovino slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Sloveniji. Gostovanje dijakov je sicer uokvirjeno v mednarodni projekt sodelovanja Eustory, v sklopu katerega se v različnih evropskih državah dijaki lahko udeležijo tekmovanj iz zgodovine, najboljši v državi pa nato lahko kandidirajo za udeležbo na mednarodnih konferencah, kakršna v teh dneh poteka tudi v Ljubljani.

Skupino 26 dijakov med 16. in 20. letom starosti je sprejela ravnateljica liceja Prešeren Loredana Guštin, ki je gostom predstavila štiri naše dijakinje, ki so pripravile krajšo predstavitev v angleščini. S pomočjo video projektorja so Nada, Milena, Nina in Jessica predstavile zgodovino naših krajev, spregovorile so o multikulturalnosti in multietničnosti Trsta, kako so živeli Slovenci pod habsburško monarhijo in kako se je življenje v teh krajih spremenilo po prihodu Italije.

Dijakinje so največ pozornosti namenile prav temu poglavju slovenske tržaške zgodovine. Slušatelji in slušateljice so izvedeli, kaj so s seboj prinesli fašistični zakoni in kako so Slovenci doživljali tista leta. Dijakinje so predstavile tudi politično sliko naših krajev, razložile pa so tudi, kakšen šolski sistem imamo Slovenci v Trstu. Tuji dijaki so spoznali, kakšne so naše šole in kaj pomeni šola s slovenskim učnim jezikom na tržaškem oz. v Furlaniji-Juljski krajini. Postregle so tudi s podatkom, koliko Slovencev živi v naši regiji in kaj sploh pomeni biti Slovenec v tukajšnjih razmerah.

Morda so slušatelji najmanj dojemali prav ta aspekt »slovenskosti« v Trstu. Po koncu krajšega predavanja so gostje našim dijakinjam postavili cel kup vprašanj. Zanimalo jih je predvsem to, zakaj so se odločile za slovensko in ne italijansko šolo. Dekleta so odgovorila, da se jim ta odločitev sploh nikoli ni zdela vprašljiva, saj se jim zdi nekaj čisto samoumevnega, da se otrok slovenskih staršev odloči za slovensko šolo. To tematiko so tuji dijaki želeli poglobiti tudi v vprašanje, kako komunicirajo, ko so v družbi. Tudi na to vprašanje so dijakinje odgovorile, da v družbi, če so vsi Slovenci, komunicirajo v slovenskem jeziku, če pa je prisoten italijansko govoreč prijatelj pa jezik komunikacije postane italijanščina.

Klepert med dijaki bi lahko trajal v nedogled, a ga je zaradi drugih obveznosti prekinil prof. Bojan Balkovec, ki je pisano družico pospremil še v Ul. Sv. Frančiška, kjer so med drugim obiskali tudi knjižnico. Sprva je bilo predvideno, da bodo gostje obiskali Narodni dom, a so morali zaradi njegove zasedenosti spremeniti načrte. Po končanem obisku v Trstu pa so se dijaki odpravili še v Koper, kjer so obiskali italijansko gimnazijo. (sč)

Dijaki iz raznih evropskih držav so obiskali tudi Narodno in študijsko knjižnico KROMA

TRST - Mladi dobrodošli gostje v našem uredništvu

Kranjski učenci šole Orehek po sledovih slovenskega Trsta

Uredništvo našega dnevnika je včeraj obiskala večja skupina učencev osnovne šole Orehek iz Kranja, ki jih je na ekskurziji po Trstu spremljal novinar Jan Grgič. Učencem je zgodovino Primorskega dnevnika in njegovo današnjo vlogo med Slovenci v Italiji orisal odgovorni urednik Dušan Udovič, nakar so v mestu obiskali več krajev, ki so povezani s prisotnostjo Slovencev. Zaustavili so se v Narodnem domu, pri Zoisovi hiši, na Velikem trgu in seveda nabrežju ter na pomolu San Carlo, kjer so imeli priložnost občutiti pulz dogajanja v zvezi z Barcolano.

Seveda niso mogli mimo obiska Miramara, prijeten postanek za kosilo pa jih je čakal na turistični kmetiji Grgič v Padričah. Zadnja etapa obiska je bil spomenik junakom na bazovski gmajni, kjer jih je z ustrezno razlago dočakal zgodovinar Milan Pahor.

ZAVOD INAIL - Spodbudni podatki

Lani na Tržaškem manj nesreč pri delu

V tržaški pokrajini je število nesreč pri delu krepko padlo, pozitiven trend pa je značilen za vso Italijo. To izhaja iz raziskave, ki temelji na podatkih zavoda za varnost pri delu Inail - predstavili so jo pred začetkom prireditve o varnosti pri delu Ambiente Lavoro, ki bo od 16. do 18. oktobra v Bologni.

Zavod Inail je v letu 2012 prejel v tržaški pokrajini 3789 prijav o nesrečah pri delu, kar je za 13,5 odstotka manj kot v letu 2011. Največ nesreč je bilo v gradbenem sektorju, in sicer 314, kar je vsekakor za 16,9 odstotka manj kot v letu 2011. Po številu nesreč v gradbenem sektorju je tržaška pokrajina druga v deželi: prvi je Videm (607), za Trstom sta Pordenon (267) in Gorica (180). Tudi število prijavljenih primerov poklicnih bolezni se je lani zmanjšalo, in sicer za 10,3 odstotka (506 primerov, v gradbenem sektorju -22,9 odstotka).

Moški razdejal bar na Garibaldijevem trgu

Razburjen moški je v četrtek ponoči povzročil pravo razdejanje v nekem baru na Garibaldijevem trgu. Nekaj ga je tako razjezilo, da je proti zaposleni v lokalu vrgel košaro pomivalnega stroja, polno kozarcev. Nato se ji je približal in jo s pestjo udaril v obraz. Pobesneli 32-letni M. O. (gre za policiji že znane tunizijskega državljan s stalnim bivališčem v Trstu) se je nato znesel nad raznimi predmeti v lokalu in jih poškodoval. Policija je prejela več klicev, k baru sta prispeli dve patrulji. Ko se je nasilnež umiril, so ga kazensko ovadili, osebje službe 118 pa je ženski prevezalo ranjeno zapestje.

TRG OBERDAN - Dijaški protest

»Naše šole razpadajo«

Včerajšnji »vlažen« protest pred palačo deželnega sveta na Trgu Oberdan

V tržaškem mestnem središču je bil dopoldanski promet močno oviran zaradi dijaške demonstracije, ki je v glavnem zajela Ulico Carducci. Dijaki višjih srednjih šol po vsej Italiji v teh dneh protestirajo zaradi preskromnih sredstev, ki jih država in ostale institucije namenja-jo šolam, ter proti javnemu financiranju zasebnih šol. V Trstu pa je posebno občuten problem dotrajanih šolskih poslopij, v katerih varnost ni zajamčena. Šolske stavbe so na Tržaškem v povprečju zelo stare, vzdrževanje pa je bilo v prejšnjih desetletjih očitno slabo. Pogosto se na primer zgodi, da s stropov pada omet, pred časom se je dijakinja tudi resneje poškodovala.

Sprevod v organizaciji združenja dijakov Unione degli studenti je v deževnem vremenu krenil z Goldonijevga trga in se zaključil pred sedežem deželnega sveta na Trgu Oberdan, kjer je kakih sto dijakov z glasbo in gesli opozarjalo na preče probleme šolstva. Država vlaga v javno šolstvo vse manj denarja, zaradi česar so poslopja v slabem stanju, knjige so vse dražje, veliko mladih pa šolo zapusti. Dijaki so kritični tudi do deželne in krajevnih uprav. »Šole razpadajo, politiki pa čakajo na prvi smrtni primer,« je za deželni radio RAI izjavil eden od protestnikov.

V starem mestu danes Pihalni orkester Breg

Na Trgu Cavana bosta danes popoldne koncerta, ki spadata v tradicionalni glasbeni niz italijanskega vsedravnega združenja godb ANBINA. Ob 15.30 bo nastopil Pihalni orkester Breg, ob 16.30 pa Serenade Ensemble.

Danes in jutri jabolka proti multipli sklerozi

Na preko 3000 italijanskih trgov bodo danes in jutri prodajali »solidarna jabolka«. Sredstva od njihove prodaje bodo namreč namenili boju proti multipli sklerozi, za katero v Italiji vsak dan zboli šest oseb. Jabolka bodo prodajali tudi v Trstu (v Ulici delle Torri, pod Portiči, na Borzнем trgu), v Narodni ulici na Opčinah in na miljskem Markonijevem trgu; jutri dopoldne pa na Borzнем trgu, Trgu sv. Antona, pri barokovljanski cerkvi in v openski Narodni ulici.

Do 20. oktobra je mogoče tudi poslati SMS sporočilo na posebno telefonsko številko 45593 in tako »posvojiti« mlado raziskovalko.

Na Pomorski postaji posvet AEA o azbestu

Na Pomorski postaji bo danes dopoldne posvet o azbestu. Prireja ga deželno združenje AEA, ki zastopa žrtve tega smrtonosnega materiala. Številni predavatelji, predvsem zdravniki, raziskovalci in pravniki, bodo osvetlili nekatere novosti na zdravstvenem, zakonskem in okoljskem področju. Pričetek je predviden ob 8.30.

Drevi operetne melodije v kavarni Degli specchi

V sloviti kavarni na Velikem trgu bodo danes ob 18. uri zadonele priljubljene operetne melodije. Izvajali jih bodo sopranistka Marianna Prizzon, tenorist Andrea Binetti in pianistka Antonella Costantini.

NABREŽINA - Sklepni večer razstave v priredbi SKD Igo Gruden

Ribištvo našega morja

Okrog petsto slovenskih učencev s Tržaškega in maturantje (125) brežiške gimnazije so si v minulih tednih ogledali razstavo »Iz zapuščine nabrežinskih ribičev«, ki je ta torek doživela svoj zaključni razplet s prireditvijo Ribišтво našega morja. Zamiselno zelo posrečena sklepna pobuda kulturnega društva Igo Gruden je zaživela na odru bližnje župnijske dvorane, saj je društvena dvorana še dan kasneje (8. t. m.) dočkala svoj zadnji obisk, in sicer skupine komenskih osnovnošolcev.

Prireditve, ki ji je domači zbor pod vodstvom Janka Bana v pozdrav zapel dve Grudnovi pesmi, je suvereno in pristrčno vodila Loredana Gec, ki je predstavila gosta večera, kapitana Bruna Volpija Lisjaka, ter se z njim pogovarjala. Tema razgovora je bila najprej kratka analiza nabrežinskega ribištva v sklopu celotnega primorskega ribištva. Iz lokalnega konteksta je razgovor prešel na odnose z ribiči iz sosednjega Križa. Lisjak, ki je za to priložnost po svojih dokumentih podrobneje raziskal ta vidik, je prišel do zaključka, da so se spori med sosedji vlekli več stoletij. Razlog sporov pa je bila nedorečena postavitve meja med obema ribiškima območjema, ki sta pripadali po eni strani devinskim grofom po drugi pa tržaški občini. Zgodilo se je celo, da so tako devinski gospodje kakor tudi tržaški plemiči nahujskali naše ribiče z namenom, da bi jih laže obvladali. Lisjak je s tem v zvezi tudi podčrtal, da je nesložnost naših ljudi žal prevečkrat v zgodovini imela negativne učinke.

Med svojim tretjim posegom pa je Bruno Lisjak izpostavil pomen pobude nabrežinskih prosvetarjev, ki je dokaj v sozvočju z namembnostjo Ribiškega muzeja tržaškega primorja; njegovi ustanovitelji si namreč prizadevajo za ohranitev ter ovrednotenje naše edine kulturne dediščine, povezane s pomorskim dejavnostmi, ki segajo od priselitve Slovencev k Jadranskemu morju do današnjih dni, ko je slovenska tržaška obala iz političnih razlogov bila dodeljena Italiji. Zato bi bilo prav, ko bi tudi ekspanzijske nabrežinske razstave dobile v javnosti svoje mesto in bili primerno ovrednoteni.

Ob vseh treh Lisjakovih posegih je nastopil tudi študent Daniel Doz z recitacijo dveh poezij in krajših odlomkov iz Lisjakovega bogatega zgodovinskega opusa.

Ob obravnavanju kriškega ribištva se je iz zakulisja prikupno oglašil pevski zbor Vesna z dvema pesmima v domačem narečju, Loredana Gec pa je doživeto podala Peškardorko Marije Mijot. Zbor Vesna je nadalje pod taktirko Rada Miliča in ob spremljavi tamburaškega kvinteta zaključil kulturni večer z venčkom dalmatinskih pesmi, ki so jih kriški fantje doživeto zapeli ob predvajanju marin domačega slikarja Al-

Voditeljica večera Loredana Gec se pogovarja s kapitanom Brunom Volpijem Lisjakom; desno dragocen primerek čupe na razstavi

KROMA

berta Sirka, ki je znal prepričljivo prikazati na platnu tako naše bregove kakor dalmatinske.

Pred iztekom prireditve je v imenu Ribiškega muzeja Tržaškega primorja po-

zdravil in prirediteljem čestital njegov predsednik Franco Košuta, v imenu nabrežinskega društva pa se je predsednica Mariza Škerk zahvalila vsem nastopajočim, oblikovalcem večera, vodičem razstave

ter še posebej potomcem vaških ribičev, Babčevim, Gospodovknim in Martinčevim, ki so nudili gradivo za postavitve razstave, in Y.C. Čupi za izposojlo enkratnega eksponata, čupe. (zl)

Oktoberfešt v Praprothu

V borovem gozdiču v Praprothu se nadaljuje 18. Kraški Oktoberfešt v organizaciji SKD Vigred. Danes ob 15. uri bo vpisovanje na likovni ex tempore za otroke in mlade (od 3. do 14. leta). Ob 15.30 se bo v organizaciji kraške sekcije društva ljubiteljev šaha SST 1904 začel šahovski turnir, ki bo trajal približno do 19. ure.

Ob 15. bodo taborniki Rodu Modrega Vala Trst-Gorica odprli taborniško eko-kotiček, kjer bodo do 17. ure predstavili otrokom in mladim taborniško življenje v spoštovanju do narave in priredili razne delavnice in taborniške igre. Ob 15. uri bodo odprli tudi vse kioske, od 16. do 18. ure bo plesna delavnica za otroke, mlade in odrasle pod vodstvom Jelke Bogatec. Ob 18. uri bo na sporedu nagrajevanje ex tempore in udeleženci plesne delavnice bodo pokazali, kaj so se naučili. Člani plesne skupine AKŠD Vipava pa bodo nastopili z muzikalom Mamma mia. Zvečer bodo do 1. ure igrali mladi člani ansambla Ne bojsega. V organizaciji gobarskega društva Sežana je na ogled tudi razstava gob, od 15. do 18. ure bodo člani društva na razpolago za karšnokoli vprašanje.

SLOVIK - Z Dijaškim domom S. Kosovela

Moj podjetniški projekt v slovenščini

Moj podjetniški projekt ... v slovenščini od A do Ž. To je nov program za dijake, ki ga izobraževalni konzorcij Slovik ponuja v sodelovanju z Dijaškim domom Srečka Kosovela. Program, ki bo združeval vsebine s področij podjetništva, marketinga, kreativnega učenja, dizajna, računalništva in javnega nastopanja, bo potekal ob petkih popoldne. Cilj je posredovati dijakom različne vsebine ter jih ob tem spodbujati k aktivni rabi živega slovenskega jezika v različnih okoljih in kontekstih.

Ob pomoči mentorjev (to so psihologinja in ekonomistka Blanka Tacer, računalničar in urednik spletnih strani Goran Sambt ter jezikoslovka Matejka Grgič) bodo udeleženci pripravili podjetniški načrt od prvotne zamisli (poslovnega načrta) do realizacije. Na koncu bodo izdelali spletno stran in jo predstavili javnosti, v sklopu programa pa bodo obravnavali več predmetov: podjetništvo, računalniško programiranje, dizajn spletnih strani, marketing, organizacijo dela v skupini, predstavitev projekta v javnosti, kreativno razmišljanje ... vse v slovenščini.

Dijake bodo razdelili v dve skupini (prva dva in zadnji trije razredi višjih srednjih šol). Za prvo skupino vsebuje program deset delavnic po dve šolski uri, za drugo pa petnajst delavnic po dve šolski uri. Tečaj bo potekal ob petkih popoldne (prva skupina od 14.30 do 16. ure, druga od 16.30 do 18. ure), prvo srečanje bo 8. novembra (obe skupini ob 14.30).

Za gojence dijaškega doma je kotizacija že vključena v šolnino, za ostale znaša 30 evrov brez DDV. V ceno so vključene delavnice po programu, gradivo in mentorstvo; za dijake, ki niso vpisani v redni program dijaškega doma pa tudi kosilo in možnost popoldanskega bivanja v dijaškem domu (učenje, pisanje nalog ...) na dan delavnic.

Prijavnica je na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjeno prijavnico pošljite na naslov info@slovik.org. Prijave zbirajo do 31. oktobra. Dodatne informacije so na spletni strani www.slovik.org, na Facebooku, na elektronskem naslovu info@slovik.org ter na telefonski številki 040-573141 (Dijaški dom).

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 12. oktobra 2013

MAKS

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 18.25 - Dolžina dneva 11.08 - Luna vzide ob 14.38 in zatone ob 0.53

Jutri, NEDELJA, 13. oktobra 2013

EDVARD

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,6 stopinje C, zračni tlak 1007,1 mb ustaljen, vlaga 70-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,1 stopinje C.

Lekarne

Danes, sobota, 12. oktobra 2013

Obočajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oširek

Osoppo 11 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah,

o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

1 MESEČ IN POL stare psičke, majhne rasti, podarimo ljubiteljem živali. Tel.: 040-231855 ali 040-213821.

BOX za avto dajem v najem v Ul. Trisino 15 (v bližini bolnice Burlo), 14 kv.m., luč, voda. Cena: 130,00 evrov. Tel. 347-7334719.

IŠČEM DELO za gospodinjska opravila 1x/2x tedensko, z lastnim prevoznim sredstvom. Tel. št.: 331-7659986.

IŠČEM KNJIGO za 4. letnik oddelka za geometre na zavodu Ž. Zois »Zaporedja - diferencialni in integralni račun« zbirka vaj DZS. Tel. št.: 338-1492876.

PODARIM novo inox in leseno stojalo za 60 cd-jev. Tel.: 348-4462664.

POSOJAM na dom napravo za merje-

nje radona v stanovanju in kletih. Tel. 339-8201250.

PRODAM otroške smuči (75 cm) in palčke (70 cm) za 20,00 evrov ter nove roza-bele pancerje št. 28 in 1/2 za 20,00 evrov in oranžne tehnice št. 28 za 10,00 evrov. Tel. št.: 347-7387623.

PRODAM po ugodni ceni odprt ape 50, ojačen na 80 kub. cm, v dobrem stanju. Dimenzije: 120x140x25 (cm). Tel. št.: 040-2296038.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in utrjevanju slovenskega jezika osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 346-1080342.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA, Ul. Weiss 15, bo v torek, 15. oktobra, srečanje staršev vseh dijakov. Ob 18. uri predstavitev dokumentarca o lanskim ekskurziji v BiH, ob 19. uri srečanje z razredniki in volitve v razredne svete. Računamo na polnoštevilno udeležbo.

Poslovni oglasi

PRODAM NA OPČINAH stanovanje 60 kv.m.
Kličite v večernih urah
tel. 040-228932

SLAŠČIČARNA BUKAVEC na Proseku na Kržadi je odprta v nedeljo zjutraj za Barcolano.

Čestitke

Danes stopata na skupno življenjsko pot CINTIA in MIHA, sreče, ljubezni in medsebojnega razumevanja jima želi TPPZ P. Tomažič.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Cattivissimo me 2«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Room 237«; 18.30, 21.30 »Fedele alla linea«.

FELLINI - 17.45 »Vado a scuola«; 16.15, 19.00, 20.30 »Sacro Gra«; 22.10 »Rush«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Diana - La storia segreta di Lady D«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anni felici«.

KOPER - PLANET TUŠ - 22.45 »2 na muhi«; 13.30, 15.40, 16.20 »Avionik«; 16.10, 18.30, 20.30, 22.40 »Čefurji raus!«; 17.50 »Diana«; 21.10 »Držna igra«; 14.10, 16.15, 18.20 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 13.20, 13.40, 15.35, 16.50, 17.45 »Jaz, baraba 2«; 20.40 »Jaz, baraba 2 - OV«; 18.25, 20.20, 22.35 »Maceta ubija«; 18.55, 20.40, 23.00 »Mala-vita«; 20.10, 22.30 »Samo bog odpušča«; 14.05 »Smrkci 2«; 14.15 »Turbo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 18.50, 20.30, 22.15 »Gravity«; 18.30, 20.20, 22.15 »Lo sconosciuto del lago«; Dvorana 2: 16.30 »Bling Ring«; 18.10, 20.00, 22.10 »Il cacciatore di donne«; Dvorana 3: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Aspirante vedovo«; 17.10 »Cattivissimo me 2 3D«; Dvorana 4: 15.20, 16.30 »I puffi 2«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 22.05 »Il cacciatore di donne«; 15.05 »Diana - La storia segreta di Lady D«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 15.00, 17.10, 19.20, 21.30 »Cattivissimo me 2 3D«; 15.45, 18.00, 20.10, 22.10 »Aspirante vedovo«; 15.20, 17.35, 19.50, 20.05 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; 19.20, 21.50 »Rush«; 15.30, 17.40 »I Puffi 2«; 17.25 »Bling Ring«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Gravity 3D«; 19.50 »Anni felici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.45 »Diana - La storia segreta di Lady D«; 19.50 »Cattivissimo me 2 3D«; 22.10 »Anni felici«; Dvorana 3: 18.00, 20.30, 22.15 »Gravity 3D«; Dvorana 4: 15.45, 18.00, 20.00, 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; Dvorana 5: 17.30, 20.10, 22.00 »Aspirante vedovo«.

Izleti

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na izlet v London od 26. do 29. oktobra. Vse informacije na tel. št. (00386)31-479882 (Marija).

KRU.T vabi na izlet v Avstrijo od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga v Linz, na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratku postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

**Zveza cerkvenih
pevskih zborov****10. REVIIJA
ZBOROV
OPENSKE
DEKANIJE**

**bo v soboto,
12. t.m., ob 20. uri**
*v cerkvi sv. Janeza Krstnika
pri Sv. Ivanu v Trstu*
Toplo vabljeni!

Obvestila

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedensko 20-urne tečaje: začetniški tečaj od 22. oktobra, ob torkih 19.15-20.45; nadaljevalni tečaj od 24. oktobra, ob četrtek 19.15-20.45. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s pevskimi vajami ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetne študentke sprejemamo na avdicijo. Info: 339-1115880 ali 333-1435318.

18. KRAŠKI MUZIKEŠT: srečanje godcev in pevcev bo v Praprotnu pod šotorom v nedeljo, 13. oktobra, ob 16. uri. Vabljeni so muzikanti, ki igrajo na katerokoli glasbilo (od dua do številne skupine), dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli. Skupina je lahko tudi mešana. Srečanje je netekmovalnega značaja, udeleženci bodo prejeli simbolično priznanje. Prijave do danes, 12. oktobra, tel. 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

AŠZ JADRAN obvešča, da bodo v prodaji abonmaji za domače tekme prvenstva državne C-lige v košarki. Informacije in rezervacije na tel. 333-9888277 (Lara), 340-3470977 (Nina) in 338-6985052 (Damian).

GLEDALIŠKA DELAVNICA za osnovnošolske otroke - informativno srečanje pri SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6, danes, 12. oktobra, ob 11. uri.

TABORNIKI RMV se pripravljamo na novo sezono. V dolinski občini bodo letos sestanki potekali ob sobotah, 15.00-16.00; na Opčinah bodo osnovnošolci imeli sestanke ob sobotah 10.00-11.00, srednješolci pa 11.00-12.00; na Proseku bodo srečanja ob sobotah 14.00-15.00, v zgonski občini pa bodo sestanki potekali vsak 2. in 4. torek v mesecu 18.00-19.00. Dodatne info: www.tabornikirmv.it.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 12. oktobra, ob 9.00 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Portorož; v torek, 15. oktobra, ob 20.00 na sedežu na Padričah pevska vaja; v soboto, 19. oktobra, ob 14.30 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Žireh (ob 19.00).

18. POHOD »NA KRASU JE KRAŠNO«, v organizaciji SKD Vigred, vask skupnosti Tublje, jamarskega društva Grmada, Razvojnega društva Pliska, planinskega odseka SK Devin bo v nedeljo, 13. oktobra, z zbirališčem od 9.00 do 9.45 v Praprotnu.

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadba za odrasle ob torkih in četrtek, 8.30-9.30.

AŠD BREG sporoča, da bo telovadba ob sobotah 9.30-10.30 za osnovnošolske otroke, 10.30-11.30 za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec.

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek 16.30-17.30 (osnovnošolci) in 17.30-18.30 (srednješolci in višješolci). Vabljeni novi člani!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE ponuja skupinski pouk glasbe, primeren za otroke do 8. leta, ki deluje v sklopu glasbenih tečajev. Prijave in informacije: 320-4511592 ali po.ricmanje@yahoo.it. Toplo vabljeni!

SKD TABOR ZA OTROKE - plesna delavnica za velike iz vrtca, 1. in 2. razred OŠ z Jelko Bogatec, ob sredah 17.30-18.15. Vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da se bodo tedenska srečanja »Mi se gremo gledališče« (za otroke in mladince, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, osnovno in srednjo šolo) odvijala v Štalci v Šempolaju vsako sredo, 16.00-17.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580.

SKD TABOR - Prosvetni dom: Krožek ob pletenju in še kaj: prvo srečanje v ponedeljek, 14. oktobra, 15.00-17.00. **ADMINISTRACIJA** za ločeno upravljanje jusarskega premoženja obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jusarskih površinah do 15. oktobra, na sedežu odbora - Prosek št. 159. Info: tel. 040-251241 ali 349-6161023, fax 040-2528069.

BREZPLAČNE MEDITACIJE V SEŽANI: Študijski krožek »Meditacije kot zdravilne seanse - zdravilne seanse kot meditacije« vabi na prvo srečanje v torek, 15. oktobra, ob 16. uri v Kosovelov knjižnici, pod vodstvom mentorja prof. Marjana Plazarja, v prostorih Ljudske univerze v Sežani. Prijave in dodatne info: (0039)031-397878.

HATHA YOGA - SKD Škamperle v sodelovanju z vaditeljem Janom, organizira tečaj Hatha Yoge. Tečaj bo potekal v društvenih prostorih na stadionu 1. maj ob torkih in petkih, 20.00-21.30. Vabljeni!

PILATES - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočata, da od torka, 15. oktobra, bo vadba po sledečem urniku: 18.30-19.30 Pilates body tehnika, 19.30-20.30 Pilates I.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra. Info: info@skdevin.it, tel. 340-2232538.

SKD DRAGO BOJAN Gabrovac organizira tečaj slovenščine za začetnike. Informativni sestanek bo v torek, 15. oktobra, ob 20. uri v prostorih društvene gostilne.

AMBULANCE ROOM - Društvo za kulturo o emergenci organizira srečanje v četrtek, 17. oktobra, od 18.30 dalje v prostorih razstavne dvorane ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. Govorili bomo o pravih ukrepih pri srčnem zastoji in o uspešnosti defibrilacije. Vstop za javnost je prost. Info: www.ambulance-room.it.

AŠD MLADINA organizira tečaje, ki se bodo odvijali v bivšem rekreatorskem centru v Križu: Tai chi chuan - vodi inštruktorica Vladimira Gustin. Dan odprtih vrat v četrtek, 17. oktobra, ob 19.30. Info 349-3136949.

KROŽEK STRANKE KOMUNISTIČNE PRENOVE občine Dolina vabi člane in simpatizerje v četrtek, 17. oktobra, ob 19. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča Prešeren v Boljuncu na aktiv. Sledi praznik včlanjevanja.

RADI IN LEPO POJETE? MePZ Rdeča zvezda vabi k sodelovanju nove pevce. Pevske vaje ob torkih in četrtek od 20.30 dalje v društvenih prostorih v Saležu. Pridružite se nam, družbi prijetnih in veselih ljudi.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi srednje in višješolce na Contemporary dance; vsak ponedeljek in četrtek 18.00-19.00 v društvenih prostorih na Štadjonu 1. Maja. Koreografija bo predstavljena na Festivalu plesne ustvarjalnosti. Vodi Daša Grgič. Prvo srečanje v četrtek, 17. oktobra. Info: 333-8139018.

POSKUS VOŽNJE BY MTK - Mladinski Trebrenski Krožek prireja brezplačen poskus vožnje za mlade med 14. in 18. letom. Prireditve bo potekala v soboto, 19. oktobra, na strehi veleblagovnice »Le Torri d'Europa« ob 14.00. Info in vpisovanje na 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebec@gmail.com.

ASD CHERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamicе, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih 17.00-18.00 in 18.00-19.00 v pro-

storih M. Čuk na Repentabski ul. 66. Info in vpis: info@cheerdancemillennium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD CHERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillennium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

UNINT - Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk na »Bienalo sodobne umetnosti - Enciklopedična palača« v Benetke, v nedeljo, 20. oktobra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 21. oktobra, ob 15. uri stekla na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, delavnica »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevtko Luiso Tomasettig. Dodatne informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

KD SLOVAN S PADRIČ organizira v sodelovanju s KD Skala tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 22. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi. Za vpisovanje in informacije: jan.grgic@alice.it ali pa 349-7386823 (v večernih urah).

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v sredo, 23. oktobra, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu. Občni zbor je volilne narave.

ČEBELARSKI KONZORCIJ za Tržaško pokrajino obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 25. oktobra, 18.00-19.30. Info: cons.apicolitoritrieste@gmail.com.

PROGRAM ZA DIJAKE - Dijaški dom S. Kosovel in Slov.I.K. organizirata od 8. novembra dalje program »Podjetništvo v slovenščini... od A do Ž«, ki združuje različne vsebine (podjetništvo, dizajn, računalništvo, nastopanje v javnosti, kreativnost...), potekal bo ob petkih popoldne. Rok za prijavo je 31. oktober. Program in prijavnica: www.slovik.org. Info: info@slovik.org ali 040-573141.

TELOVADBA ZA GOSPEV ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra vabijo na telovadbo za razgibavanje in za zdravo hrbtenico vsak torek, 9.00-10.00.

PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA za mlade od 18. do 29. leta: do 4. novembra, se lahko prijaviš na razpis in kandidiraš za sodelovanje na projektu »CreAttivaMente« v trajanju enega leta. Info na Zvezi slovenskih kulturnih društev, Ul. San Francesco 20, tel.: 040-635626, www.zskd.eu od ponedeljka do petka 9.00-13.00, v torek in sredo 14.00-17.00 oz. na Arci serviziu civile, Ul. Fabio Severo 31, tel.: 040-761683, www.arci.serviziocivile.it 9.00-11.00.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org

Prireditve

18. KRAŠKI OKTOBERFEŠT pod šotorom v Praprotnu: danes, 12. oktobra, 15.00 odprtje kioskov, ex tempore, turnir šaha in briškole, taborniški kotiček, 16.00-18.00 plesna delavnica, 18.30 AŠKD Vipava z muzikalom Mamma mia, ples s skupino Ne boj-sega; nedelja, 13. oktobra: 11.00 odprtje kioskov, 13.00 ples z Domačimi Zvoki, 15.30 kabaret (Tatjana Malalan, Irene Pahor), 16.00 Muzikešt, ples s

Kraškimi muzikanti, nastop orientalskih plesov z Yasmin Anuby in skupino Il tempio della luna. Oba dneva bo na ogled razstava gob v organizaciji gobarskega društva Sežana.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na 1. predavanje iz ciklusa o pozitivnem odnosu do sebe, družine in družbe. Predavatelj bo znani strokovnjak na področju zakonske in družinske terapije, doktor klinične psihologije in teologije Christian Gostečnik. Predavanje bo izjemoma danes, 12. oktobra, ob 20.30.

KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega Primorja vabi danes, 12. oktobra, ob 11. uri na predstavitev knjige Bruna Volpija Lisjaka »Lo zoppolo - čupa del Golfo di Trieste e le piroghe«, Magazzino delle idee, Corso Cavour (vhod z morske strani).

REVIJA ZBOROV OPENSKE DEKANIJE - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 10. revijo zborov openske dekanije danes, 12. oktobra, ob 20. uri v cerkvi sv. Janeza Krstnika pri Sv. Ivanu v Trstu. Nastopili bodo MeCPZ Sv. Jerneje, CPZ Sv. Ivan, ŽePZ Prosek Kontovel, MeCPZ Rojan, MePZ Mačkolje in Združeni zbor ZCPZ.

SKD F. PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v društveni bar na G'rici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«. **SLOVENSKO NUMIZMATIČNO DRUŠTVO** »Valvasor« vabi v nedeljo, 13. oktobra, na voden ogled razstave »Kostantin in Teodor«, ki je postavljena v palači Meizlik v Ogleju. Zbiranje ob 9.30 pred palačo, ki se nahaja nasproti bazilike.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi do nedelje, 13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na ogled likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjale, ob urnikih odprtja muzeja (nedelje in prazniki 11.00-12.30/15.00-17.00). Za skupine možni tudi drugačni termini. Info: info@kaskahisa.com.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 14. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. O kriznih pojavih tako v slovenski Cerkvi kot v širšem slovenskem prostoru bo razmišljal profesor moralne teologije in družbene nauka Cerkve na Teološki fakulteti v Ljubljani, direktor Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru, prodorni publicist in predavatelj dr. Ivan Štuhec. Začetek ob 20.30.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN vabi v ponedeljek, 14. oktobra, ob 16. uri v kavarno Gruden na otvoritev skupinske razstave »Od pike do slike«, ki so jo oblikovali gojenci Vzgojno-zaposlitvenega centra v Sesljanu. Vabljeni!

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje »Beneška bienala: kar nam pripoveduje današnja umetnost«. Predava umetnik Leonardo Calvo, v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO TRST80 sta razpisala fotonačrtaj »4 letni časi za zapisala. Fotografije morajo biti oddane do 15. oktobra na naslov SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden 72/1, 34149 - Trst. Pravilnik natečaja je objavljen na www.trst80.com. Info: 329-4128363 (Marko).

SKD VIGRED vabi v sredo, 16. oktobra, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na predstavitev knjige »Alimentazione spontanea (Samorastna prehrana)« z avtorico Gaio Viola.

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje: Risanje in slikanje stimulirata obe možganski poluti. Predava umetnik Leonardo Calvo, v sredo, 16. oktobra, ob 19.00 na sedežu šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje Trst. Info: 333-4784293 ali 040-2602395.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo v sredo, 16. oktobra, ob 10. uri na »Kavo s knjigo«. Barbara Žetko in Pika Rajnar bosta predstavili knjigo »Kako je Eft spremenil moje življenje... in lahko tudi vaše.«

OBČINA ZGONIK in Tržaško ornitološko društvo vabita na 25. ornitološko razstavo »Brez meja«, ki bo v prostorih OŠ Lojzeta Kokoravca - Gorazda v Saležu v soboto, 19. oktobra, 10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra, 9.00-16.00.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovanje v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z dvema tekmovalnima koncertoma, in sicer prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Doberdoba (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana in ZPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Več informacij: www.zskd.eu.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt do 20. oktobra.

Tel. 040-229439

KMEČKI TURIZEM je odprl UŠAJ
v Nabrežini št.8.

Odprto ob sobotah, nedeljah,
ponedeljkih.

Tel. 339-4193779

OSMICA KOSMINA - Brje pri
Komnu

odprta od 11.10. do 20.10.2013

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Bristički 18. Tel. 339-2019144.

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinhaj odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel. št. 040-299442.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO sta odprla na cesti za v Slivno Corrado in Roberta. Tel. št.: 338-3515876.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Prispevki

V spomin na Sergiotovega očeta, gospoda Zannonija, darujeta Dunja in Massimo 25,00 evrov za Tržaški partizanski pevski zbor P. Tomažič.

V spomin na Doro Knez vd. Prašelj darujeta Maria in Boris Škerk 50,00 evrov za Krut.

Ob smrti Marije Picketove darujejo soletnica Ivanka in hčeri Savica in Nada 50,00 evrov za cerkev v Gropadi.

V spomin na pok. mamo Branko darujeta Suzana in Giuliano 30,00 evrov za cerkev na Pesku.

V spomin na dragega gospoda Marija Gerdola darujejo bratrance iz Čebrovca na Rocolu 150,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

V hvaležnem spomin na gospoda Marija Gerdola darujejo verniki sv. Vincencija 100,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na pokojnega gospoda Marija Gerdola darujejo verniki od Sv. Jakoba 80,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

KNJIGA - Tržaški pisatelj prikazal svojo izkušnjo v Topolovem

Marko Sosič: Benečija zaživela bolj sproščeno

Na predstavitvi dela *Onkraj dreves* sodelovala Barbara Korun

Z leve Barbara Korun, Miha Obit in Marko Sosič na četrtkovi predstavitvi v Tržaški knjigarni

KROMA

V četrtek popoldne je v Tržaški knjigarni zažuborela Koderjana, potok, ki teče pod vasio Topolove v Nadiških dolinah.

Koderjana je tudi projekt, ki je nastal leta 2006 na festivalu Postaja Topolove in ki vsako leto pripelje v jesenskem času v to malo vasico, v kateri živi le 22 prebivalcev, mojstra pisane besede. V objemu gozdov in potokov Nadiških dolin ta avtor preživi ob domačinih teden dni ali več, v zameno za gostoljubnost pa mora pustiti trajno sled, pisni izdelek, ki ga nato predstavi na znamenitem festivalu Postaja Topolove.

Novembra lani so organizatorji zaukali to nalogo Marku Sosiču. Pravkar pa se je tudi zaključila beneška izkušnja književnice Barbare Korun. Njen sestavek bo izšel julija prihodnjega leta. Oba avtorja sta bila v četrtek popoldne gosta Tržaške knjigarnice, z njima se je pogovarjal urednik zbirke Miha Obit.

Julija letos je Marko Sosič na Postaji predstavil svoj izdelek z naslovom »Onkraj dreves«. Dvojčično italijansko-slovensko knjigo je izdala založba Novi Matjur v sodelovanju z društvom Topoluo-

ve in KD Ivanom Trinkom, prevedel jo je Miha Obit. Grafično jo je oblikovala umetniška vodja festivala Donatella Rutar, ki je bila v četrtek prisotna med občinstvom. Publikacijo plemenitijo ilustracije milanskega umetnika Guida Scabottola. Risbe in grafika oblikujejo knjigo, ki je, po besedah Marka Sosiča, podobna koščku oblaka.

Marko Sosič omenja Benečijo tudi v romanu Tito amor mijo, nanjo ga veže močna mladostniška izkušnja, ki je pustila trajno sled v njegovem odnosu do Nadiških dolin. Glas ženske prihaja k njemu ravno iz teh spominov tudi v knjigi Onkraj dreves, ki je oblikovana kot neke vrste dnevniški zapis. Iz preteklosti se ne oglašajo optimistični občutki. Ob temnih obzorjih, ki so pretili Benečiji pred nekaj desetletji, je Sosič opazal neke vrste prisilo slovenstva, ki je tamkajšnje Slovence strašilo na isti način kot stoletna prisila italijanstva, težke ekonomske razmere in posledično izseljevanje. »Danes so razmere boljše, rodile so se realnosti, ki so sad tamkajšnjega duha ljudi in njihove želje, da bi živeli ta prostor v

vsej svoji popolnosti,« je optimistično nadaljeval Sosič. Benečija se mu je ob tej izkušnji usidrala spet v spomin, neznansko tišino vasi Topolove so razbijale kdaj pa kdaj besede čistega narečja Nadiških dolin ali katarzično žuborenje vod, ki so se ob deževju spuščale s hribov mimo vasi.

Na to narečje se je takoj navezala tudi Barbara Korun, še zlasti na besedo »čičica« – »dekllica«. »Enkratno se mi zdi, da se cesta ne nadaljuje po vasi, kar pomeni, da so Topolove na koncu ceste, na meji oz. na koncu sveta. Na tem koncu pa je potniku dovolj, da se obrne in je spet na začetku, pred sabo ima svet,« je razlagala Korunova. Navdušenja ni skrivala niti pred opisom svoje izkušnje iz Topolovega. »Gospa Romilda mi je prerokovala čas, ko se bodo ljudje vrnili v Nadiške doline, ko bo treba postaviti nove hiše, ker obstoječih ne bo dovolj, za vse, ki se bodo vrnili« je zaključila Korunova. Temelje teh hiš na koncu in začetku sveta postavlja verjetno že 20 let na meji med inovacijo in tradicijo festival Postaja Topolove.

Martin Lissiach

FILM - 28. latinskoameriški festival

Allende, Buñuel tango in še kaj

Od 19. do 27. oktobra na različnih lokacijah

Umetniški vodja Diaz med Paolettijem in predsednico Pokrajine

KROMA

»Buñuel brez rezov« je naslov retrospektivi, ki jo 28. festival latinskoameriškega filma posveča slovitemu španskemu režiserju. V gledališču dei Fabbri bodo med 19. in 27. oktobrom zavrtili enajst njegovih filmov, ki jih je posnel med prebivanjem v Mehiki. Kot je podčrtal umetniški vodja festivala Rodrigo Diaz, gre za restavrirane kopije izvirnih verzij njegovih filmov, preden bi vanje zarežale »škarje cenzure«: prava poslastica za vse filmarje.

O festivalu je včeraj tekla beseda na tiskovni konferenci na sedežu Trgovinske zbornice, kjer je dobrodošlico organizatorjem in mladim dijakom - članom ene od festivalskih žirij - izrekel predsednik Antonio Paoletti. Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat je poudarila vlogo, ki bi jo lahko številni tržaški filmski festivali imeli pri turistični promociji mesta; zato pa morajo združiti moči in se predstaviti kot en sam subjekt. Prepričana je, da bo to lažje, ko bodo vsi delovali pod streho Hiše filma (dela zanjo naj bi stekla v naslednjih mesecih).

Direktor Diaz je dejal, da bo le-

tošnja izvedba festivala čudežna, saj žal razpolagajo z razpolovljenimi sredstvi. Javne uprave in institucije je pozval, naj bolj ovrednotijo festival, ki velja za največjo in najbolj popolno evropsko filmsko prireditev, posvečeno Južni Ameriki. Ne nazadnje ima festival tudi širši kulturni in izobraževalni pomen, saj obiskovalcem omogoči vpogled v življenje na celine, ki ima zelo trdne vezi s Trstom.

Organizatorji so kljub težavam pripravili karseda kvaliteten spored, ki ga bo v soboto, 19. oktobra, uvedla projekcija filma La última batalla de Salvador Allende; ob 40-letnici čilskega državnega udara bodo film Patricia Henríqueza zavrtili v mednarodnem centru za teoretsko fiziko. Tu bodo podelili tudi nagrado, poimenovano po nekdanjem čilskem predsedniku; letos jo bo prejel Donato Di Santo, odličen poznavalec latinskoameriškega sveta.

V tekmovalnem sporedu bo dvajset celovečercer, ki so med lanskim in letošnjim letom nastali v raznih latinskoameriških državah. Predvajali jih bodo v muzeju Revoltella in baru-knjigarni Knulp; natančen spored bodo sporočili v prihodnjih dneh. (pd)

REPEN - V Kraški hiši je še do jutri na ogled razstava »Repen 31. razgledna točka«

Ivan Žerjal in umetniška percepcija

Mladi goriški umetnik na razstavi prek tehnike dekolaža raziskuje proces nastajanja likovne stvaritve

Se do jutri si lahko v galeriji Kraške hiše ogledamo slikarsko razstavo novjših del goriškega umetnika Ivana Žerjala. To je tudi zadnja pobuda letošnje poletne sezone, ki je poleg Kraške ohceti ponudila več kakovostnih likovnih razstav iz področja fotografije, kiparstva in slikarstva. Na odprtju razstave je poskrbela za glasbeno kuliso pevka Andrejka Možina ob spremljavi kitarista Ariela Cubria. Umetnika je predstavila umetnostna zgodovinarica Alenka Di Battista raziskovalka pri UIFS ZRC SAZU.

Ivan Žerjal je diplomiral iz umetnostne zgodovine ter se specializiral v Benetkah, končuje posdiplomski študij na Fakulteti za humanistične študije v Kopru, kjer je zaposlen kot asistent. Vzporedno poučuje umetnostno zgodovino na klasičnem liceju v Gorici. Aktiven je kot član Društva za umetnost KONS in Slovenskega društva za estetiko.

Naslov »Repen 31. razgledna točka« se sklicuje na osrednjo tematiko, ki jo Ivan Žerjal razvija in raziskuje: problem percepcije je namreč temeljnega pomena tako za ustvarjalca kot tudi za vse, ki likovno delo podoživljajo. Ob vstopu v galerijo se gledalec sooča z večjim posegom v prostor:

Ivan Žerjal na razstavi v Kraški hiši

KROMA

na pokončnih lesenih letvah, ki so postavljene v presledkih tako, da ustvarjajo cilindrično obliko, je motiv prikazan na notranji strani in opazen le skozi vmesne odprtine. Instalacija nas tako opozarja, da je to, kar uspemo uzreti pri likovnem delu, le del prvotne umetnikove vizije, v katero gledalec vselej projicira tudi določena osebnostna videnja. Ivan Žerjal razmišlja o relativnosti, ki vselej spremlja proces opazovanja. Na stenah poleg objekta visita pripravi

študiji na papirju, ki nakazujejo pomen načrtovalnosti in razvijanja idej med samim ustvarjalnim procesom.

Če je vidno zaznavanje vezano na prisotnost in odboj svetlobe, postane prav svetloba, ki se deli na barve spektruma in dalje členi na posamezne odtenke, glavni protagonist razstave in nenazadnje slehernega slikarskega dela. Izbira posebnega medija, in sicer tehnike dekolaža, dovoljuje umetniku raziskovalno razvijanje različnih

pogledov, ki spremljajo proces nastajanja likovne stvaritve. Umetnik se sprva poslužuje digitalnega fotoaparata, da beleži podobe iz okolja in ujame tako subjektivni pogled na stvarni svet ter dogajanje. Izbrane podobe nato s pomočjo topil prenese v zrcalni sliki iz natisnjene fotografije na podlago, ki je lahko različna. Na razstavi je nekaj podob natisnjenih na papir, druge pa so na podlagi iz platna. Prenos podobe ni totalen, kar metaforično opozarja na dejstvo, da se naši pogledi razlikujejo in nikoli ne sovpadajo povsem. Po drugi strani pa so prav nepravilnosti ali nepopolnosti tiste, ki dopuščajo posamezniku svobodo interpretacije, možnost dialoga, ki vodi v likovnem procesu od realne podobe do fantazijskih, pretanjenih slikarskih del.

Prenos podobe s tehniko dekolaža opozarja obenem na zrcaljenje, na projekcijo lastnega doživljanja v umetniško delo in je v tem oziru še posebej refleksivno, vabi nas k razmišljanju in odkrivanju različnih sugestij, ki nam jih slika lahko posreduje.

Razstavo v organizaciji Zadruga Naš Kras sta podprla Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Občina Repentabor.

Jasna Merku

DANES - Ob 10.30

Razstava risb Franca Panizona

Franco Panizon, ki velja za enega očetov sodobne italijanske pediatrije, je rad risal. V Državni knjižnici Stelio Crise na Trgu Papa Giovanni XXIII bodo danes ob 10. 30 odprli razstavo njegovih risb. Razstava, ki bo na ogled do konca meseca, prireja politično-družbeni krožek Che Guevara, v katerem je bil Panizon aktiven celih petnajst let.

Franco Panizon se je rodil v Trstu leta 1925, otroštvo in mladost pa preživel v raznih mestih (Reki, Benetkah, Padovi, Sassariju ...). V rojstno mesto se je vrnil leta 1968 kot direktor pediatrične klinike bolnice Burlo Garofolo: njegovo pojmovanje pediatrije nekateri primerjajo revoluciji, ki jo je v psihiatrijo vnesel Franco Basaglia.

Po upokojitvi je Panizon veliko potoval po državah v razvoju in delal kot zdravnik ali pedagog. Napisal je več knjig, vse življenje pa se posvečal tudi slikarstvu.

Sinoči skoraj 1200 vpisanih

Sinoči ob 22. uri je bilo na spletni strani Barcolane, kjer dejansko v živo objavljajo imena sodelujočih plovil, skupno 1153 vpisanih jadrnic v štirinajstih razredih. Prva na seznamu je jadrnica Esimit Europa 2 Igorja Simčiča; v razredu Super Maxi je bilo sinoči trinajst jadrnic, v razredu Maxi pa sedem. Vpisovanje se bo nadaljevalo še danes do večera. Vse pa kaže, da bo letos manj jadrnic kot lani.

Turisti prihajajo, kljub dežju

Barcolana je atrakcija, ki privabi mnogo turistov. Kljub dežju so prvi rezultati solidni, pravijo pri deželni agenciji Turismo FVG. Telefonska anketa je pokazala, da so hotelirji zadovoljni: 42% jih meni, da je letošnja Barcolana zanje uspešnejša od lanske. Med upravitelji Bed&Breakfastov je manj navdušenih (28%), še manj med upravitelji gostiln (13%). Število italijanskih in tujih gostov se je povečalo, v restavracijah pa se je povečalo število domačih strank. V gostilne zahaja tudi precej tujcev, zelo pozitivni so odzivi na goste iz Francije, Rusije in Slovaške.

NAŠ INTERVJU - Pevka Malika Ayane bo drevi nastopila na Velikem trgu

»V Trstu se počutim kot dama«

Kot najstnica je igrala Bacha in gledala MTV - Nepričakovana »fanica« Italja Sveva - Za mednarodno kariero potrebna temeljita strategija

Barcolana je atrakcija, ki ponuja poleg znamenite regate tudi dogodke spremnega programa z glasbenim predznakom, na sporedu s prostim vstopom na odru Velikega trga. Po včerajšnjem koncertu kubanskega pianista Omarja Sose bo protagonistka nocojšnjega večera pod zvezdami pevka Malika Ayane.

Umetniški vodja pobude Barcolana Music Festival Riccardo Radivo je izjavil, da so letošnje izbire »odraz preobrata za festival, ki želi ovrednotiti glasbenike na visokem tehnično-umetniškem nivoju, ki se ukvarjajo bolj z resno kot s komercialno glasbo.« Malika Ayane je v skladu s smernicami idealna izbira, saj je pevka s klasično izobrazbo in svojevrstno osebnostjo na italijanski pop sceni. Sanremski festival je bil vedno priložnost za ovrednotenje njenih interpretacijskih sposobnosti in posebne barve glasu. Z njo sodelujejo najbolj priznani italijanski kantavtorji različnih generacij, od Paola Conteja do Giuliana Sangiorgija (skupine Negramaro), njen odski nastop ima odmaknjeno koncertno eleganco, izvedbe in slog njenih uspešnic pa se dotaknejo širše publike. Temu bi lahko dodali še človeške vrline preprostosti in spontanosti nasmejanje osebe, s katero se je prijetno pogovarjati in razumeti na primer, če je njeno značilno ravnanje med lahko in resno glasbo stvar izobrazbe, naklonjenosti ali izbire:

Izobrazba nedvomno vpliva na izbiro. Spominjam se prve izkušnje z orkestrom na božičnem koncertu v gledališču La Scala. Takrat sem bila stara deset ali enajst let, vtisi enkratnega doživetja pa me spremljajo še danes. Lepota je povsod, v vseh glasbenih zvrsteh in mislim, da smo pripadniki mlajših generacij imeli veliko prednost, da smo lahko svobodno črpali iz različnih glasbenih virov, že od prvih stikov z glasbo.

Tvoja glasbena pot se je pričela v otroškem zboru milanskega gledališča La Scala in se je nadaljevala z nastopi v opernih produkcijah. Kako so te izkušnje vplivale na tvoj pristop k glasbeni dejavnosti?

Moja Barcolana

Ste med tistimi, ki bodo v nedeljo jadrili na 45. Barcolani? Boste regato spremljali z nabrežja, okna ali terase svojega doma, s kraškega obronka?

Pošljite nam svoje fotografije!

To lahko storite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvih v Trstu in Gorici.

Malika Ayane

FLAVIO&FRANK

Najprej z odnosom, ki sem ga razvila do glasbenikov in je eden od najbolj intimnih, ki jih lahko doživiš: nekaj intenzivnega, čustvenega, empatična izmenjava preko nedvoumne, skupne govorice. Tega sem se naučila v gledališču, v stiku s tolikimi ustvarjalci, ki na različne načine prispevajo k uresničitvi skupnega cilja: v tem okviru se naučiš vrednosti poslušanja in to oblikuje tvojo osebnost. Zato sem hvaležna življenju,

da sem lahko z otroško neobremenjenostjo doživela izkušnje in situacije, ki so za mnoge umetnike življenjski cilj.

Odločila pa si se za svet pop glasbe.

Kot najstnica sem pela Bacha in gledala MTV. Občudovala sem ekscentrične zvezdnike pop glasbe. Kar me je kasneje najbolj pritegnilo, pa je bila ideja ustvarjalnega dela, ki presega izvedbo in interpretacijo dane partiture.

BARCOLANA Ad formandum s prigrizki in svojo stojnico

Tudi gostinska šola Ad formandum iz Trsta sodeluje na letošnji Barcolani. Dijaki gostinske šole namreč strežejo goste v centru Barcolana Welcome pointu na Velikem trgu. Ponujajo jim tudi grizljaje »finger food«, ki so jih za to priložnost izbrali na notranjem natečaju v šoli ob zaključku lanskega šolskega leta. Welcome point je namenjen glavnim pokroviteljem Barcolane in njihovim gostom.

Na nabrežju pa je stojnica Ad formanduma, kjer najdejo obiskovalci vse informacije o tečajih in programih, ki jih izvajajo na slovenskem zavodu v Trstu. »Največ zanimanja smo zaenkrat zabeležili za jezikovne tečaje in poklicne tečaje za kuharje,« je po prvem dnevu povedala Maja Humar. »Za dijak je Barcolana ena izmed priložnosti, ki jim med letom priredimo zato, da v prakso postavijo znanje, ki ga pridobijo med šolanjem na naši poklicni šoli,« je nadaljevala Humarjeva in pristavila, da »se mladi bodoči natakariji in kuharji veselijo sodelovanja pri tej pobudi, saj se med drugim tudi zabavajo, za naš zavod pa je to priložnost, da prispeva svoj delež k valorizaciji in promociji našega ozemlja«.

Ad formandum je sodeloval na Barcolani tudi v prejšnjih letih, med njegovimi gosti je bil med drugim tudi firenški župan Matteo Renzi.

ESIMIT EUROPA - Na včerajšnji prdstitvi

Simčič za dodaten razvoj Barcolane

Trst kot najbolj evropsko mesto v Italiji, ko Evropa sploh še ni obstajala, Barcolana pa s prisotnostjo najboljših evropske jadrne posadke Esimit Europa kot višek evropskega in multietničnega duha mesta. To je misel, ki jo je izrazil župan mesta Trst Roberto Cosolini in je bila dejansko tudi rdeča nit včerajšnje tiskovne konferenre projekta Esimit Europa, ki se je odvijala v miramarski dvorani hotela Savoia.

Duša projekta Esimit Europa Igor Simčič je poudaril, da Barcolana ni samo športni dogodek, ampak je predvsem trenutek združevanja različnih narodov, torej Barcolana ima dejansko enake cilje kot si jih je zastavil projekt Esimit Europa, in sicer dokončno podreti meje, predvsem tiste v glavah. Zaradi tega Esimit Europa želi pomagati Barcolani, da bi v bodočnosti še dodatno zrasla in da bi posatala še veliko pomembnejša in odmevnejša. Prav v teh dneh zato potekajo razgovori med Igorjem Simčičem in pomembnim evropskim pokroviteljem (imena včeraj niso še želeli razkriti), ki bi Barcolani prihodnje leto zagotovil

Nisem bila dovolj urejena in modra, da bi lahko bila »akademska«.

Prvič boš pela v Trstu. Poznaš naše mesto in v kakšni meri sploh dojemata utrip nekega mesta v adrenalinskem okviru turneje?

Poznam te kraje in upala sem, da bom prej ali slej pela v Trstu. Sem »fanica« Italja Sveva in ko se sprehajam po Trstu, se počutim kot dama iz prejšnjih stoletij. Bila sem tudi že na Barcolani, zato ima vrnitev skoraj obredni pomen.

Barcolana ima mednarodno občinstvo. Načrtuješ razvoj mednarodne kariere?

Imela sem že nekaj izkušenj v tujini, za učinkovit skok v mednarodne vode pa je potrebna temeljita strategija, jasno določen plan.

Trenutno je še v načrtu turneja s skladbami iz novega albuma, ki jih bomo skupaj z drugimi uspešnicami poslušali tudi v Trstu.

Ricreazione je moj žanrsko najbolj hibriden album, zato sem posebno vesela, da sem ravno s tem programom lahko podaljšala turnejo, ki mi je dala največja zadoščenja in je presegla moja pričakovanja. Poleg tega odlično sodelujem z glasbeniki, s katerimi smo skupaj študirali na konservatoriju!

Rossana Paliaga

INTERVJU

Kosmina: Taktika bo letos različna

Mitja Kosmina, letos boste nastopili na Mini Jeni. Prevladuje nekaj razočaranja ali ste vsekakor zadovoljni, da vendarle boste na Barcolani?

Važno je, da bom na morju, na katerikoli jadrnici. To bo drugačna izkušnja, gotovo pa se bomo zabavali. Dali bomo vse od sebe.

Po kolikih letih se boste spet borili med manjšimi jadrnicami?

Oh ... minilo je kakih 20 let, ko sem zadnjič jadril na tako mali jadrnici.

Kaj bo najtežje zdaj, ko boste jadrili v ozadju s tisočimi manjšimi jadrnicami?

Taktika bo različna. Ko si na maksiji jadrnici, moraš biti pozoren na startu, saj moraš čim prej odjadrati iz gneče številnih malih jadrnic. Medtem ko je z malo jadrnico najbolj pomembno, da te velike jadrnice ne pokrivajo in torej moraš pripraviti vzporedno taktiko, rešitve iščeš na sami regati. Skratka, iščeš luknje. Če se največji odločijo za najboljše mesto na startu, moraš ti poiskati drugo ...

Tudi z Mini Jeno naskakujete zmago, tokrat v kategoriji 4, velja?

Skušali bomo narediti najboljši možen rezultat. Če sem iskren, točno še ne vem, kakšne so jadrnice v tej kategoriji. Že nekaj let nisem sledil nižjim kategorijam.

Jutri se uradno začneja zgodba o Mini Jeni. Ali se bo Maxi Jena vendarle vrnila?

Maxi Jena počiva, v tem trenutku ni bilo dovolj sredstev za pripravo jadrnice in ekipe, to pa še ne pomeni, da je naslednje leto ne bo. Upamo, da bodo le prišli boljši časi.

Pogovarjava se na predstavitvi NO-borders teama, s katerim ste lani sodelovali. Ste s projektom še vedno povezani?

Spletle so se prijateljske vezi. Če bo prilika, da bomo še skupaj jadrili, sem prepričan, da jo bomo izkoristili.

Potem ko ste objavili novico, da Maxi Jene ne bo, so nekateri to odločitev razumeli tudi kot upad motivacije, ker ste »večno« drugi. Ali se s temi razmišljanji strinjate?

To so neutemeljene izjave. To ni stvar motivacije, zmanjkala so finančna sredstva. Motivacije je bilo vedno dovolj. Letos enostavno nismo zbrali dovolj sredstev, ki bi omogočila, da bi se ekipa primerno pripravila za naskakanje prvega mesta na takem tekmovalstvu.

Vam je Mini Jena všeč?

Je zanimiva jadrnica, kot Maxi Jeno je tudi to projektiral Andrej Justin. Je dinamična, nisem pa je še povsem spoznal, saj bo prvi trening šele v soboto (danes, op.a.).

Lani ste gostili na Maxi Jeni mlada jadrca Simona Sivitza Košuta in Jaša Farnetija. Ali bo mesto na krovu Mini Jene dobil letos kdo drug?

Ne. Posadko sestavlja moja osnovna ekipa, vsi so bili vrhunski jadranci.

Zdaj pa še vprašanje, ki vam ga doslej nismo postavljali. Kdo bo letos osvojil drugo mesto?

V napovedanih vetrovni razmerah lahko Shining ali Tutta trieste ali pa Transpact 52.

Veronika Sossa

ZADRUGA NOVI MATAJUR - Zvest spremljevalec slovenskih učencev in dijakov v Italiji

Galebov šolski dnevnik tokrat gledališko ubran

Z začetkom šolskega leta izide tudi Galebov šolski dnevnik, ki ga izdaja Zadruga Novi Matajur. V njem letos obravnavajo Slovensko stalno gledališče, poleg tržaške gledališke hiše pa so oblikovalci dnevnika na enem mestu zbrali koristne informacije o razvoju gledališča nasploh. Urednica Alina Carli je skupaj s sodelavci v besedi in sliki mladim uporabnikom približala gledališko dejavnost, ki se je v Trstu začela daljnega leta 1902.

Tako nam novi Galebov dnevnik ne prinaša le koristnih strani, ki jih bodo šolarji tekom leta lahko napolnili, ampak tudi znanje. Na uvodni strani lahko večji bralci ali pa starši otrok, ki še ne znajo brati, berejo, kaj pravzaprav pomeni igranje. Na kratko so ustvarjalci prispevka razložili, kaj pomeni igranje, režiser, gledalec, foyer in drugi izrazi, ki so povezani z gledališkim svetom. Ob koncu uvodnega prispevka najdemo tudi dobrodošlico SSG.

Na naslednji strani pa lahko uporabniki Galebovega šolskega dnevnika napišejo svoje osebne podatke in tudi podatke staršev. Koledarju sledijo rubrika, v katero lahko otro-

ci napišejo imena svojih sošolcev in prijateljev, urnik, stran, posvečena tekmovanju za bralno značko, rezultati pisnih nalog in spet informativni tekst o gledališču. Tu uredniki pišejo o zgodovini in razvoju gledališča, ki obstaja, odkar je na svetu človek. S pomočjo fo-

tografij lahko šolarji spoznajo, kako so nekoč izgledala starogrško, sicilsko in neapeljsko gledališče. Šolarji lahko izvedo, da je bilo gledališče zelo cenjeno tudi v starem Rimu, kjer so dramatik pri pisanju tragedij snov črpali predvsem iz zgodovine. Nekateri naj bi bili celo mnjenja, da italijansko gledališče izvira iz pusta, so zapisali avtorji prispevka, ki pravijo tudi, da je komedija od pustnega praznovanja prevzela ne samo kostume, ampak tudi besedišče, satiro, mimiko in akrobacije.

Dotično poglavje o razvoju gledališča postreže s celovitim pregledom, ki se zaključuje z Narodnim domom v Trstu, ki je bilo nekoč prvo gledališče Slovencev v Trstu. Več o SSG pa so ustvarjalci dnevnika napisali v nadaljevanju, ko lahko preberemo, da so šele 5. decembra 1964 z otvoritvijo Kulturnega doma v Petronijevi ulici tržaški Slovenci znova dobili svoj prostor za kulturno delovanje. Zanimiv je tudi podatek, da je v zadnjem obdobju naše gledališče s povečano pozornostjo nagovorilo italijansko govoreči prostor, kar se kaže v abonmaju z nadnapisi v italijanskem jeziku. Na straneh Galebovega dnevnika so zbrani tudi plakati pred-

stav, ki so jih uprizorili v Kulturnem domu, in fotografije prizorov različnih predstav. Posebno pozornost pa so ustvarjalci namenili tudi gledališki šoli Studio Art, ki so ji posvetili celo poglavje. Na koncu poglavja je sporočilo, da bo v letošnjem letu v okviru te šole zaživela tudi otroška skupina.

Pisan in barvit šolski dnevnik, ki ga je z licnimi ilustracijami opremila Chiara Sepin, prinaša še celo vrsto drugih informacij, ki mladim uporabnikom želijo vzbuditi ljubezen do gledališča. Zelo zanimiv je prispevek, ki pripoveduje o tem, kako nastane gledališka predstava. Poleg igralca, dramaturga, režiserja, kostumografa, scenografa lahko šolarji spoznajo še druge subjekte, ki pomagajo usvariti kakovostno gledališko predstavo. Tu so namreč še šepetalec, inšpicient, lučkar, tonski mojster, rekviziter in drugi.

Skrivnosti gledališkega sveta bosta poleg šolarjev spoznala tudi Merjašček in čebelica Talija, ki spremljata letošnji Galebov dnevnik. Ob vsem tem pa naj omenimo tudi lično naslovnico, na kateri so zbrani odlomki in naslovni plakati najuspešnejših predstav. (šč)

Festival v Bayreuthu olajšal pot do vstopnic

Organizatorji poletnega festivala v Bayreuthu so se odločili, da bodo ljubiteljem Wagnerjeve glasbe olajšali pot do vstopnic. Za festival prihodnje leto bo tako mogoče že od jutri, 13. t. m., prvič vstopnice za tretjino uprizoritev kupiti neposredno preko interneta ter se tako izogniti običajnemu, včasih tudi po več let dolgemu čakanju.

Kdor se bo prijavil na spletno stran, bo lahko v košarico naložil do 14 vstopnic, je povedal predstavnik za stike z javnostmi festivala Peter Emmerich. Vstopnice bo potrebno plačati preko on-line plačilnega sistema, nato pa si jih bo vsak kupec natisnil sam. Tako bodo imeli vsi zainteresirani enake možnosti, da si zagotovijo vstopnice, je poudaril Emmerich. Poleg tega je na ta način ponudba še bolj usmerjena k mednarodnemu občinstvu.

Doslej je bilo sicer vstopnice za festival potrebno naročiti vnaprej, pri čemer je bila čakalna vrsta za nekatere uprizoritve dolga tudi po več let. Prihodnje leto se bo festival pričel 25. julija z uprizoritvijo opere Tannhäuser in bo trajal mesec dni. Izključno preko interneta bo mogoče kupiti vstopnice za 11 uprizoritev, med drugim komplet vstopnic za celoten Nibelunški prstan. (STA)

SEŽANA - Razstava v Kulturnem domu

Svet tržaške slikarke Annemarie Ducaton

Annamaria Ducaton (desno) v družbi z umetnostno zgodovinarico Anamarijo Stibilj Šajn

OK

Velika galerija Kosovelovega doma v Sežani, ki so jo konec avgusta ob sežanskem občinskem prazniku poimenovali po domačem že pokojnem slikarju Ivanu Varlu je v teh dneh bogatejša za prečudovito razstavo tržaške že uveljavljene umetnice Annamarie Ducaton. Slikarka, ki se je že v začetku lanskega leta predstavila v sežanskem Kosovelovem domu na skupinski razstavi tržaških slikarjev, se tokrat predstavlja z motivno, slogovno in tehnično raznoliko razstavo, ki jo je poimenovala »Svet Annemarie Ducaton«.

Razstavo umetnice, ki je razdeljena v štiri sklope, je predstavila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn, številne zbrane prijatelje likovne umetnosti, predvsem s Tržaškega, ki je pozdravil koordinatore programov domačega kulturnega doma David Terčon. Spremljevalni kulturni program je oblikoval kvartet flaut pod mentorstvom Tamare Tretjak.

Slikarka Annamaria Ducaton živi in dela v Trstu. Zanje je značilen specifičen pristop do nadrealizma in magično-fantastičnega realizma. Razstavlja od leta 1957, prvo samostojno razstavo pa je imela leta 1974. Ukvarja se tudi z glasbo in pisanjem, izdala je nekaj knjig. Njena razstava v Veliki galeriji Ivana Varla v Sežani je njena 90. samostojna razstava.

O slikarkinem likovnem delu je umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn dejala: »Likovni Svet Annemarie Ducaton je motivno, slogovno in tehnično

raznolik. Je neskončno ustvarjalno prostanstvo, po katerem se avtorica giblje svobodno, raziskovalno, razmišljujoče, z izjemno človeško in likovno občutljivostjo ter vitalnostjo. Sledi, ki jih pušča v njem, so sledi odgovorne likovne ustvarjalke, slikarke, ki stvarnost vsebinsko in likovno formalno osmisli in doneguje v svoji notranjosti ter jo odpre v dimenzije duhovnega. Likovne zapise plemeniti s samosvojimi rešitvami in celo nekonvencionalnimi likovnimi strategijami ter materiali, v katerih se reflektira njena najbolj intimna percepcija prostora in časa ter njena želja, da bi z likovnimi besedami dosegla maksimalno izraznost oz. sporočilnost. V njenih stvaritvah svoj izvirni osebni odsev najdemo tudi glasbeno, literarno, dramsko in druge umetnostne zvrsti. Umetnost je namreč z njo neločljivo povezana in že v družinskem okolju ji je bilo dano vstopiti na pot kulturnega svetovljanstva.«

Avtorica se predstavlja z deli razmišljanj na dela pisatelja Franza Kafke; deli, ki so nastala kot interpretacija na glasbo Gustava Mahlerja; s ciklusom slik z izhodiščno temo srca in ciklusom z naslovom Tišina. Iz vseh njenih del izhaja, da Annamaria Ducaton živi pestro likovno življenje, s katerim razkriva svojo senzibilizacijo in odzivnost ter uresničuje svoj svet, ki se ga velja ogledati na velikih platnih v Sežani.

Razstava bo na ogled do 20. oktobra.

Olga Knez

TOMIZZEVO DUH

Kaj je fašizem

MILAN RAKOVAC

»Če bodo fašisti prevzeli oblast v Ameriki, to ne bodo napadalci, ki bodo navalili in podirali vse pred seboj, temveč odvetniki in socialni delavci, ki bodo izjavljali "iz vladnega sektorja sem, tu sem, da pomagam!"«. To skrajno bizarno in hkrati zanimivo misel izgovarja Jonah Goldberg, eden gurujev skrajne ameriške desničarske znanosti. Goldberg brez zadržkov Obama in državo obtožuje »fašizma«, ker je, po njegovem mnenju, vtikanje države v delitev denarja, v državljanske in socialne pravice – fašizem. O norem rušenju Obamacare (skovanka za Obamovo zdravstveno reformo) v ameriškem kongresu Aleksandar Hemon, Bosanec iz Amerike in eden najuglednejših svetovnih pisateljev ta hip, zapiše takole:

»Idealen izid procesa odmiranja države je razveljavitev družbene pogodbe z državljsko skupnostjo. Brez te zaveze nihče več nikomur ni nič več dolžan, vsak je dolžan poskrbeti le zase, pri čemer tržišče določa, kdo je pravi in kdo napačen, kdo je koristen in kdo zguba, kdo je živ in kdo mrtev, kdo naj crkne in kdo naj s solzami zaliva cvetje sreče. V tej ameriški situaciji se zlahka lahko prepoznamo: Bosna in Hercegovina je, s tališča ameriških Hercegovincev, stalni rekoč idealna država. Tam dominirajo politične moči, ki aktivno, nenehno in popolnoma odprto delujejo v razgradnji države, ki jih plačuje, da zanjo delajo. Politična elita, ki svoje državljanje vidi le še kot prepreko za popolno eliminacijo države.«

V tem je veliko logike; kako sicer zadržati »pridobljene pravice« korporacij, bank, borz v rušilni krizi, v kateri nov zlom, hujšega od tistega 2008, napovedujejo mnogi. Ali pa, kako v svetu prostega mešetarjenja opravičiti mafijsko »diskreten« posel uničenja Nokie, enega najuspešnejših in najbogatejših podjetij na svetu? Za svo-

jega glavnega menedžerja je leta 2010 sama Nokia izbrala Stephana Elopa, ta pa ne le, da jo je spodkopaval v korist drugega podjetja, temveč sedaj od Nokie zahteva izplačilo bonusa v višini 25 mio dolarjev. Microsoft, katerega »špija« je bil Elop, je seveda kupil pomemben segment Nokie, celotno mobilno divizijo za 7,2 milijarde dolarjev. Finci obtožujejo Elopa, da je izdajalec, ki je uničil njihovo nacionalno bogastvo; toda – vse je po zakonu! Zato ljudje, kot je Goldeberg, ki po njegovo razumejo fašizem – denuncirati grabelji kapitalizem in menjati pravila, ki omogočajo ordinarno razbojništvo in bogatenje po roparskih metodah, vpijejo, da je TO fašizem! NI pa fašizem (po njihovo), uzakonjanje pravil, ki deregulirajo državo in privilegirancem omogočajo kopičenje bogastva. Zelo, zelo zanimivo.

Zato je normalno, da postaja javno, politično, finančno in medijsko življenje vse bolj podobno kriminalnim romanom v nadaljevanjih, v katerih bodo ameriški konservativci raje dopustili bankrot države, kot pa da bi Obami in demokratom dovolili »liberal-fašizem«. Da ne omenjamo primer Berlus-Kaiserja in njegove PDL, ki jo je kot navadno kripto-fašistično gibanje postavil za ohranitev lastnih koristi, sedaj pa se ga ona sama odreka ...

Takole v Mladini ugotavlja Tomaž Mastnak: »Če je stranka bila kriminalna organizacija že prej, kako je, ne da bi se kdo preveč razburjal, prišla v parlament? Je normalno, da v parlamentih sedijo kriminalci? Če pa ni kriminalna organizacija, zakaj so jo za tako razglasili? Je normalno, da policija zapira člane parlamenta? ... V egipčanskem primeru se tisti, ki jih je javno zaskrbelo za demokracijo, niso veliko spraševali, kakšen je ideološki DNK Muslimske bratovščine. V grškem primeru tako rekoč vsi govo-

rijo o ideologiji Zlate zore. Zlata zora, pravijo, so neonacisti. Govorci Zlate zore pa zatrjujejo, da niso. Seveda tem zlatoustom ni treba verjeti. Bolj kot ti njihovi demantiji preseneča, da je uradna medijsko-politična Evropa nenadoma postala zaskrbljena nad obstojem neonacizma. Rehabilitacija nacizma in fašizma se odkrito dogaja vsaj dvajset let. EU jo je celo požegnala, ko je na diskreditirano "teorijo totalitarizma" pripela vseevropski dan spomina na "žrtve totalitarizmov". Nacistične skupine delujejo po vsej Evropi, ne da bi jih policija hudo ovirala. V naši deželi slavijo vojaške formacije hitlerjanske koalicije, pa se ne zganejo niti policija, niti nihče v domači politični eliti, niti nihče v diplomatskem zboru. Akcijo grške policije je sprožil val protestov, ki je pognal strah v kosti evropskim menedžerjem grške krize, ne pa domnevni evjski antifašizem. Zlata zora ne napada države. Napadi na državo so njeno življenjsko okolje. Državo napada in razgrajuje politika, ki vlada Evropi. Razgrajevanje države je hujši problem od ogrožanja demokracije. V jeziku demokracije je to težko razumeti.«

Razgrajevanje države; to je trend, ki se godi pred našimi očmi. Ampak Države ne uničujejo več anarhisti Bakuninovega tipa (prazgodovina!), temveč tajkuni nove oligarhije, bogataši, kakršnih ni bilo nikoli v zgodovini civilizacije; ne tako številnih, ne tako neskrupuloznih, ne tako bogatih in ne tako vsemogočnih.

KORPORACIJA se loteva rušenja DRŽAVE, saj je ta edina ovira za neomejen »razvoj«. »Kje je kapitalizem«, zapisano brez vprašaja, da lahko preberemo kot »tam, kjer je fašizem«. Ki vznika povsod in ki mora na poti do svoje svobode pač odstraniti poslednje prepreke: družbo, državljane, pravo in zakone. Saj potrebuje le ubogljive podložnike.

MALTA - Sinoči še en brodolom migrantov

Nova tragedija Tokrat 50 mrtvih

Klub hitri pomoči je v morju utonilo najmanj petdeset ljudi

ANSA

RIM - Še preden je prišlo do pokopa preko tistih migrantov, ki so pred nekaj dnevi utonili pred Lampeduso, je prišlo sinoči do nove tragedije. V nesreči ladje s prebežniki na območju med Malto in Lampeduso je po poročanju agencije Ansa umrlo najmanj 50 ljudi. Med mrtvimi so tudi ženske in otroci. Okoli 200 ljudi so uspeli rešiti iz morja. Nesreča se je zgodila v malteških vodah, v reševalni akciji pa sta sodelovali malteška in italijanska obalna straža. Okoli 150 ljudi je rešila malteška ladja, ki je prva prišla na kraj nesreče, še 50 pa jih je rešila ladja italijanske mornarice.

Po poročanju tujih tiskovnih agencij se je ladja prevrnila, domnevno za-

to, ker so skušali ljudje na njej pritegniti pozornost letalo italijanske mornarice, ki je letelo nad njimi, in so se nagnili na en del plovila.

Prva je na kraj nesreče priplula malteška vojaška ladja, ki je malo pred osemnajsto uro začela z reševanjem, takoj zatem pa so na prizorišče priplule še ladje italijanske vojne mornarice Libra, Espero in Chimera. Z ladij so se dvignili helikopterji in takoj odvrli v morje rešilne pasove in samodejno napihljive gumnjake. Reševanje brodolomcev je trajalo nekaj ur, z Lampeduse pa sta medtem prišli na pomoč še dve ladji obalne in finančne straže. Skupno je bilo rešenih kakih 220 brodolomcev, kot

rečeno pa za vsaj petdeseterico ni bilo pomoči.

To je bila v dobrem tednu že druga huda nesreča na območju. Prejšnji teden je namreč v brodolomu ladje s prebežniki iz Somalije in Eritreje nedaleč od italijanskega otoka Lampedusa umrlo prek 300 ljudi, točneje 339, kolikor so jih našli vključno z včeraj najdenimi trupli.

Predsednik vlade Enrico Letta je ob novi sinočnji nesreči dejal, da gre za dramatično potrditev emergentnega položaja. Letta je napovedal, da bo vprašanje migrantov postavil na dnevni red prihodnjega Vrha Evropske unije, ki je načrtovan za konec meseca.

RIM Umrli nacistični vojni zločinec Erich Priebke

RIM - V Rimu je v starosti 100 let umrl eden zadnjih še živih nacističnih zločincev, nekdanji stotnik SS Erich Priebke, je včeraj sporočil njegov odvetnik Paolo Giachini. Obenem je povedal, da je Priebke za seboj pustil video posnetek kot svojo »človeško in politično oporoko«. Priebke je bil leta 1998 obsojen na doživetni zapor zaradi pokola v Ardeatinskih jamah blizu Rima, kjer je bilo leta 1944 ubitih 335 civilistov.

Zaradi visoke starosti je kazen prestajal v hišnem zaporu v svojem stanovanju v Rimu. Na koncu naj bi bil že skoraj povsem gluhi in je izgubil spomin. Za nacistične zločine se Priebke nikoli ni pokesal in jih obžaloval, zaradi česar je postal nekakšna ikona med neonacisti.

Pokol civilistov v Ardeatinskih jamah pri Rimu velja za enega najhujših vojnih zločinov med drugo svetovno vojno v Italiji po padcu fašističnega režima, ko so na Apeninski polotok vkorakali Nemci. 335 ustreljenih talcev je bilo maščevanje za 33 nemških vojakov, ki so jih ubili italijanski partizani. Priebke je poveljeval enoti, ki je izvedla eksekucijo, ukaz zanj pa naj bi dal sam Adolf Hitler.

Po vojni je Priebke pobegnil v Argentino, a so ga leta 1994 odkrili, potem ko je v pogovoru za neko ameriško televizijo priznal, da je sodeloval pri masakru v Italiji. Dejal je sicer, da je šlo za akcijo proti »teroristom«. Argentina ga je leta 1995 izročila Italiji, kjer so mu sodili.

RIM Alitalia na poti reševanja

RIM - Letalska družba Alitalia je včeraj sprejela ključne odločitve o usodi podjetja. Upravni odbor je glasoval o načrtu za dokapitalizacijo družbe, ki ji sicer grozi stečaj, prihodnji teden pa bo o tem odločala še izredna skupščina. Italijanska vlada je v četrtek napovedala, da bo pri dokapitalizaciji sodelovala italijanska pošta. Vlada premiera Enrica Lette je Alitalii, ki zaposluje 14.000 ljudi, ponudila, da pri njenem reševanju sodeluje italijanska pošta, a je v zameno za to postavila nekaj pogojev. Družba mora pripraviti nov poslovni model in zagotoviti stabilno lastniško strukturo.

Reševalni paket je »težak« pol milijarde evrov, pri čemer je upravni svet soglasno sklenil dokapitalizacijo za 300 milijonov milijonov evrov, 200 milijonov evrov pa bi odpadlo na kredit. Italijanska pošta naj bi pri dokapitalizaciji sodelovala s 75 milijoni evrov, kar pomeni, da bi v družbi pridobila od deset- do 15-odstotni lastniški delež. Vstop pošte v Alitalia sicer velja za začasno rešitev.

Večinski lastnik Alitalie je trenutno konzorcij italijanskih podjetij, francosko-nizozemska letalska skupina Air France-KLM pa ima v družbi 25-odstotni delež in bi bila pod določenimi pogoji ta delež pripravljena povečati. »Naši pogoji za pomoč Alitalii so zelo strogi,« je za francoski časnik Les Echos nedavno povedal glavni izvršni direktor Air France-KLM Alexandre de Juniac.

Do rešitve za Alitalia sicer prihaja »tik pred zdajci«, saj bi družba v nasprotnem primeru že danes ostala brez goriva. Italijanski naftni velikan Eni želi od letalskega prevoznika izterjati dolg, ki znaša okoli 30 milijonov evrov.

ITALIJA V OGLEDALU TUJIH MEDIJEV

V ospredju Lampedusa in Berlusconi

SERGIJ PREMUR

V zadnjih dneh sta bili v ospredju poročanja medijev po svetu dve novice iz Italije - ena tragična, druga groteskna. Prva je seveda tragedija na Lampedusi, druga pa zadeva usodo nekdanjega premierja Berlusconi.

Glede smrti več sto ljudi na begu iz Afrike, ki so utonili pred obalami najjužnejšega italijanskega otoka, Le Monde ugotavlja, da gre za dokaz neustreznosti zakona Bossi-Fini proti nelegalnemu priseljevanju. Z zakonom iz leta 2002, ki nosi ime, kot piše pariški popoldnevnik, po voditeljih ksenofobne Severne lige in postfašističnega Nacionalnega zavezništva, so nameravali omejiti pojav z ustvarjanjem pogojev, ki bi odvrnili množično nelegalno priseljevanje. Kar se ni zgodilo, ostali pa so skrajno omejevalni pogoji za legalno priseljevanje.

The Wall Street Journal piše, da je za večino priseljencev Italija samo vstopna točka, saj so v glavnem namenjeni proti drugim državam, predvsem severne Evrope. Pravila pa določajo, da morajo zaprositi azil v prvi državi EU, kamor so prispeli, in zato se Italija mora spopadati z izredno visokim številom priseljencev, čeprav jih večina ne namerava ostati na polotoku. Newyorški dnevnik izpostavlja tudi nevzdržne razmere, v katerih morajo čakati mesece in tudi leta, da uredijo njihov status. V Italiji so namreč postopki skrajno počasni in azilantom ne

zagotavljajo osnovnih pogojev za preživetje.

Evropa poziva Italijo, naj bolje izkorišča financiranje iz Bruslja, menijo izvedenci organizacije Euractiv. V obdobju od leta 2007 do 2013 so namreč v Italiji izkoristili samo 40 odst. sredstev, ki so jih pridobili iz evropskih skladov za regionalni razvoj. V nekaterih predelih južne Italije sploh ne investirajo dodeljenih sredstev in je tako najbolj oškodovano prav območje, ki bi rabilo največ pomoči za izhod iz krize. Podobno velja tudi za evropska sredstva za priseljence: res jih Italija rabi več, saj je prva pod udarom priseljevanja - a ima sorazmerno manj priseljencev kot druge države, predvsem Nemčija in druge države evropskega severa - morala pa bi smotrneje izkoristiti dosežanje prispevke.

Berlusconiju grozi, da bo moral pobirati odpadke na cestah, napoveduje Daily Mail. To seveda ni res, očitno dnevnik pretirava, kar se rado dogaja v britanskih tabloidih. Seveda pa je v naslovu nekaj resnice: sodišče je Berlusconi dokončno obsodilo in »osramočeni nekdanji prvi minister«, kot piše DM, se mora sedaj odločiti med enoletnim hišnim zaporom in enoletnim delom v okviru socialne službe. Čeprav mu ne bodo nartili pometanja cest, londonski dnevnik vsekakor meni, da bo prisilna socialna služba ponižala ostarele milijarderja. Izključen iz se-

nata, se bo moral Berlusconi soočiti tudi z drugimi sodnimi postopki, med katerimi je priziv proti 7-letni zaporni kazni zaradi odnosov z mladoletno prostitutko na »zloglasnih bunga zabavah«, po pisanju londonskega časopisa pa je Viteza dela ponižal tudi neuspeli poskus, da bi preprečil sodelovanje predstavnikov svoje stranke v okviru koalicijske vlade.

»Začenja biti prepozno«, piše Süddeutsche Zeitung. Gre za prihodnost italijanske kulture, točneje založništva, ki se na letošnjem Frankfurt-skem knjižnem sejmu predstavlja z nič kaj briljantno ponudbo. V 80ih letih prejšnjega stoletja je bila italijanska književnost v ospredju splošnega zanimanja, danes pa v italijanskem paviljonu vlada tišina in izstopa samo kiosk Berlusconijevega Mondadorija, ki se blešči kot televizijski studio. Italijanska založniška dejavnost ni več privlačna kot nekoč, ugotavlja dnevnik iz Münchna, to pa zato, ker se je ves medijski svet popolnoma »berlusconiziral«. Italijani so danes upravičeno potrti, ker je v Berlusconijevem dvajsetletju njihova kultura utrpela celo več škode kot za časa Mussolinija, piše SZ, ki ob tej ugotovitvi postavlja vprašanje: »Bodo Italijani znali izkoristiti to, kar jim preostaja nekdanjega kulturnega bogastva, ali pa se bodo omejili na objokovanje izgubljenega sijaja?« Italija in Španija sta na dnu lestvice razvitejših držav gle-

de pismenosti in računstva. Britanski The Guardian navaja analizo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj OECD v 24 industrijsko razvitih demokracijah, iz katere izhaja, da je odraslo prebivalstvo v Španiji na 23. mestu glede pismenosti, italijansko pa na 24., medtem ko si latinski državi izmenjata zadnje in predzadnje mesto glede računskih sposobnosti. V bistvu je vsak tretji državljani v težavah pri pisanju oz. branju in pri osnovnih izračunih. To nedvomno prispeva k manjši mednarodni konkurenčnosti na področju gospodarske izmenjave, ugotavljajo izvedenci OECD, saj sta pismenost in računska sposobnost osnova za vsakršen razvoj. Poleg Italije in Španije, prikpročajo tudi Katar, Veliki Britaniji, Irski in Združenim državam Amerike, naj posvetijo več pozornosti in sredstev za osnovno vzgojo odraslih.

Google bi investiral v Italijo, ki bi na polotoku razpolagali s širokopasovno internetno povezavo, je izjavil Eric Schmidt prvi mož računalniškega velikana iz Mountain Viewa. Na srečanju, ki je bilo pred dnevi v Rimu, je Schmidt priznal, da Italija nudi velike možnosti razvoja, predvsem zaradi svoje kakovosti na številnih področjih, vendar jo zavira zaostalost na strateških področjih, predvsem počasna internetna povezava. Milanska politehnična univerza meni, da internetna zaostalost »stane« Italijo milijardo evrov mesečno.

Lestvice 400 najboljših univerz na svetu, ki jo vsako leto objavlja britanska Higher Education University Ranking, ne gre jemati kot Sveto pismo, saj statistike niso nesporne resnice, še posebej ne na področju izobrazbe. So pa pokazatelj stanja in zato ni nepomembno, da se prva italijanska univerza pojavi šele na 221. mestu, in sicer univerza v Trentu, milanska univerza Bicocca je na 235., tržaška pa na 245. mestu. V skupino 400 najpomembnejših univerz na svetu se je uvrstilo samo 15 italijanskih vseučilišč. Pri sestavi lestvice so upoštevali štiri glavne dejavnike: poučevanje, raziskavo, prenos znanja in družbo in mednarodno vlogo oz. privlačnost.

V obdobju gospodarske krize in naraščajoče brezposelnosti Italijani spet odkrivajo delo na poljih, piše L'Express. Francoski tehnik navaja primer vinogradnikov na vzhodnem območju Lombardije, ki so zaposlili domače brezposelne za letošnjo trgatve. V prejšnjih letih so se posluževali priseljencev, ker domačinov ni zanimalo občasno delo v vinogradih, z naraščajočo krizo pa se je očitno spremenil odnos do dela, ki so ga mladi do nedavnega odklanjali. Vinogradniki, ki delujejo v okviru zveze Coldiretti, poudarjajo, da nimajo nič skupnega s stališči proti priseljencem, ki jih zagovarja Severna liga, pač pa da gre za pobudo v korist brezposelnih.

GORICA - Včeraj prvo zasedanje komisije o morebitni preureditvi termoelektrarne v Trziču

Preveriti okoljsko vzdržnost in iskati alternativne rešitve

Termoelektrarna v Trziču

BONAVENTURA

Oceniti vzdržnost morebitnega projekta o prehodu s plina na premog v termoelektrarni v Trziču in preveriti možnost alternativ premogu za proizvodnjo električne energije, pa tudi razmisliti o širši strateški viziji glede energetske politike. To je naloga nove strokovne komisije Pokrajine Gorica, ki bo morala preučiti namero družbe A2A, da bi v Trziču namesto zemeljskega plina sežigali premog. Komisija, ki sicer nima tehničnih pristojnosti, bo pa na koncu posredovala nekatere ocene, na podlagi katerih se bo potem odločala pokrajinska uprava, se je prvič sestala včeraj na Pokrajini ter se seznanila z obstoječo dokumentacijo ter s še neuradnim načrtom o preureditvi centrale in drugimi aspekti.

Komisiji predseduje docent fizike ter bivši znanstveni svetovalec na italijanskem veleposlaništvu v Washingtonu Giorgio Einaudi, člani pa so nekdanji državni sekretar pri slovenskem ministrstvu za okolje in prostor Marko Starman, ustanovitelj okoljevarstvene organizacije Legambiente Massimo Scalia in direktor službe za tehnološki prenos pri znanstvenem parku Area na Padričah pri Trstu Stephen Taylor, poleg njih pa še Denis Picco iz Centra za teoretsko in uporabno ekologijo CETA in predstavnik Občine Trzič Emiliano Sandrin, ki so se po končani seji skupaj s predsednikom in podpredsednico Pokrajine Gorica, Enricom Gherghetto in Maro Černic, ter pokrajinsko odbornico za promet Donatello Gironcoli in deželno odbornico za okolje Saro Vito tudi srečali z novinarji.

Ekipa, je bilo rečeno, bo takoj začela z delom, da preveri okoljsko vzdržnost projekta nameravane preureditve, ki ga družba A2A sicer še ni uradno predstavila, ter da ugotovi možne alternativne rešitve, pri čemer se ne bo ustavila le pri trziški centrali, ampak bo težila k temu, da pridobi globalno sliko in oblikuje strateško vizijo o prihodnjih scenarijih na področju energije, kjer bi morali trziški obrat vklju-

čiti v širši deželni energetska načrt, ki je ena od prioritet sedanje deželne uprave.

Vedno glede trziške centrale so tudi napovedali novo študijo o prisotnosti težkih kovin, ki jo je pokrajinska uprava naročila pri Oddelku za vede o življenju Univerze v Trstu, ki bo dopolnila tisto, ki jo je že naročil trziški podjetnik Alessandro Vescovin in bo sledila študiji, ki jo je bila družba Enel pred več kot desetimi leti naročila pri specializiranem podjetju. (iž)

GORICA - Član komisije Marko Starman

Problematika slična kot pri uplinjevalnikih

Včerajšnjega zasedanja posebne tehnično-znanstvene komisije, ki jo je goriška pokrajinska uprava ustanovila, da bi izoblikovala stališče o rekonverziji termoelektrarne družbe A2A v Trziču, se je udeležil tudi Marko Starman, slovenski pravnik, direktor Krajinskega parka Strunjan in predavatelj na Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici ter nekdanji državni sekretar pri slovenskem ministrstvu okolje in prostor, ki je član komisije postal na povabilo pokrajinske uprave, verjetno, kot sam pravi, zaradi izkušenj, ki jih ima spriču ukvarjanja s pravnimi aspekti o načrtih gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu, saj je svojčas vodil slovensko delegacijo, ki se je pred leti skupaj z deželo Furlanijo Julijsko krajino to preučevala.

Situacija trziške centrale, pravi Starman, je podobna, saj gre za podobno lokacijo in prav tako podobno občutljivost območja na severnem Jadranu, tudi v tem primeru pa je zadeva povezana z uporabo sodobne tehnologije ter z upoštevanjem evropskih pravil. Pri trziški centrali pa ne gre za vprašanje čezmejne vpliva: v primeru načrtov o gradnji plinskih terminalov je bil namreč čezmejni vpliv vezan na morski del, medtem ko je v primeru elektrarne v Trziču glavno vprašanje onesnaževanja zraka, to pa se rešuje na podlagi nacionalnih

Marko Starman

pravil posameznih držav, nam je povedal Starman.

Komisija je včeraj komaj začela z delom, po Starmanovem mnenju bo njena ključna vloga posvetovalnega značaja, saj bo vezana na analizo, predloge in možnosti, ki se kažejo sedaj. Dela si še niso razdelili, prav tako v trenutku, ko smo se pogovarjali s Starmanom, ni bilo še znano, ali bo komisija skupaj obravnavala aspekte ali pa si bodo njeni člani porazdelili posamezna področja. Starman, ki pri tem poudarja, da je v komisiji v osebni imenu in ne kot predstavnik Slovenije, svojo nalogo vidi predvsem v luči poznavalca pravnega vidika, ki bo posredoval informacije o tem, katere so najboljše prakse v Evropi na tem področju ter predstavil izkušnje in težave, ki jih imajo s sorodnimi obrati v Sloveniji. (iž)

GORICA - Uredili ga bodo v ponedeljek

Pred Rdečo hišo bo »zraslo« krožišče

Med ulicama Alviano in Kugy bodo v ponedeljek uredili krožišče

BUMBACA

Na križišču med ulicama Kugy in Alviano pred nekdanjim mejnim prehodom pri Rdeči hiši v Gorici bodo v ponedeljek, 14. oktobra, uredili krožišče, zaradi česar bodo ves dan veljale prometne omejitve. Ulici Kugy in Alviano bosta zaprti prometu,

medtem ko bo po Ulici Giustiniani speljan dvosmerni promet. Ko bo v torek, 15. oktobra, krožišče že urejeno, bo mogoče iz Ulice Alviano zapeljati tudi naravnost proti Sloveniji, medtem ko je zdaj treba zaviti desno in nato obkrožiti parkirišče.

Iz Lampeduse v Gradišče

Priseljence iz prenatrpanega centra CIE na Lampedusi premeščajo v druge kraje po Italiji. Petdeset jih bo z letalom priletelo v Ronke, od koder jih bodo prepeljali v center CIE v Gradišču.

Trije zasegi droge

V četrtek popoldne so novogoriški policisti v treh ločenih postopkih našli drogo pri 28-letnemu in 31-letnemu domačinu ter pri 31-letnemu italijanskemu državljanu. V prvem primeru sumijo, da je imel moški pri sebi heroin, v drugem in tretjem primeru pa so zasegli tablete oz. zdravila, ki vsebujejo psihoaktivno snov. V vseh treh primerih bodo ob potrditvi suma uvedli hitri postopek zaradi kršitve zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. (km)

Neprekinjen proizvodni čas

Delavci družbe Carraro so pristali na uvedbo neprekinjenega proizvodnega procesa, ki bo potekal v treh izmenah štiriindvajset ur na dan in sedem dni na teden. Za uvedbo je glasovala večina delavcev iz obratov v Padovi (194 delavcev od 301) in Gorici (49 delavcev od 55); že v prejšnjih dneh je svoje soglasje dalo 170 delavcev iz Maniaga in 120 iz Chietija.

Skultura v župnijski dvorani

Zaključno srečanje 7. kiparskega bienala v priredbi društva Skultura bo danes ob 19.30 zaradi neugodnih vremenskih napovedi v župnijski dvorani v Štandrežu in ne pred Makučevo domačijo na Jeremitišču, kot je bilo predhodno napovedano.

Knjiga o Margheriti Hack

»Margherita Hack - La stella infinita« je naslov knjige, v kateri sta Igor Damilano in Cinzia Lacalamita zbrala zanimive pogovore s pokojno astrofizikarico. Knjiga je izšla pri založbi Aliberti, danes ob 16. uri jo bodo predstavili v knjigarni Ubik v Gorici. Z avtorjema, ki skupaj ravnokar pišeta še dve novi knjigi, se bo pogovarjala Dalia Vodice.

TRZIČ - V središču Bassa soglia

Nudijo pomoč vse večjemu številu ljudi

Občine obnovile konvencijo za delovanje središča

Na leto jih obišče na stotine ljudi; med njimi razdelijo 3500 obrokov hrane, še pomembnejše pa je to, da jim prisluhnejo in jim skušajo pomagati pri reševanju vsakodnevnih težav. Središče Bassa soglia iz Ulice Natisone v Trziču ima iz leta v leto pomembnejšo vlogo, saj pomaga socialno ogroženim posameznikom in uživalcem drog, ki iz najrazličnejših razlogov ne zaupajo socialnim službam in zdravstvenim ustanovam. V zadnjih letih je med obiskovalci tudi vse več ljudi, ki prosijo za pomoč, ker s svojimi prihodki ne uspejo priti do konca meseca. V središču Bassa soglia nudijo obiskovalcem tudi možnost, da se stuširajo in poskrbijo za osebno higieno, da popijejo topli napitek in se z operaterji pogovorijo o svojih težavah.

Da bi lahko središče še naprej opravljalo svoje poslanstvo, je

bilo treba obnoviti konvencijo, ki omogoča njegovo delovanje. V prejšnjih dneh so se zato občine Trzič, Štarancan, Ronke, Doberdob, Škocjan, San Pier, Turjak in Gradež dogovorile za podaljšanje konvencije, ki bi drugače zapadla konec leta. Središče so zaupali v upravljanje navezi med socialnim podjetjem Cooperativa 2001 in Reset, ki bosta poskrbeli tudi za organizacijo ozaveševalnega projekta na območju občin, podpisnik konvencije. V okviru projekta se bodo operaterji obeh socialnih podjetij na ulici približali mladim in jih nagovorili o nevarnostih, ki jih s sabo prinaša uživanje mamil. Tržiška občina prispeva k delovanju središča Bassa soglia 27.703 evrov, ostale občine pa - Doberdob 1455 evrov, Gradež 8585, Ronke 12.098, Škocjan, 6352, San Pier 2020, Štarancan 7207 in Turjak 2808.

GORICA - Izpeljali prvo srečanje ob kavi

Črna, z mlekom, brez pene in s peno, v skodelici in kozarcu

Po dolgem, ne le poletnem premoru so se včeraj pričela v Katoliški knjigarni na Travniku srečanja ob kavi in knjigi. Pravzaprav je prva sezonska pobuda potekala brez knjige. Nič hudega. Ducat poslušalcev, prevladali so moški, je sledilo živo podani razlagi sponzorja nadaljnega dogajanja, iz katerega so opisi kar vreli kot »espresso« kava iz kavarniških »samovarjev«.

Novinar Jurij Paljk in Fabrizio Polojac sta z vprašanji in odgovori kramljala o vrstah kave, njihovem ozemelskem izvoru, nazivih, okusih in pripravah te obredne tekočine. Podjetnik je orisal rodbinski izvor in podjetniški razvoj od prodaje jestvin in kolonialnega blaga do trgovine na debelo. Novejše dogajanje zaobjema leta 1989 prevzeto odmevno tržaško kavarno Cremcaffè na Goldonijevem trgu in oblikovanje z družabnikom podjetja s pražarno leta 2007. Proizvod se imenuje Primo Aroma.

Kavo so ljudje nekoč srebrali zaradi poživanja od otopenosti, sedaj jo večina pije za-

radi pomirjenja in sproščanja, ker opravičuje predah v delovnem urniku. Ni pa to napitek, ki odžaja; prvih nekaj minut prevladuje ta zrna, ki pa se kmalu porazgubi. Kaj vsega so si izmislili kavarnarji, da bi zadovoljili brezštevne okuse, navade in potrebe: črno kavo, črno z mlekom, brez pene in s peno, v skodelici in kozarcu, kratko, dolgo, z žganjem... Tako imenovana »turška kava«, značilna za slovanska kulturna območja, je spet poglavje zase. Slikovita prispodoba pravi, da imamo tudi pri vozilih dve vrsti delovanja: na bencin in na diesel.

Vse mešanice so sestavljene iz dveh osnovnih zvrsti - Arabike in Robuste. Prva dozoreva od 1200 metrov navzgor, Robusta pa od morske gladine do 1500 metrov. Iz Etiopije, območja od koder se je tudi človeška vrsta razširila po svetu, je kavovec »zašel« v Indijo, Južno Ameriko, Indonezijo, Madagaskar, Papuo... Kava Primo Aroma je mešanica iz dvajset različnih krajev.

Prvo srečanje ob kavi v Katoliški knjigarni

BUMBACA

Potem je tu še praženje, mešanje, mletje, priprava in serviranje. Obrt se pogosto spremeni v umetnost; od slednje je odvisno, ali uspe neka kavarna prodati 120 kav dnevno ali pa 250. Poslušalci so postavili nekaj vprašanj, usklajevalec posegov Paljk je, v spodbudo na udeležbo pri bodočih predsta-

vitvah knjig, povezal kavo še z dvema umetniškima utrinkoma - ni mogoče zaobiti Cankarjeve »Skodelice kave«, prav tako ne »Kavopivke« Ivane Kobilice. Naknadno, že na ulici, se je kronistu utrl spomin na ljubzensko večernico »Kafu mi draga izpeci, baš ona je...« (a.r.)

DOBROVO - Oživljajo star način predelave vina

Za tiste, ki »štemajo« dobro vino

Nad motnikom se je že navdušil danski somelje Anders Selmer, ki ga bo ponudil v svojih prestižnih restavracijah

Pridelava motnika predvideva daljšo maceracijo grozdja in dimljenje sodov

»Tisti, ki misli vino motnik narediti, mora v to vino virvati in vse kar piše z ljubeznijo narediti. Motnik se ne pije po ošterijah na litre, ma u kleti ukop s tistimi, ki štemajo dobro vino,« je zabeležil leta 1908 rojeni Anton Kamušič iz Vrhovlja pri Kožbani. Njegovo pisno pričevanje je zadnji zapis pridelave črne rebule ali pokalice - edine avtohtone rdeče sorte grozdja v Brdih - na star način. Vino so nekaj zoreli v skrbno očiščenih in posušenih sodih. Te so dimili s šopkom lokalnih zdravilnih zelišč: z rožmarinom, lovrom, s šetrajem, timijanom in z žajbljem. Vsa kletarska dela so opravili ob stari luni ali vetrovnem vremenu. Vino, ki je nastalo, so Brici tedaj poimenovali motnik.

Izročilo »nonot« so se odločili obuditi v Vinski kleti Goriška Brda. Pred šestimi leti sta namreč enolog Darinko Ribolica in kletar Igor Skubin na podlagi zapisov v knjigi Rebula nekoč in danes avtorice Tanje Gomiršek, ki opisuje že skoraj pozabljen način kletarjenja v Brdih, pričela obujati prastare recepte in jih interpretirati na sodoben način. Ribolica in Skubin sta pred nekaj leti začela raziskovati, kako bi ta postopek pridelali za rebulo. »Rebula je namreč tista sorta, ki najbolj neposredno govori o Brdih. Poleg tega je zaradi debelejših kožice tudi primerna za daljšo maceracijo, ki je pri postopku pridelovanja motnika nujno potrebna,« pojasnjuje v omenjeni vinski kleti. Grozdje za »prirejeni« motnik je bilo pridelano v starejših vino-

gradih na najboljših legah v okolici Neblega in Medane. Trgatev so opravili v tem mesecu, ko je rebula popolnoma dozorela.

Tako se je na podlagi tradicije in obogatena z novodobnimi praksami rodilo novo vino, ki so ga, tako kot nekoč, poimenovali Motnik. »To vino je edinstveno v več pogledih: obuja stara kletarska znanja, tradicijo plemeniti z novimi dognanji, je je plod pristne strasti do vina in teritorija, združuje zgodovinsko in etnološko raziskovanje ter enološko znanje, pa tudi v organoleptičnem smislu je zelo posebno,« je prepričana Marjana Simčič Humar iz omenjene vinske kleti, kjer so donegovali 900 litrov tega vina. Poznavalec bo na voljo v vinotekah te vinske kleti. »Ima pa Motnik tudi že mednarodno dimenzijo, saj se je zanj navdušil zelo znani danski somelje Anders Selmer, ki ga bo ponudil v svojih prestižnih restavracijah. Motnik bo tudi protokolarno darilo ob diplomatskem obisku župana občine Brda Franca Mužiča v Indiji, kamor je povabljen zaradi odličnega sodelovanja občine Brda z Veleposlaništvom Indije v Sloveniji. Motnik je brezčasno vino in posebnost,« je prepričana Simčič Humarjeva.

Sicer pa je letošnja trgatev v Goriških Brdih za razliko od prejšnjih let, ko so trgali bolj zgodaj, potekala v običajnih terminih. Pridelali so več grozdja kot lani, vendar še vedno nekoliko manj od dolgoletnega povprečja. V klet so ga sprejeli dobrih 5000 ton. Trgatev so pričeli s sortami za pe-

nine - modri pinot in chardonnay - nadaljevali s sivim pinotom in sauvignonom ter ostalimi belimi sortami. Z rdečimi sortami so pričeli konec septembra, saj so čakali na optimalno zrelost. »Pridelali smo 30 odstotkov rdečih in 70 odstotkov belih sort. Grozdje je lepo in zdravo, posebno smo zadovoljni s kvaliteto rebule,« pojasnjujejo v

omenjeni vinski kleti, kjer grozdje tržejo izključno ročno.

»Prodaja na domačem trgu je stabilna, temeljni vzvod rasti pa predstavlja izvoz, saj imamo že več let zapored tudi do 8-odstotno rast finančne realizacije v izvozu,« dodajajo v briški vinski kleti, kjer vino izvažajo v 30 držav sveta. (km)

GORICA - Občina

»Pai borcs di Guriza«

Furlanski vodnik po mestu

»Pai borcs di Guriza« je naslov pisane publikacije, v kateri so tisočletna zgodovina Gorice, njena kultura ter osebnosti, ki so zaznamovale preteklost in sedanost mesta, prikazane na sodoben in privlačen način. Brošuro v furlanskem jeziku je izdala goriška občina, ki je projekt uresničila z denarjem iz zakona št. 482/1999 in z dragoceno pomočjo Antonelle Gallarotti, Giannija Nazzija in Giorgia Stabona. »Gre za neke vrste priročnik ali vodnik, ki je namenjen predvsem mladim, a ne samo njim,« je na predstavitvi povedal občinski odbornik Stefano Ceretta, ki je za opravljeno delo čestital urednici in avtorici besedil Dorotei Di Marco ter članu centra Punto giovani Simoneju Areni, ki je brošuro mojstrsko ilustriral. V štiridesetih straneh so strnjene osnovne informacije o goriški preteklosti, opis mestnih zanimivosti in podatki o nekaterih imenitnih osebnostih, ki so v Gorici živele, ustvarjale, študirale... Po udarek je predvsem na furlanski komponenti mesta in, seveda, na furlanskem jeziku. Publikacija, ki jo je natisnila tiskarna Grafica Goriziana, je izšla v 1500 izvodih. Večino bodo razdelili med učenci 4. in 5. razredov italijanskih osnovnih šol, na voljo pa bo tudi občanom, ki si bodo svoj priročnik lahko naročili na občini. Upravi je za pobudo čestital predsednik videmske pokrajine Pietro Fontanini, ki je izpostavil pomen gojenja in ovrednotenja manjšinskih jezikov. Z njim je soglašal Renzo Medeossi, ki je pozdravil v imenu furlanske konzulte pri goriški pokrajini in furlanskega filološkega društva.

Male mažoretke

V začetku oktobra se je na župnijskem dvorišču v Doberdobi zbrala skupina malih deklic od 4. do 6. leta starosti, ki bi rade postale mažoretke pri godbi na pihala Kras. Ravno pred enim letom pa so pod vodstvom Nine Godnič in Tjaše Pisot iz Prvačine z vadbo pričela dekleta od 8. do 15. leta starosti. Skupina se je od vsega začetka soočila s pomanjkanjem primernih vadbenih prostorov; ob lepem vremenu so vadile na župnijskem dvorišču, drugače pa v župnijski dvorani in še največkrat na sedežu društva Jezero. Kljub težavam so dekleta pridno trenirala in se na raznih prireditvah lepo izkazala. Magda Prinčič, pobudnica ustanovitve mažoretne skupine, se zahvaljuje vsem, ki so ji doslej pomagali, prepričana pa je, da bo med svojimi nastopi uspešna tudi mala četica devetih deklic, ki so v začetku meseca prvič zavihtele mažoretne palice.

Skupina malih mažoret iz Doberdoba

GORICA - Podatki salona o varnosti pri delu Ambiente Lavoro

Lani manj nesreč pri delu in več poklicnih bolezni

V goriški pokrajini so v letu 2012 za vodu Inail javili 2350 nesreč pri delu, kar znaša 15,8 odstotka manj kot v letu 2011. To je podatek, ki ga je posredoval salon o varnosti in varovanju zdravja na delovnem mestu Ambiente Lavoro, ki bo potekal v Bologni od 16. do 18. oktobra in kjer bodo posebno pozornost posvetili vprašanju varnosti v gradbenem sektorju oz. na gradbiščih.

Kar se gradbeništva tiče, so lani na Goriškem zabeležili 180 nesreč, kar znaša kar dobrih 22 odstotkov manj kot v letu 2011, zaradi česar se goriška pokrajina nahaja na repu lestvice pokrajin v Furlaniji Julijski krajini: na slednji prednjači pokrajina Videm s 607 nesrečami, sledijo Trst (314 nesreč), Pordenon (267 nesreč) in kot že rečeno Gorica z 180 nesrečami.

Porast pa so na Goriškem zabeležili v zvezi s t.i. poklicnimi boleznimi: lani so jih našli 172, kar znaša 5,5 odstotka več kot leta 2011. Ampak: če se jemlje v poštev le gradbeništvo, pridemo do popolnoma drugačnih števil, saj je bilo lani v goriški pokrajini na tem področju zabeleženih le devet poklicnih bolezni, kar znaša kar 43,8 odstotka manj kot leta 2011, zaradi česar je pokrajina Gorica ponovno zadnja v deželni merilu za Vidmom (58 bolezni), Trstom (37) in Pordenonom (10).

Drugače so v vsej FJK lani našli 17.743 nesreč pri delu (10,3 odstotka manj kot leta 2011), od katerih 1368 v gradbeništvu (20,8 odstotka manj kot leta 2011), zaradi katerih se naša dežela nahaja na dvanajstem mestu v vsedržavnem merilu. Poklicnih bolezni je bilo lani 1472 (4,5 odstotka več kot leta 2011), od katerih v gradbeništvu 114 (0,9 odstotka več kot leta 2011), zaradi katerih je FJK na šestnajstem mestu v Italiji.

Nižje število nesreč pri delu v gradbenem sektorju je na Goriškem povezano z upadom števila zaposlenih v gradbeništvu, pravi projektna menedžerka salona Ambiente Lavoro Marilena Pavanelli, ki pa opozarja, da je treba ohraniti pozornost glede zagotavljanja varnosti: tako je po njenem mnenju treba krepiti zavest gradbincev o tveganjih, ki gredo od padcev z višine do izpostavljenosti kemikalijam.

Na težave delavcev, ki so zaradi nesreč na delu postali invalidi, opozarja kot znano zveza ANMIL. Ravno jutri prireja njen pokrajinski odbor manifestacijo, njeni udeleženci se bodo zbrali ob 9.45 na Travniku, ob 10. uri pa bo slovesnost v dvorani Fundacije Goriške hranilnice.

Nesreča na delu

BUMBACA

NOVA GORICA - Nagrada Moderna, urejena in gostoljubna

Nova Gorica je na letošnjem tekmovanju v projektu Moja dežela - lepa in gostoljubna osvojila prvo mesto med srednjimi mesti v Sloveniji. Nagrado je v prejšnjih dneh na slovesni prireditvi z naslovom »Slovenijo čutim: Moja dežela - lepa in gostoljubna in podelitev najvišjih priznanj v turizmu« v Termah Olimia v Podčetrtku prevzel novogoriški župan Matej Arčon. Na dogodku ga je spremljala sekretarka Turistične zveze Nova Gorica Dejana Baša.

»Priznanja smo veseli, saj priča o tem, da za mesto zgledno skrbimo in da je prijazno ter gostoljubno,« je ob novici o priznanju povedal Arčon, ki je prepričan, da je mesto z letošnjim živahnim utripom dobilo dodaten čar. »Prav zdaj v jesenskem času pa bomo začeli z urejanjem središča mesta. Njegova nova podoba bo še dodatno prispevala k urejenosti mesta. Modern in urban izgled bo prispeval tudi nov rolnarski poligon, ki ga zdaj gradimo, skupaj z urejenim Borovim gozdičkom. Urejenost mesta je zelo pomembna, saj je lepo mesto tudi bolj privlačno za obiskovalce in turiste ter prijazno tudi za njegove meščane,« dodaja župan. (km)

GORICA - Odbornik na obisku Kulturni dom in pokrajina za nadgradnjo skupnih pobud in okrepitev sodelovanja

Komel in Portelli pred Kulturnim domom

Pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli je v ponedeljek uradno obiskal Kulturni dom v Gorici. Najprej si je ogledal razstavo Fotosrečanje 2013 v organizaciji fotokluba Skupina 75, nato pa se je sestel s člani upravnega odbora doma. Predsednik Kulturnega doma Igor Komel je odborniku predstavil množično paleto dejavnosti, ki se redno odvijajo v prostorih doma - od srečanj z avtorji do razstav, športa in pobud za otroke. Posebnega poudarka pa sta bila deležna glasbeni festival Across the Border in trojezični festival komičnega gledališča Komigo, katerega uradni pokrovitelj je ravno goriška pokrajina. V zaključku je Komel opozoril tudi na nezavidljivo krizno obdobje, ki ga skupaj z drugimi slovenskimi in goriškimi kulturnimi ustanovami preživlja Kulturni dom, čigar zaposleni so v dopolnilni blagajni.

Portelli je najprej pohvalil vlogo in poslanstvo, ki ga na kulturnem področju opravlja Kulturni in prid celotnemu Posočju, istočasno pa poudaril, da v teh nelahkih trenutkih - in še posebej v minuli sezoni - je znal kljub težavam izpeljati bogato in privlačno sezono. Nato se je dotaknil skupnih projektov, ki bi znali še dodatno okrepiti sodelovanje med Kulturnim domom, goriško pokrajino in ostalimi kulturnimi ustanovami na Goriškem. V zaključnem delu srečanja sta Portelli in Komel ugotovljala, da so odnosi med goriško pokrajino in Kulturnim domom nadvse pozitivni in to na vse ravneh - od šolstva do kulture in športa. Marsikatera skupaj izpeljana akcija je v zadnjih letih dosegla zastavljene cilje in bila deležna pohval na deželni ravni (koncert v Krminu, koncert v »bunkerju« na Vrhu, manifestacije socialne narave), kar že samo po sebi nakazuje, da je mogoče s skupnimi močmi marsikatero pobudo kakovostno nadgraditi.

NOVA GORICA

O Soči na okrogli mizi in v spletnem dokumentarcu

Novogoriška mestna občina je letos spomladi za dve leti prejela pokroviteljstvo nad praznovanji dneva reke Soče. Junija začel niz prireditev v počastitev smaragdne reke tokrat nadaljujejo s ponedeljkovo okroglo mizo Odsevi na gladini in predpremiero dokumentarnega spletnega filma Zbrani - zaupno o skupnem, dogodka pomenita vrhunec letošnjega dogajanja.

Pobudo za razglasitev dneva Soče sta pred leti podali avtorici filma o Soči in ljudeh ob njej z naslovom Trenutek reke, Nadja Velušček in Anja Medved, skupaj z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave. Predlog je bil posredovan tudi takratnemu Ministrstvu za okolje in prostor. Pobudo so na svetu regije podprle občine, ki ležijo ob Soči ali spadajo v njeno porečje. Župani vseh posoških občin so izrazili pripravljenost, da bodo dejavnosti ob dnevu reke Soče med seboj usklajevali z ustreznimi državnimi, občinskimi in drugimi ustanovami. V ta namen so pripravili pismo o nameri za izvajanje projekta Praznovanje dneva reke Soče, ki so ga marca 2011 tudi podpisali. Aktivnosti v okviru praznovanja imajo predvsem namen informiranja in ozaveščanja o pomenu reke Soče ter varstva in izboljšanja sonaravnega stanja reke.

V juniju začeti niz letošnjih dogodkov v počastitev Dneva reke Soče so organizatorji vključili nekatere že obstoječe prireditve, kot je bila promocija Soče na svetovnem prvenstvu v kajaku in kanuju na divjih vodah v disciplini Spust v Solkanu. Konec junija mu je sledila mladinska mednarodna tekma v kajaku, slalom Olimpic hopes, na kateri je bila reka predstavljena 300 mladim iz 18 držav. Nadaljevali so s poletnimi otroškimi ustvarjalnicami v okviru Poletja ob Soči, ki ga je organiziralo Športno društvo Sonček in zanimivo prireditvijo Soča fest z retro kajak tekmo v kajaku na divji vodi v stilu 80-ih let, na kateri so obujali stare tehnike kajakaške vožnje in pokazali tudi drugo kajakaško opremo in oblačila tistega časa. Septembra je bila v program vključena tudi tradicionalna Soška regata, ki že vrsto let povezuje ljubitelje Soče s slovenske in italijanske strani.

Vrhunec dogajanja bo v ponedeljek, 14. oktobra, ko ob dnevu Soče v Kajak centru v Solkanu ob 16. uri v sodelovanju s Posoškim razvojnim centrom potekala okrogla miza z naslovom Odsevi na gladini, soočanje interesov in iskanje soglasij v imenu reke. Okrogli mizi bo ob 19. uri v kulturnem centru Mostovna v Solkanu sledila predpremiera dokumentarnega spletnega filma »Zbrani - Zaupno o skupnem« avtoric Anje Medved in Patricije Maličev v produkciji Kinoteleja. Film traja 65 minut, v njem sodelujejo pomembna imena iz področja umetnosti, znanosti in filozofije: nevroznanstvenik Benedetto De Martino, gledališki režiser in multimedijski umetnik Jan Fabre, astrofizikarka Margherita Hack, zdravnik in pisatelj Alojz Ihan, umetnostni zgodovinar Jure Mikuž, intermedijski umetnik Marko Peljhan, kipar in zdravilec zemlje Marko Pogačnik, sociologinja Renata Salecl, pesnik in pisatelj Dušan Šarotar, filozof in literarni teoretik Tzvetan Todorov in performer in multimedijski umetnik Ulay, ki bodo delili svoje misli o protislovnem odnosu človeka do narave. (km)

TRŽIČ - Donacija zadrage COOP Consumatori Nordest

797 zvezkov in cel kup opreme za šolarje in službo za odraščanje

Člani zadrage COOP Consumatori Nordest so podarili 797 zvezkov, 268 svinčnikov, 470 peres, 94 paketov barvanih svinčnikov, 49 paketov flomastrov in še cel kup šolskih pripomočkov večstopenjski šoli iz Foljana-Redipulje, socialnim službam iz omejenih občin in službi za odraščanje UOEPPH za spodnje Posočje. Simbolno izročitev šolske opreme so opravili včeraj dopoldne v marketu COOP v Ulici Colombo v Trziču, kjer je krajevni odbor zadrage COOP Consumatori Nordest predstavljala njegova predsednica Giuliana Gianllo, službo UOEPPH pa njen odgovorni Boris Černic. Akcija zbiranja pomoči za šole je bila na Trziškem zelo uspešna, saj so skupno nabrali za 135.000 evrov šolskih pripomočkov.

Giannellova simbolno izroča zvezke Borisu Černicu FOTOC.V.

Novo akademsko leto

Med ponedeljkom in petkom se bodo zvrstile številne prireditve, ki jih pripravlja Univerza v Novi Gorici ob začetku akademskega leta. V sredo, 16. oktobra, se začenja nov cikel Znanstvenih večerov. Javno predavanje profesorja Dirka Hoerderja z naslovom »Ženske, moški, človeški kapital: lokalne in globalne migracije skozi čas« bo ob 19. uri v dvorcu Lanthieri v Vipavi. Sledil bo razgovor s predavateljem, ki ga bo moderirala profesorica Mirjam Milharčič Hladnik. Osrednji dogodek bo v četrtek, 17. oktobra, ob 18. uri v dvorcu Lanthieri, kjer bodo svečano otvorili novo akademsko leto. Ob tej priložnosti bo Danilo Zavrtanik, rektor Univerze v Novi Gorici, podelil priznanja in plakete. Za izjemne znanstvene dosežke na področju zgodovine migracij bo častni doktor postal Dirk Hoerder, profesor emeritus na Univerzi v Arizoni. Zlato plaketo za pomembne zasluge pri širitvi raziskovalne in pedagoške infrastrukture Univerze v Novi Gorici bo prejel Ivan Prinčes, župan občine Vipava. Priznanje častna članica bo prejela profesorica Suzan van Dijk, gostujoča raziskovalka na Huygensovem inštitutu v Haagu, za izjemen prispevek k razvoju znanstvene odličnosti Univerze v Novi Gorici na področju literarnozgodovinskih raziskav. (km)

Trojica umetnikov

V muzeju sv. Klare v Gorici je na ogled razstava »Guarda con gusto«, ki jo je pred začetkom prireditve Okusi na meji postavilo društvo Prologo. Danes ob 18. uri bo v muzeju srečanje s tremi od 27 avtorjev, ki so svoja dela prispevali razstavi. O svojih delih in umetniških poteh bodo spregovorili Silvia Klanjscek, Damjan Komel in Stefano Ornella.

Tek in hoja za upanje

V okviru pobud ob Rožnatem oktobru - mednarodnem mesecu boja proti raku dojke - bosta danes v Novi Gorici 1. Tek in hoja za upanje. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri na Trgu Evrope pred železniško postajo, od koder se bodo podali na petkilometrsko oz. desetkilometrsko pot. Z udeležbo in s plačilom donacije petih evrov bo mogoče prispevati k nakupu medicinskega materiala za odsek za hematologijo in onkologijo iz šempetrske bolnišnice. Dogodek bo v vsakem vremenu, v primeru dežja bodo na voljo pelerine. Proga bo čezmejna, saj bo speljana po Novi Gorici, Gorici in Šempetru.

Sodobni Ostržek

Sodobnega Ostržka bodo danes ob 17.30 in jutri ob 11. uri, 15.30 in 17.30 pripeljali na oder Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici člani lutkovnega gledališča Teatro Umbro dei burattini, ki so Colodijevo pravljico prenesli v sedanjosti svet; informacije so na voljo na spletni strani www.teatrodeiburattini.it.

Trgatev se zaključuje

Tudi v Vipavski dolini so trgatev zaključuje. V vinski kleti vipavskega Agroinda so sprejeli 3.200 ton grozdja, kar je sicer tretjina manj od povprečnih letin. Grozdje je pa zelo zdravo in kakovostno. Na Krasu so vinogradniki pobrali okrog 2.700 ton grozdja, 75 odstotkov je refoška, ki ga predelajo v kraški teran. (km)

Pregled tiska

Pregled tiska italijanskih in tujih časopisov na pobudo Zelenih in Renata Fiorellija bo potekal jutri med 9. in 10. uro pri pokriti tržnici na Verdijevem korzu v Gorici. Vodil ga bo kolumnist Sandro Scandolaria, ki bo v pogovoru z udeleženci komentiral novice nedeljskih časopisov.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER

VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: danes, 12. oktobra, ob 20.30 »Ospedale degli infermi scalzi (stanza 327)« (Domenico in Massimo Canzano), nastopa gledališka skupina »Improvisata Compagnia« iz Latine; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 20. oktobra ob 17. uri komedija »Mandragola« (Niccolò Macchiavelli), nastopa KD Kontrada - Kanal, v režiji Blaža Valiča. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni v nedeljo, 13. oktobra, od 11. do 12. ure in eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 26. oktobra »Il grande viaggio«; do 25. oktobra poteka predprodaja abonmajev in vstopnic v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici ob ponedeljkih, torkih in četrtek 10.00-12.00, 15.00-16.30, ob sredo 10.00-12.00, 16.30-19.00 in ob petkih 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it). **SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA:** danes, 12. oktobra, ob 10.30 in ob 16. uri »Ačih!« (Irena Androjna), gostuje Šentjakobsko gledališče Ljubljana; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 17.50 - 20.15 - 22.10 »Gravity« (digital 3D). Dvorana 3: 18.10 - 20.00 »Il Sacro GRA«; 16.00 - 22.00 »Diana - la storia segreta di Lady D.«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 - 20.15 - 22.15 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 19.50 »Cattivissimo me 2« (digital 3D); 17.45 »La storia segreta di Lady D.«; 22.10 »Anni felici«. Dvorana 3: 18.00 - 20.30 - 22.15 »Gravity« (digital 3D). Dvorana 4: 15.45 »I Puffi 2«; 18.00 - 20.00 - 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«. Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.00 »Aspirante vedovo«.

Razstave

V GALERII SPAZZAPAN v Ul. Ciotti 51 Gradišču je na ogled razstava v počastitev Lojzeta Spacala z naslovom »La luna sul paese«; do 13. oktobra ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredo, četrtek in petkih 15.00-19.00.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Réclame. Manifesti e bozzetti del

primo '900 dal Fondo Passero-Chiesa«; do 20. oktobra od torka do petka 16.00-19.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-19.00, vstop prost. Vodení ogledi razstave bodo potekali danes, 12. oktobra, ob 17.30 (zadruga Musaeus), v nedeljo, 13. oktobra, ob 17.30 (Isabella Reale s posegom Luigi Raimondija Cominesialija), v soboto, 19. oktobra, ob 17.30 (zadruga Musaeus), v nedeljo, 20. oktobra, ob 16.30 (Marino De Grassi) in ob 17.30 (zadruga Musaeus); več na www.fondazionecarigo.it.

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi na ogled »15. Fotosrečanja« v Kulturnem domu v Gorici. Razstavljajo Jelena Blagović iz Hrvaške, Matej Pelhan, Tone Stojko in Foto klub Kamnik iz Slovenije ter Stefano Tubaro, Giovanni Viola in Miran Vižintin iz Italije; do 19. oktobra ob delavnikih 10.00-13.00, 16.00-18.00, več na www.skupina75.it.

V DVORANI OBČINSKE PALAČE V ŠTARANCANU je na ogled skupinska slikarska razstava Društva briških likovnih ustvarjalcev DABLO iz Šmartnega. Razstavo je organizirala občina Štarancan v sodelovanju z krožkom ENDAS iz Tržiča. Svoja dela razstavljajo Anica Blažič, Alda Grudina, Edes Frattalone, Silvana Maligoj, Emilija Mask, Božica Korsič, Afra Prinčič, Maria Grazia Persolja, Aleksandra Rusjan, Milojka Sosolič in Valdiero Vecchiet; do 19. oktobra od ponedeljka do sobote 10.00-12.00.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled skupinske razstave kulturnega združenja ENDAS iz Tržiča v galeriji ARS na Travniku v Gorici; do 26. oktobra od torka do sobote 8.30-12.30, 16.00-19.00.

Koncerti

»VIVACENTRO JAZZ« V TRŽIČU do 19. oktobra: danes, 12. oktobra, v kavarni-restavraciji Da Deo na Drevo-redu San Marco 17 koncert dua Locomotive (Clarissa Durizzotto - saks, klarinet; Giorgio Pacorig - klavir); več na www.vivacentro.it.

Šolske vesti

STRATEŠKI DESIGN, 80-urni tečaj po univerzitetni diplomi za specializacijo na področju upravljanja organiziranih enot. Od metodologije analize do tehnik project managementa s posebnim poudarkom na marketinških strategijah v gostinstvu. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Namenjen je odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno diplomom; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

»DOMAČE NALOGE: OTROKOVA ODGOVORNOST ALI STARŠEVSKA DOLŽNOST« (Kako lahko pomagamo našim otrokom pri domačih nalogah) je naslov srečanja za starše, ki ga organizira Dijaški dom v sklopu »Šole za starše« v sredo, 16. oktobra, ob 17.30 v Dijaškem domu. Na vprašanja kot so: čemu sploh domače naloge, ali je naloge preveč, koliko in kako naj sodelujemo starši, bo odgovarjala psihologinja, psihoterapevka in profesorica na srednji šoli Suzana Pertot. Poskrbljeno bo za varstvo otrok (po predhodni najavi); informacije po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom v oazi. Po povratku bo ogled vinske kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokušnjo vin; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamljah, ob 8.15 v Doberdobu in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

SPDG organizira v nedeljo, 13. oktobra, izlet na Goličico (2108 m, zahtevno brezpotje-3 ure do vrha). V slučaju prenamočenega terena ali nizke oblačnosti bo izlet preusmerjen drugam. Odhod ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši; informacije po tel. 339-7047196 (Boris), boris@spdg.eu.

ZADNJI JESENSKI IZLET »SPOZNAJMO OKOLICO« mimo spomenikov, jarkov, kavarn in ostankov ob 100. obletnici prve svetovne vojne bo potekal do vrha Brestovca na Vrhu v organizaciji Lokande Devetak v soboto, 19. oktobra, in ga bo vodil izvedenec in ljubitelj Krasa Mitja Juren. Na programu ob 8.45 zbiranje, ob 9. uri odhod, ob 11. uri malica z domačimi pridelki, ob 13.30 kosilo v Lokandi Devetak na Vrhu; informacije in obvezna prijava po tel. 0481-882488, 0481-882005; info@devetak.com.

AŠKD KREMENJAK IN TD DREN prireja 18. Kraški krožni pohod Jamlje - Sela na Krasu - Jamlje v nedeljo, 20. oktobra. Ob 9. uri vpisovanje v večnamenskem centru v Jamljah, ob 10. uri začetek pohoda. Ob 13. uri kosilo v Jamljah, sledijo družabne igre za prehodni pokal in ples. Ob slabem vremenu pohod odpade.

Obvestila

OTROŠKI PEVSKI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA SOVODNJE že pridno vadi za novo pevsko sezono. Otroci iz vrta in osnovne šole, ki bi se jim želeli pridružiti, lahko grejo v Kulturni dom v Sovodnjah vsako soboto od 10.45 dalje.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

CIVILNA SLUŽBA ARCI GORICA obvešča, da je odprt razpis za selekcijo 6 prostovoljcev, ki bodo leto dni sodelovali pri projektu »Attiva-mente 2«. Na razpis se lahko prijavijo mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnje na sedežu ARCI SC (Korzo Verdi 51, Gorica) do 4. novembra, do 14. ure. Več o razpisu in projektih na spletnih straneh www.serviziocivile.gov.it ter www.scn.arci.serviziocivile.it; informacije: ARCI SC Gorica, tel. 334-1520179 (ob sredo med 9. in 12. uro) ali na gorizia@ascmil.it.

DRUŠTVO TRŽIČ vabi vsak petek na hojo s palicami po Marini Juliji. Zbirališče na glavni plaži ob 10. uri.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da bodo v Gorici sestanki potekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. De-lovanje na Goriškem bodo zaokrožila še dvomesečna sobotna snidenja v Doberdobu od 15. do 16. ure, na Vrhu od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Budala od 15.30 do 16.30; več na www.tabornikirmv.it.

KAVARNA HIC CAFFE' v Ul. don Bosco 165 v Gorici prireja prvo zgodovinsko srečanje »Sulla strada dei nonni in bicicletta« (Kolesarske poti naših dedov) danes, 12. oktobra, z zbirališčem in vpisovanjem ob 8.30 v kavarni. Žur na kolesih, proizvedenih najkasneje v 70. letih, bo potekal s postanki pri zgodovinskih lokalih v Gorici. Priporočajo oblačilo iz časa, ko je bilo kolo izdelano (srajca, mala kravata in čepica). Ob vsakem postanku bosta na programu skupinska fotografija in prigrizek. Srečanje se bo zaključilo na sedežu kulturnega društva Andrej Paglavac v Podgori, ki je so-organizator dogodka skupaj z združenjem »Amici dell'arte felice« iz Gorice; informacije in vpisovanje po tel. 329-2741366 (Roberto Figel) in 327-6614875 (Marco Cavallin).

KULTURNO ZDRUŽENJE NOI... DELL'ARTE iz Gorice prireja v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji umetniški laboratorij za otroke med 6. in 12. letom starosti v prostorih Pinakoteke v palači Attems na Trgu de

Amicis 2 v Gorici danes, 12. oktobra, med 14.30 in 16.30 z naslovom »Piccoli intrecci«; obvezna rezervacija po tel. 347-1733342, noidellarte@libero.it, www.noidellarte.it.

VADBE V DOMU A. BUDAL V ŠTAN-DREŽU od 1. oktobra dalje; Pilates: ponedeljek, torek in četrtek 19.00-20.00; Pilates senior (za starejše): sredo 17.30-18.30; spinning: ponedeljek in sredo 20.00-21.00 in 21.00-22.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sredo 19.00-20.00; trebušni plesi: torek 19.00-20.00 (od 15. oktobra dalje); joga obraza: urnik po dogovoru z voditeljico; informacije in prijave: Pilates in zumba, tel. 00386-70-820453 ali suzana.komel@gmail.com; spinning, tel. 347-8800556 (Sara); trebušni plesi, tel. 340-3814478 (Antonella); joga obraza, tel. 347-0335969 (Petra).

ZUMBA! Kulturno društvo Sovodnje prireja tudi letos tečaj zumbe za mlade in odrasle. Prvo poskusno srečanje bo v sredo, 16. oktobra, ob 19. uri v spodnjih prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah; informacije in vpisovanje po tel. 338-2251883 (Magda).

LABORATORIJ MUZIKOTERAPIJE »SKUPAJ V KROGU«, ki uporablja zvok, glasbo, telo in glas za spodbujanje dobrega psihofizičnega počutja, bo potekal za odrasle v športno-kulturnem središču v Pevmi; informativno srečanje bo v četrtek, 17. oktobra, ob 20.30.

Prireditve

SPDG vabi v nedeljo, 20. oktobra, na tradicionalno druženje ob kosanju.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja vsako soboto od 15. do 16. ure otroške urice namenjene otrokom vrta in osnovne šole pod vodstvom Tanje Gae-ta in njenih pomočnic. Prvo srečanje bo danes, 12. oktobra, ob 15. uri na sedežu društva; informacije po tel. 338-3176605 (Katjusa).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Baklado«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer moški pevski zbor Jerzero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namenjen hospicu »Via di Natale« pri onkološkem centru CRO v Avianu. **ZSKD IN ALCI** obveščata, da bo danes, 12. oktobra, od 15. do 18. ure na sporedu delavnica Družinskih postavitev. Prijave na marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon.-pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel.+393270340677.

»POJDI Z MENOJ - S PESMIJO PO SLOVENIJI« - Občina Sovodnje s podporo Sklada Goriške hranilnice vabi na predstavitev istoimenske knjige in zgoščenke, ki bo v torek, 22. oktobra, ob 18. uri, v občinski knjižnici v Sovodnjah. Knjigo in zgoščenko bodo predstavili Blaž Pucihar, avtor glasbenih priredb, Dušica Kunaver, avtorica besedil, Damijan Stepančič, ilustrator in Irma Toman, predstav-nica založbe Oka.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN na Trgu De Amicis v Gorici bo v nedeljo, 27. oktobra, ob 11. uri v sklopu razstave »La Provincia di Gorizia e Gradisca: autonomia e governo 1861/1914. Letture di un territorio«, ki je na ogled v grajskem naselju v Gorici, predstavitev restavriranega spominskega napisu 400-letnice prehoda Goriške grofije pod Habzburžansko rodbino; sledil bo aperitiv.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 11.00, Lucia Pud-du vd. Mazzotti (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev; 12.30, Domenico Spadaro (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Marije Matere Cerkev, sledila bo upepelitev. **DANES V KRMINU:** 10.00, Rosalia D'Amico (sestra Rosalija) v samostanu Rosa Mistica in na pokopališču. **DANES V TURJAKU:** 11.00, Giacomo Cian v cerkvi in na pokopališču.

SLOVENIJA TA TEDEN

Vihar v kozarcu koalicije

DARJA KOCBEK

Mariboru, obubožanemu drugemu največjemu mestu v državi, in okoliškim občinam je slovenska vlada ta teden za obdobje petih let zagotovila 66,2 milijona evrov za spodbujanje konkurenčnosti. Hkrati pa je v četrtek za teden dni preložila odločanje o predlogu zakona o obdavčitvi nepremičnin, ker je treba uskladiti še nekatere »tehnične« podrobnosti. Davek na nepremičnine je eden od glavnih virov dodatnih prihodkov, ki jih je vlada predvidela v predlogu proračuna za leto 2014, ki je v obravnavi v državnem zboru in v ocenjevanju na evropski komisiji v Bruslju.

Za pomoč Mariboru in okolici je minister za gospodarstvo Stanko Stepišnik dejal, da jo je mogoče oplemeniti tudi s petkratno ali desetkratno vrednostjo, »če se bo ta denar vložilo v podjetniške projekte, ki bodo rojevali nova delovna mesta in ustvarjali novo dodano vrednost«. Program, ki se osredotoča na subvencije podjetjem za naložbe in usposabljanje, institucionalno krepitev regije ter pomoč pri pripravi ključnih regijskih projektov, ki zadevajo gospodarstvo in človeške vire, je vreden 32 milijonov evrov. Prvi razpis bo objavljen že letos, nanj se bodo lahko prijavila mala, mikro in srednja podjetja in tudi samostojni podjetniki, obljublja gospodarski minister.

Mariborski župan Andrej Fištravec je odločitev vlade pozdravil, saj so bili ukrepi po njegovih besedah izdelani v sodelovanju z lokalnimi gospodarstveniki, zato ne dvomi, da jih bodo ti tudi izkoristili. Prepričan je, da je državna pomoč »semenski denar«, ki bo pomagal mariborskemu gospodarstvu »iz brezna«. Tudi predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Maribor Aleš Pulko ne dvomi, da bo

do lokalna podjetja vladno ponudbo izkoristila.

Podobne ukrepe za spodbujanje razvoja je v obliki interventnega zakona v vrednosti 100 milijonov evrov sprejela prejšnja levosredinska vlada pod vodstvom socialdemokrata Boruta Pahorja leta 2009 za Pomurje. Po skoraj štirih letih od začetka veljavnosti zakona je Pomurje še vedno najslabše razvita regija v državi. Edini odmevni dogodek, povezan s tem zakonom, je bila afera zaradi suma korupcije pri delitvi tega razvojnega denarja.

Z manj spodbudnimi novicami za koalicijske partnerje kot minister Stepišnik je na redno sejo vlade v četrtek prišel zunanji minister Karl Erjavec, predsednik upokojenske stranke Desus. Sporočil jim je, da njegova stranka ne bo podprla sprejetja davka na nepremičnine, dokler ne bo narejen izračun, kako bo novi davek obremenil upokojence. Erjavec s svojimi pomisleki ni prav pohitel, saj je zakon v pripravi že skoraj pol leta, ministrstvo za finance pa je prihodke od davka na nepremičnine že upoštevalo v proračunih za leti 2014 in 2015, ki so ju podprle vse koalicijske stranke. Vlada mora po ministrovih besedah sprejeti vzdržan zakon, ki ne bo povzročil družbenih nemirov. Erjavec namreč ne verjame, da bi ljudje mirno sprejeli zakon v sedanjih obliki, nad katero se poleg upokojencev hudo razburjajo tudi kmetje, podjetniki in verske skupnosti. Ker cerkev in nekateri gospodarstveniki grozijo z ustavno presojo, kmetje pa s protesti, je treba zakon pripraviti tako, da bi vzdržal vsako ustavno presojo, obenem pa mora zaščititi socialno najbolj ogrožene, saj bi bilo »nepošteno, da bi udaril tiste, ki že tako ali tako najtežje prenašajo krizo,« pravi Erjavec.

Pripombe imajo po novem tudi v koalicijski Državlanski listi. Njen predsednik ter minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant je napovedal, da bo od ministra za finance Uroša Čuferja, ki je iz kvote največje koalicijske stranke Pozitivne Slovenije, zahteval argumente za obdavčitev sakralnih objektov. To je namreč »primerjalno pravno nenavadna« odločitev.

Socialdemokratska ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak je ob tem izrazila razumevanje, ker ljudje v času, v katerem živimo, vsako odločitev za višji davek čutijo kot dodatno breme. Vendar je po njenih besedah treba tudi premisliti, ali je ta davek sprejemljiv s stališča zagotavljanja sredstev, ki so nujno potrebna za izplačilo vseh socialnih transferjev in pokojnin: »Nepremičninski davek je na žalost tesno povezan s proračunom.« Vlada si od davka na nepremičnine obeta dobrih 200 milijonov evrov oziroma dobra dva odstotka proračunskih prilivov. Drugače rečeno, če se koalicija glede nepremičninskega davka ne bo uskladila, bo proračunski primanjkljaj višji za petino.

A to ni prav verjetno, prej gre za vihar v kozarcu vode, s katerim poskušajo koalicijski partnerji še v zadnjem trenutku za svoje volivce izsiliti davčne »popuste«. Razkol zaradi nepremičninskega davka bi namreč pomenil konec koalicije. Premierka Alenka Bratušek bo sprejem ta teden parlamentu predlaganega proračuna in s tem davka na nepremičnine vezala na zaupnico vladi, za razpad koalicije in s tem konec prizadevanj, da bi se Slovenija iz krize izklopala brez pomoči troke, pa nobena od vladnih strank noče biti odgovorna.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Težavno obdobje

Še do pred kratkim otrok, ki je v postelji spal z medvedkom, pubertetnik skoraj čez noč začne skrivati cigarete, pije, da mu postane slabo in se nesrečno zaljublja. Danski družinski terapevt Jesper Juul je napisal knjigo Puberteta-ko vzgoja ne gre nikamor: hladnokrvno skozi nevihtno obdobje. V njej so zbrani nasveti, ki naj bi bili staršem pubertetnikov v pomoč. Starši naj bodo vedno prisotni, ko otrok potrebuje pomoč. Izogibajo naj se izjavam vrste »To sem ti pravkar jaz rekel!« Najstnikom naj bi bili kot partner pri vajah v boksarskem ringu: nudijo naj največji odpor tako, da povzročijo najmanj škode. V puberteti, meni Jesper Juul, vzgoja ni več mogoča. Starši naj prenehajo z njo. Mnenje staršev je pri mladostnikih še vedno pomembno, o prednostih in slabostih pa raje razpravljajo s svojimi prijatelji. Sami hočejo povedati, kar želijo, in kar imajo za pravilno. Starši pa naj se navadijo na to tem, da njihov pubertetnik misli drugače. Nobenih receptov ni, ki bi lahko veljali za vse družine s pubertetnikom: vsaka družina in vsak otrok sta drugačna. Pubertetniki so kot ptički, ki se pripravljajo na prvi vzlet. To je skrajni čas, da starši zaupajo otroku in svoji dotedanji vzgoji. Starši naj otroku povedo, kje so meje in kaj sami pričakujejo od njega, vendar naj ne mislijo, da bo delal v skladu z njihovimi željami. V puberteti je otrok že sposoben delati veliko stvari, vendar še ni vsega sposoben početi sam. Prav zaradi tega mu morajo starši pogosto in z veliko potrpežljivostjo ponuditi svojo pomoč. Biti mlad, pravi Juul, pomeni imeti svobodo delati napake. Nasilje in kazni naj ne bosta vzgojno orodje; prevelika ubogljivost človeka pokvari. Sami pri sebi naj si bodo starši na jasnem, v katere vrednote verjamejo, da jih bodo lahko posredovali otrokom. Svojega otroka naj spoznava in se veselijo ko vidijo, kakšen je. In končno, meni Juul, naj ne pozabijo na spomine iz svojega mladostništva; zaupajo naj bolj moči svoje družine kot pa pravilom raznih izvedencev.

Taki nasveti pomagajo, ko si starši v obdobju otrokove pubertete zastavljajo vprašanja. Ko mami npr. ni povsem jasno, ali je sama le še »Hotel mama« ali samo sponzor, naj pomisli, da je tudi puberteta prehodnega značaja. Pri otroku sicer ni več središčna oseba, vendar naj na to gleda kot da ima sedaj večjo svobodo za počenje svojih stvari. Pubertetnik potrebuje svetovalca, organizatorja dogodkov, tolažnika in osebno navzočnost, ko ga mučijo srčne bolečine ali je bolan. Modra mati nikakor ne bo dovolila, da bo pubertetnik iz nje naredil le služkinjo ali šoferja... Lahko mu razloži, da ga ima za dovolj zrelega, da marsikaj sam prime v roke. Tako mu bo povečala zaupanje vase, čeprav bo terjalo nekaj napora. Glavno je, da otrok spozna, da mora za vsako svojo odločitev prevzeti odgovornost in sprejeti, da v materi ali očetu ne bo več našel »instant« posrednika.

Nenehne silovite bitke s pubertetnim otrokom mnoge starše izčrpavajo. Pri mnogih otrocih se težnja, da bi spodenšli avtoriteto staršev, pojavi še pred puberteto: vedno na novo poskušajo, ali bo obveljala njihova. Staršem lahko pomaga, če se osredotočijo na vprašanje: ali se spleča iz vsake reči delati bitko? Nekaterim vsakdanjim bitkam (zlasti v zvezi s šolo) naj se raje odpovedo, zlasti pa naj ne zavijajo z očmi, naj ne jamrajo in nergajo, saj pri pubertetniku na tak način ne dosežejo ničesar.

Mater se ubadajo s tem, kako narediti iz družinskega kosila raz-

veseljujoče srečanje. Nekateri izvedenci svetujejo, naj bo kosilo neke vrste »institucija«, saj je skupni obed najboljša priložnost za pogovor, tudi če se ga vsakokrat ne udeležujejo prav vsi družinski člani. K otroku, ki kosi ali večerja sam, pa lahko prisedejo s skodelico čaja in mu dajo priložnost za neprisiljen pogovor. Ko pa gre za družinske probleme skupni obed ni najbolj primeren forum. Tudi družinski dopust lahko postane v puberteti problematičen. Da se ga bodo vsi družinski člani veselili, naj dopust načrtujejo vsi skupaj.

Trn v peti je red v otroški sobi. Za to, da bi bila urejena in čista, morajo starši poiskati vedno nove spodbude: novo posteljo ali prebarvanje sobe, skupno »čistilno akcijo«, v katero naj bodo vključeni prav vsi. Zlasti pa naj starši ne godrnjajo vsakič, ko stopijo v nered otroške sobe. To prinaša le preprič.

Pubertetnikovo telo se spreminja. Dotedanja očetova punčka postaja ženska. Očetje se morajo privaditi na nekakšno »distanco«, ki jo začitujejo tudi signali, ki jih oddaja pubertetnica, ko jasno pokaže, česa si ne želi več v odnosu do očeta. Podobno morajo biti očetje tudi pozorni na svojega pubertetniškega sina. V puberteti so fantje zelo tekmovalno nastrojeni do svojih očetov: po eni strani želijo biti sami dovolj močni za vse, po drugi pa si želijo, da bi jim bil oče še vedno ob strani in jih vodil. Oče pa mora ob tem pustiti sinu dovolj prostora za obe vrsti izkušnje. Pri starših se pojavi tudi vprašanje, kako postaviti pubertetniku jasne meje. Čim bolj otrok dvomi v trditve svojih staršev, tem bolj se morajo starši nehati oklepati le svojih stališč, samo tako se zmanjša možnost za prerekanje. Kar jih v otrokovem obnašanju moti naj razvrstijo v tri stopnje: otrokovo nenehno godrnjanje, ne opravljanje dolžnosti in vse tisto moteče, česar ne morejo prenašati (izostajanje iz šole, zasvajanje s snovmi). Pohvala je še vedno učinkovito sredstvo, če je mišljena iskreno in ne zafrkljivo. Tudi ko gre za učne probleme, pri katerih si otrok pozitivno prizadeva, čeprav jih ne reši, je dobro, da to prizadevnost starši pohvalijo.

Za izogibanje konfliktom naj bi bilo najboljšo redno družinsko srečanje, na katerem naj v pogovoru pridejo jasno in glasno na plan vsi problemi in se postavijo jasna pravila sožitja. Taka srečanja naj ne bodo namenjena le reševanju problemov, pač pa tudi pogovoru o posameznikovih željah, da bo družinsko življenje bolj harmonično. Otroci naj bi se naučili prenašati kritike, to bo mogoče, če bo otrok imel dovolj samopoštopovanja. Zato je potrebno krepiti njegov samozavest, da bi se ne navzel strahu, da ga nimajo radi, ker dela napake. Kritike pa naj bodo izrečene na primeren način.

Prepir med otroki ne nastaja po pravilih, ki jih starši postavljajo, pač pa pubertetniki radi pokažejo mišice. Konstruktivne razprave se morajo šele naučiti, z vajo in s pomočjo odraslih, zlasti če so sami vzor. Kar se tiče prepirov med brati so izvedenci mnenja, da je prav, da se bratje med seboj do neke mere prepirajo; tako izkusijo tudi oblike prepira med vrstniki. Pri prepirih med brati pa mora vsekakor biti vsakomur jasno, kaj je prepovedano: npr. telesne poškodbe. (jec)

TA TEDEN

EDINOST
GLASLO POLITIČNEGA DOMA, JEDRSTVA PRAVNOGA

PRED 100 LETI

Edinost se tokrat zgraža nad spornimi izjavami nekega italijanskega novinarja. »Kaj je Narodni dom? Nekako takole približno smo že vedeli, kaj je pravzaprav Narodni dom za nas tržaške Slovence. A našel se je človek med Italijani, in to eden tistih slavnih italijanskih časnikarjev, ki so v zadnjih časih klatili zvezde z nebes in kopali ogenj iz pekla, da bi s prvimi venčali italijansko nedolžnost v našem Primorju, z drugim pa požgali vse ono, kar se verjame v angelsko čistosti laškoliberalne kamore in renjiksloških poštenjakov. Poleg Barzinija v milanskem »Corriere della sera«, spušča v svet svoje bombe neki Gayda v turinski »Stampi«. In ta Gayda, ki nima niti pojma o nas Slovencih in o našem dejanju in nehanju, je opisal in še opisuje italijanskemu svetu nas Slovence. Da vidijo naši čitatelji, kakšni smo in kaj imamo, jim torej podajamo nekaj te »gaydovine«.

»Središče slovenskega gibanja v Trstu je Narodni dom, kjer se zbira mala slovenska manjšina. Tu je sedež vseh manjših slovenskih društev, raztresenih po »Veneziji

Giuliji«. Narodni dom je neka čudna oblika političnega združenja, ki se nahaja v vsakem važnejšem središču in predstavlja nadaljnji razvoj takozvane čitalnice, ki skriva pod svojim nedolžnim imenom najbistvenejše jedro političnega kluba. Te čitalnice so raztresene po vseh vasicah, ustanovljene po advokatih in uradnikih in tako združujejo vse narodne moči, da se ne poizgube. Narodni dom v Trstu stoji na čelu vsem tem malim slovenskim narodnim društvom ... Slovenci nič več ne skrivajo

svojega načrta, da hočejo odvzeti službena mesta in kruh Italijanom na vsak način ... V Trstu le slovenski delavec popoln krumi« itd. Mislimo, da je za enkrat dovolj. Radi bi le vedeli, kdo je temu »slavnemu« italijanskemu žurnalistu tako lepo opisal naš

Narodni dom in njegovo delovanje? Ko bi ta »slavni« Gayda vedel, kako prisrčno se bodo smejali tržaški Slovenci tem njegovim neumnostim, bi pač s prav takim prisrčnim veseljem prislonil par poštenih klofut od vsake strani tistemu, ki ga je tako imenitno nalfarbal. Kot skrajno vester in natančen, poleg tega še slaven žurnalist je pač res lahko ponosen na to svojo vestnost in natančnost.»

TATEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLASLO OBMOBILNE PRAVNE OBMOBILNE TRAJNOSTI OBMOBILNE

PRED 50 LETI

Primorski dnevnik je obširno poročal o hudi nesreči, ki jo je povzročilo umetno jezero Vojant. »Nesreča se je dogodila okrog 23. ure, ko je v umetno jezero Vajont pridrvel ogromen plaz zemlje in skalovja z bližnjega hriba Toc. Jezero drži približno 138 milijonov kubičnih metrov vode. V trenutku nesreče je bila voda 20 metrov pod varnostnim robom. Ogromna masa skalovja in zemlje je nenadoma dvignila gladino jezera in povzročila ogromen val, visok okoli 100 metrov, ki se je razlil z vso silo čez jez. Ogromni valovi, ki so nastali v jezeru, so butali ob nasprotno bregove ter se nato drug za drugim razlivali čez jez. Voda je z veliko silovitostjo pridrla v dolino ter uničila vse, kar je bilo na njeni poti. Silovitost prvega vala je bila tolikšna, da je zajel tudi bližnjo vas Casso, ki leži više od jez. Voda je popolnoma poplavela in porušila hiše v nižjih predelih. Ta vas je v višini 920 metrov, medtem ko se jez dviga do višine 720 metrov. Jez, ki je bil zgrajen pred nekaj leti, je vzdržal ogromni pritisk. S

tem se je preprečila še hujša nesreča.

Ogromen val je skoraj do tal porušil vas Longarone ter bližnje naselke. Ljudje, ki jih je prebudilo bobnenje, so planili na prosto, toda malokdo se je lahko rešil. Večina prebivalcev nižjega dela Longarone je zgubila življenje pod ruševinami ali pa je utonila. V Longarone je ostalo pokonci samo kakih dvajset hiš, med katerimi je tudi občinska palača. Vse ostale so se porušile ali pa so hudo poškodovane. Isto se je dogodilo v krajih Pirago, Malcolm, Villanova, Rivalta in Faè. Tudi v teh krajih so še redke hiše pokonci, vse ostale je voda porušila in ljudi odnesla.

Obšinski tajnik v Longarone, ki se je rešil, je izjavil, da občine Longarone dejansko ni več in da je popolnoma zbrisana s površine zemlje. Namesto tega pa je samo kup blatu in razvalin. Neki funkcionar prefekture v Bellunu pa je izjavil, da sta dve vasi popolnoma zginele in se spremenili v ogromen grob, pokrit z blatom.«

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Slovenija zapravila visoko vodstvo

ALBORG - Slovenska nogometna reprezentanca do 21 let tudi v svoji četrti tekmi kvalifikacij za evropsko prvenstvo ni zmagala. Čeprav je proti Danski v Aalborgu po polčasu vodila z 2:0, so v drugem delu gostitelji dosegli dva gola, tako da se je tekma končala z izidom 2:2. Strelca za Slovenijo sta bila Enej Jelenič (na sliki) v 17. in Andraž Šporar v 24. minuti, oba gola za Dance je dosegel Pierre Hoejbjerg (46., 74.).

Tokić brez uvrstitve med Top 16

DUNAJ - Najboljšemu slovenskemu namiznotenškemu igralcu Bojanu Tokiću se ni uspelo uvrstiti med 16 najboljših evropskega prvenstva v Schwedatu. Potem ko je dobil šest dvobojev v ekipni konkurenci in v prvem krogu posamezno s 4:1 premagal Francoza Enza Anglesa, ga je v drugem zaustavil Rus Aleksander Šibajev, ki je zmagal s 4:2 (-11, 9, 8, -8, -7, -7).

NOGOMET - Po zmagi Slovenije v predzadnjem krogu kvalifikacij za svetovno prvenstvo 2014

Play-off še v dometu

Ciljan Skjelbred (Norveška) in Ales Mertelj (Slovenija)

ANSA

MARIBOR - Slovenska članska nogometna reprezentanca je na predzadnji tekmi kvalifikacij za svetovno prvenstvo 2014 v Mariboru premagala Norveško s 3:0 (2:0) in tako obdržala možnosti za drugo mesto v skupini in dodatne kvalifikacije. Slovenci, kar oslabljeni, so v Ljudskem vrtu lovili obstanek v boju za Brazilijo 2014 oziroma dodatne kvalifikacije. Nalogo so opravili z odliko, saj so vpisali tako zelene tri točke. Gostitelji so silovito začeli tekmo in hitro dosegli dva gola prek Milivoja Novakovića, ki sta močno olajšala delo v nadaljevanju. Ko je Novaković zabil še tretjič na tekmi v 49. minuti, je bil zmagovalec odločen. Zdaj slovenske nogometaše čakajo priprave še na zadnji kvalifikacijski obračun v Bernu, kjer bodo v torek lovili naslednje nujne tri točke za končno drugo mesto v skupini in morebitne dodatne kvalifikacije (Islandci po sinočnjem slavu proti Cipru v zadnjem krogu ne smejo zmagati na Norveškem). Švicarji pa so si z zmago v Albaniji že zagotovili prvo mesto in pot na SP.

Italija, ki se je že uvrstila na SP, je na Danskem igrala neodločeno 2:2. Za »azzurre«, ki so izenačili šele v 91. mi-

nuti z Aquilanijem (pred tem je Italija povedla z Osvaldom, nato pa je Bendtner dosegel dva gola), sta zadnji dve tekmi pomembni zgolj za najboljši izhodiščni položaj v žrebu, ki bo 6. decembra.

Italiji in Nizozemski so se po sinočnih srečanjih pridružile še Švica, Nemčija in Belgija. Do konca kvalifikacij je le še en krog tekmovalja.

Skupina A: Hrvaška - Belgija 1:2, Wales - Makedonija 1:0. **Vrstni red:** Belgija 25, Hrvaška 17, Srbija 11, Wales 9, Škotska 8, Makedonija 7.

Skupina C: Ferski otoki - Kazahstan 1:1, Nemčija - Irsko 3:0, Švedska - Avstrija 2:1. **Vrstni red:** Nemčija 25, Švedska 20, Avstrija 14, Irsko 11, Kazahstan 5, Ferski otoki 1.

Skupina D: Andora - Romunija 0:4, Estonija - Turčija 0:2, Nizozemska - Madžarska 8:1. **Vrstni red:** Nizozemska 25, Turčija 16, Romunija 16, Madžarska 14, Estonija 7, Andora 0.

Skupina F: Azerbajdžan - S. Irsko 2:0, Luksemburg - Rusija 0:4, Portugalska - Izrael 1:1. **Vrstni red:** Rusija 21, Portugalska 18, Izrael 13, Azerbajdžan 8, S. Irsko 6, Luksemburg 6.

Skupina G: Litva - Latvija 2:0, BiH - Liechtenstein 4:1, Grčija - Slovaška 1:0. **Vrstni red:** BiH 22, Grčija 22, Slovaška 12, Litva 11, Latvija 7, Liechtenstein 2.

Skupina H: Moldavija - San Marino 3:0, Ukrajina - Poljska 1:0, Anglija - Črna gora 3:1. **Vrstni red:** Anglija 19, Ukrajina 18, Črna gora 15, Poljska 13, Moldavija 8, San Marino 0.

Skupina I: Španija - Belorusija 2:0. **Vrstni red:** Španija 17, Francija 14, Finska 9, Gruzija 5, Belorusija 4.

NOGOMET Uefa si želi ligo reprezentanc

LONDON - Evropska nogometna zveza išče nove poti, da bi nogomet naredila še bolj atraktiven. Kot je poročal britanski časnik Guardian, ki se je skliceval na danski Dagbladet, pri Uefi razmišljajo o ustanovitvi reprezentančne lige. Liga naj bi zamenjala zdajšnje prijateljske tekme. Uefa je predlog obravnavala na zasedanju septembra v Dubrovniku. Osnovna zamisel je, da bi ob zdajšnjih terminih prijateljskih tekem ekipe nastopile v ligi, razdeljene v različne jakostne skupine in na osnovi dosežkov bi se ekipe uvrščale v višji rang tekmovalja oziroma iz njega izpadle. »Res smo se pogovarjali o modelu tekmovalja, kjer bi igrale reprezentance,« je potrdil tudi predsednik norveške nogometne zveze Yngve Hallen. Slednji je opozoril, da bi bilo v takšni ligi moč prodati tudi televizijske pravice. »Uspeh v ligi prvakov je bil podlaga za evropsko ligo. To je nekaj, kar si pri Uefi ogledujejo tudi v odnosu do reprezentančne lige,« je časnik povzel Hallena. Po osnovni zamisli bi liga živela leta 2018. Zdajšnje kvalifikacije zaradi tega vsaj v prvi fazi naj ne bi doživele nikakršnih sprememb. Guardian je že naredil tudi možne jakostne skupine. V prvi bi igrali Španija, Nemčija, Nizozemska, Italija, Anglija in Portugalska. Slovenijo je časnik umestil v peto skupino, kjer bi nastopile še reprezentance Avstrije, Romunije, Črne gore, Poljske in Finske.

SKUPINA E Izidi Islandija - Ciper

2:0, Albanija - Švica 1:2, Slovenija - Norveška 3:0						
Švica	9	6	3	0	16:6	21
Islandija	9	5	1	3	16:14	16
Slovenija	9	5	0	4	14:10	15
Norveška	9	3	2	4	9:12	11
Albanija	9	3	1	5	9:11	10
Ciper	9	1	1	7	4:15	4

PRIHODNI KROG (15. 10.): Švica - Slovenija, Norveška - Islandija, Ciper - Albanija

SKUPINA B Izidi Danska - Italija

2:2, Malta - Češka 1:4, Armenija - Bolgarija 2:1						
Italija	9	6	3	0	17:7	21
Bolgarija	9	3	4	2	14:8	13
Danska	9	3	4	2	11:13	13
Češka	9	3	3	3	12:9	12
Armenija	9	4	0	5	7:9	12
Malta	9	1	0	8	5:22	3

PRIHODNI KROG (15. 10.): Italija - Armenija, Bolgarija - Češka, Danska - Malta

FORMULA ENA - Velika nagrada Japonske

Vettlu že jutri četrti naslov prvaka?

SUZUKA - Če bo šlo vse po načrtih Sebastiana Vettla, bi lahko nemški dirkaški zvezdnik že jutri zjutraj (start dirke ob 8.00 po Slo 2 in Rai 1) slavil četrti naslov svetovnega prvaka formule 1. Ob zanj idealnem razpletu bi si lahko že štiri dirke pred koncem sezone zagotovil neulovljiv naskok pred tekmeč in naslovom iz let 2010, 2011 in 2012 dodal še letošnjega. Vettel bo naslov proslavljal že v Suzuki, če bo zmagal in njegov prvi nasledovalec Fernando Alonso s Ferrarijem ne bo boljši kot deveti. V tem primeru bi imel Nemec 297 točk, Španec pa 197, do konca sezone bi nato ostale le štiri dirke, na katerih bo na voljo 100 točk. Če bi Alonso nato dobil vse štiri, Vettel pa ostal brez ene same točke, to vseeno ne bi bilo dovolj, da bi španski dirkač prehitel Nemca, ker bi ob morebitnem enakem številu točk odločalo število zmag - teh pa ima Vettel več (trenutno razmerje 8-2). Po 14 dirkah ima Vettel sicer 272 točk, Alonso 195, tretji je Kimi Räikkönen s 167.

Vsaj štiri dirke pred koncem sezone so prvaki postali le trije vozniki; Vettel ima tak dosežek že iz leta 2011, pred njim sta bila tako hitra še Britanec Nigel Mansell in rojak Michael Schumacher; prvi je leta 1992 slavil po 11. od 16 dirk, Schumacher leta 2002 po 11. od 17 dirk, slednji je v letih 2001 in 2004 naslova osvojil štiri dirke pred koncem.

Dirka na Japonskem (sicer ne vselej v Suzuki) je bila za naslov prvaka doslej odločilna 13-krat, nazadnje pred dvema letoma, ko je prvak postal Vettel. Nekdanji trikratni svetovni prvak Ayrton Senna si je vse naslove privozil v Suzuki, Schumacher pa prav tako tri od skupno sedmih. Prva odločilna dirka je bila leta 1976, ko je prvak postal Britanec James Hunt, leta 1987 je bil prvak, odločen na Japonskem, Brazilc Nelson Piquet, 1988 Senna, 1989 Francoz Alain Prost, 1990 in 1991 znova Senna, 1995 Schumacher, 1996 Britanec Damon Hill, 1998 in 1999 Finec Mika Häkkinen, 2000 in 2003 pa spet Schumacher.

KOŠARKA - Ženska A2-liga

Z novim trenerjem in z zmanjšanim proračunom

Miljski košarkarski ženski drugoligaš Interclub bo danes začel novo pot v državni A2-ligi. Žensko ekipo bo v letošnji sezoni vodil Mauro Trani (na klopi je bil že od leta 2007 do 2010), ki je zamenjal lanskega trenerja Matijo Jogan. Slednji je letos odgovoren za mladinski sektor miljskega košarkarskega kluba. Torkova predstavitev v miljskem hotelu Lido je bila kot vedno dobro obiskana, tako s strani klubskih delavcev, navijačev in predstavnikov krajevnih uprav. »Tudi v času krize so lahko cilji ambiciozni, čeprav je denarja vse manj,« je poudaril predsednik Nevio Bessi. Pri miljski ekipi bo pomembno vlogo še naprej igrala lanska najboljša strelka Analisa Borroni. V Miljah so letos najeli novega play-makerja, Eleno Capolicchio, in centra, Alice Romagnoli. Zaradi pomanjkanja denarja so se odpovedali tujki. Letos pa se bo na parket vrnila miljska Sloven-

ka Samantha Cergol, medtem ko si bo leto počitka privoščila njena sestra Jessica. Za kondicijsko pripravo miljske ekipe skrbi Paolo Paoli, ki sodeluje tudi s trenerjema mladinskih ekip Matijo Joganom in Jurijem Krečičem. »Imamo skupino letnik 1998, 99 in 2000, ki je zelo perspektivna in s katero se da dobro delati. Načrti so zanimivi,« je namignil Paoli, ki je pred kako sezono treniral tudi nogometaše kriške Vesne.

Miljčanke bodo prvo prvenstveno tekmo igrale drevi v Sardiniji. Ob 19.00 jih čaka dvoboj z Algherom. Prvi del prvenstva se bo končal že 24. novembra. Redni del pa 25. januarja. Nato bodo na vrsti še play-off oziroma play-out. Miljski Interclub bo domače tekme igral ob sobotah ob 20.30 v športni dvorani v Žavljah. Prva domača tekma bo 19. oktobra proti ekipi San Salvatore Selargius. (jng)

JADRANJE - V Franciji Še za odtenek poslabšala uvrstitvev

LA ROCHELLE - V Sklopu Francoskega olimpijskega tedna sta jadrca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti v francoskem obmorskem kraju La Rochelle včeraj osvojila 5. in 21. mesto. Tržaška jadrca, ki v Franciji nastopata kot člana državne italijanske reprezentance, sta tako v razredu 470 (nastopa 22 posadk) zdrknila na skupno 8. mesto. Razmere na morju so bile tokrat precej slabe.

Udinese v Milanu z navijači

RIM - Disciplinsko razsodišče državne nogometne zveze je razveljavilo kazen in tekmo 8. kroga med Milanom in Udinesejem (v soboto, 19. oktobra, ob 20.45) bodo lahko igrali za odprtimi vrati.

DEL PIERO - V prvem krogu prve avstralske lige je Sydney Alessandra Del Piera z 2:0 premagal Newcastle Jets. Med strelce se je vpisal tudi nekdanji kapetan Juventusa

SMRTNA KOSA - Svet formule ena je pretresla novica, da je v 33. letu starosti nenadoma umrla španska voznica Maria de Villota. Njeno truplo so sorodniki našli v hotelski sobi v Seville. Mario de Villota je športni svet bolje spoznal lani julija, ko je kot testna voznica Marussie doživela hudo nesrečo na stezi Duxford v Angliji. Z bolidom se je zaletela v tovornjak, ki je opravljal nujno vzdrževalna dela ob stezi. Njeno življenje je dolgo viselo na nitki, v nesreči je izgubila desno oko, a se je po daljšem okrevanju vendarle vrnila na dirkaške proge. Po prvih vesteh iz Španije v hotelski sobi ni bilo znakov nasilja ali samomora, zato policija domneva, da je umrla naravne smrti.

V PIRANU - V občini Piran bodo gradili Dom vodnih športov, ki bo regijski panoi center jadrnanja. Ocenjena vrednost celotnega projekta je 1,8 milijona evrov brez davka na dodano vrednost. Prvi del projekta se bo začel izvajati že letos, saj je občina Piran zagotovila 40.000 evrov za rušitev starega lesenega hangarja za spravilo in popravila jadrnic.

PEKING - Slovenski kolesar Luka Mezgec (Argos-Shimano) je v uvodni etapi kolesarske dirke po Pekingu osvojil drugo mesto. V ciljnem sprintu je Mezgeca tesno ugnal le Norvežan Thor Hushovd (BMC).

KOŠARKA - V 3. krogu deželne C-lige

Breg (končno) uspešen

Roraigrande - Breg 64:69 (21:16, 32:35, 53:51)

Breg: Metz 17 (8:10, 3:5, 1:5), Gelleni (-, -, 0:1), Spigaglia 11 (4:4, 2:6, 1:3), Kos 13 (1:1, 6:9, 0:3), Grimaldi 14 (0:4, 7:19, 0:2), Semec 9 (1:1, 4:8, -), Crismani 5 (2:2, -, 1:1), Mattiassich, Coretti, Gregori vsi n.v. Trener: Vatovec.

Po dveh uvodnih prvenstvenih porazih so se košarkarji Brega vrnili s furlanskega gostovanja s prvo zmago. »Predstava je bila vse prej kot lepa. Veliko je bilo napak v napadu. Še dobro, da smo se srčno borili v obrambi. V uvodnem delu smo bili pod velikim pritiskom,« je dejal Bregov trener Walter Vatovec. Breg je boljše igral v drugem polčasu, ko so bili Vatovečevi fantje nekoliko bolj natančni tudi v napadu. Najboljši strellec je bil Metz, ki je dosegel 17 točk.

Bor Radenska brez Oberdana v Čenti

Bor Radenska bo danes ob 18.00 igral v Čenti. Nasprotnik, ambiciozni Tarcento, je tako kot naši doslej zbral po eno zmago in en poraz. Gre za zelo močno postavo, predvsem na zunanjih položajih. Borovo četo čaka torej na gostovanju zelo težka naloga. To bo prva od dveh tekem brez glavnega trenerja Deana Oberdana, ki je na poročnem potovanju. Fante bo tako s klopi usmerjal njegov mladi pomočnik Dejan Faraglia.

Alberto Grimaldi je bil drugi najboljši strellec Brega. Njegov odstotek pri metu pa ni bil najboljši

KROMA

ODBOJKA Igralke Zaleta danes spet v Repnu

Odbojkarice Zaleta bodo tudi v današnjem 2. krogu deželne C-lige igrale v Repnu. Njihov nasprotnik bo novinec iz San Giorgia di Nogaro, tekma pa se bo začela ob 18. uri. San-giorgio je v 1. krogu s 3:1 izgubil v Pordenonu proti ekipi, ki je bila lani ena boljših v ligi, a nastopa letos pomlajena. Čeprav bo Zalet še nekaj tednov igral v nepopolni postavi, mora skušati priti danes do točk. Kot napovedano podajalka Crissanijeva do nadaljnjega mora mirovati, dotlej pa jo bosta nadomestili Tjaša Gruđen in mlada Sara Preprost. Spet redno trenira Babudrijeva, ki je za napad Zaleta ključna igralka.

KOŠARKA - Jadran v državni diviziji C Treme pred prvim domačim nastopom ni

Treme pred prvim domačim nastopom Jadrana Franco ni. Prevladuje predvsem motivacija: fantje in trener si pred svojimi navijači želijo predvsem pokazati boljšo igro kot preteklo nedeljo. »Z nastopom proti Arditi nismo bili zadovoljni,« je priznal trener Andrea Mura. V openski Polisportivi bo Jadran gostil Oderzo (ob 20.30), ki sodi med najboljše ekipe v skupini C. Ekipa v nasprotju s prvim tekmeccem, ki ga je Jadran premagal, združuje izkušene igralce, ki izstopajo po fizični moči. Med nosilci so trije centri – Bonoli, Basei (lani igral v drugi italijanski ligi) in Moro, nevaren je strellec Sottana, med stebre pa sodi še Infanti. »Potrebno igrati zelo zbrano, boriti se moramo pod košem, kjer tokrat sploh nismo v prednosti. Pomembno bo, da bomo vzpostavili ritem, predvsem hitrejšo igro, ki jim ne leži, in igrali bolj agresivno v obrambi,« je načrt napovedal Mura. Ta teden so jadrancovi trenirali redno in predvsem z željo, da že v drugem nastopu pokažejo, da zmorejo kaj več kot v Gorici. Edina neprijetna novica drugega kroga pa bo odsotnost Daniela Baticha zaradi zdravstvenih razlogov, kar bo nedvomno vplivala na razplet tekme.

Na prvi domači tekmi bo mogoče dvigniti in kupiti abonmaje za cenejši ogled tekem. Cena znaša 50 evrov za 13 tekem (tri tekme so v bistvu zastoj).

NOGOMET - V promocijski ligi danes v Križu

Vesna za peto zaporedno zmago

Kras jutri v gosteh - Derbi tekma v Štandrežu - K Mladosti v Doberdob prihaja Primorje - Gaja sprejela odstop trenerja Di Summe

DANES - **Vesna** bo v današnjem 6. krogu promocijske lige skušala osvojiti še peto zaporedno zmago. V Križu bodo ob 15.30 gostili ekipo iz Žavelj, ki ima šest točk na lestvici. Polovico manj od plavih, ki bodo še naprej igrali brez Avdiča in Božičiča. »Zaule je solidna ekipa. Uspešni bomo le, če bomo dali vse od sebe,« opozarja športni vodja Paolo Soavi. V Križu bo sodil tržaški sodnik Lozei.

DANES ŠE - **Elitna liga**: San Luigi - Rivignano; **1. AL**: Isontina - Costalunga; **2. AL**: Azzurra - Piedimonte.

JUTRI - V elitni ligi čaka **Kras** test-tekma v gosteh proti San Danieleju, ki ima točko več na lestvici. Pri rdeče-belih bo v vratih namesto kaznovanega Calligara igral D'Agnello. Spet bo na razpolago tudi Luka Spetič. Branilci Krasa bodo morali biti pozorni na napadalca Nardija, ki je v nedeljo dosegel štiri zadetke. V promocijski ligi bo tekma kroga v Štandrežu, kjer bo **Juventina** gostila vodilni Ol3. Trener Murra bo lahko računal tudi na slovenskega nogometaša Luko Markiča (zvezni igralec je doma iz Bilj), ki so ga registrirali med tednom. Še vedno je poškodovan Racca. V 1. AL bodo nogometaši **Brega** v Dolini gostili Begliano. Odsoten bo izključen Messi, ki je prejel kar tri kroge prepovedi igranja. Težka tekma čaka **Sovodnje**. Belo-modri bodo gostovali pri vodilnem Cormoneseju. **Primorec** pa bo igral v gosteh v Ogleju. V 2. AL bo **Zarja** v Zagreju skušala zmagati še šestič zapored. V 3. AL pa bo v Doberdobu na sporedu slo-

venski derbi med **Mladostjo** in **Primorjem**, ki je še brez točk na lestvici. Mladost bo igrala brez kaznovanega Erosa Kogoj (izključen je bil za dva kroga). **Gaja** bo bo zadnjem poraznem krogu (poraz s 5:1) na Padričah gostila Poggio. Po nedeljskem spodrsanju na Opčinah je ponudil odstop trener Giacomo Di Summa. Vodstvo Gaje je sprejelo odstop. »Za jutri bomo pač našli interno rešitev. Ime novega trenerja, ki smo ga že kontaktirali, pa bo znano prihodnji teden,« je dejal odbornik Edvin Milcovich.

MLADINSKA SELEKCIJA - Nogometaši Krasa Andrea Maio, Gabriele Petraci, Marouane Tawgui so bili povabljeni na trening deželne mladinske reprezentance v Torviscoso (v sredo ob 15.00).

Napadalec Krasa, Srb Milan Grujić je takole na nedeljski tekmi proti Tricesimu skušal premagati nasprotnikovega vratarja

KROMA

PRESEDNIK JUVENTINE »Smo že ukrepali, če bo treba, bodo kazni še strožje!«

»Polemike po besednem sporu na tekmi naraščajnikov med Juventino in Sovodnjami so se polegale. Mi smo že ostro ukrepali,« je poudaril predsednik štandreškega kluba **Marco Kerpan**, ki nas je včeraj poklical in nam hotel sporočiti novico: »Sestali smo se z ekipo naraščajnikov in trenerjem. Fantom smo jasno povedali, kaj in kako. Poudarili smo vlogo našega slovenskega društva, saj želimo, da so stvari vsem jasne. Kdor pride k Juventini mora vedeti, da prihaja v slovensko okolje. Taki izpadi se ne smejo več ponoviti. Odgovornega bomo kaznovali. Če se bodo tovrstni primeri še ponovili, pa bomo ostro ukrepali in posameznike tudi izključili iz kluba.«

Danes v živo po našem spletu

vse tekme naših članskih ekip

TUDI NA iPadu in iPhonu

Dobiš nas tudi na twitterju primorski_sport

Domači šport

DANES

Sobota, 12. oktobra 2013

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Križu: Vesna - Zaule

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 na Proseku, Rouna: Kras - Trieste Calcio

ODBOJKA

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet - Sangiorgio

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Franco - Oderzo

DEŽELNA C-LIGA - 18.00 v Čenti: Tarcento - Bor Radenska

JUTRI

Nedelja, 13. oktobra 2013

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v San Danieleju: San Daniele - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Ol3

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Dolini: Breg - Begliano; 15.30 v Krminu: Cormonese - Sovodnje; 15.30 v Ogleju: Aquileia - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Zagreju: Sagrado - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 na Padričah: Gaja - Poggio; 15.30 v Doberdobu: Mladost - Primorje DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Repnu: Kras - Sant'Andrea San Vito

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Serenissima Pradamano; 10.30 v Gradišču: Ism - Juventina

NAJMLAJŠI - 9.00 v Žavljah: Zaule - Kras; 10.30 v Pierisu: Pieris - Juventina; 10.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Sovodnje

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 14. oktobra 2014

KOŠARKA

DRŽAVNI MLADINCI - 19.30 v Vidmu, Ul. Marangoni: APU - Jadran ZKB

ANDREJ MARUŠIČ Mrzlične priprave na maraton v NY

Po lanskim neuspeli zgodbi (zaradi tajfuna je prvič v zgodovini odpadel newyorški maraton) se tudi letos vrača v Veliko jabolko skupinica zamejskih ljubiteljev teka. Letošnji odpravi se je pridružil Andrej Marušič. Mladenič iz Slivnega bo v New Yorku pretekel svoj prvi maraton. »Storil bom vse, da bom pritekel skozi cilj živ in zdrav,« je malo za šalo malo zares začel pogovor 26-letni mladenič, doma iz Slivnega pri Nabrežini. Andrej se je na maraton začel pripravljati relativno pozno. »Šele avgusta sem začel trenirati po točno določenem programu. Pred tem sem tekdobesedno sovražil. Sam sem bil namreč kolesar pri Devinu in sem še do pred kratkim tekel zgolj na razdaljah do štirih/petih kilometrov,« je priznal študent vizualne komunikacije na ljubljanski fakulteti za design. »Pred leti sem imel nekaj zdravstvenih težav z reakcijskim artritisom. Letos sem načrtoval, da bom tekel na polmaratonu Baviseli, pred tem pa sem zbolel za bronhitisom. V naslednjih mesecih pa sem imel še neko tretjo zdravstveno težavo. Ko sem vse prebolel, sem se odločil, zdaj pa grem,« je povedal Marušič, ki bo 3. novembra na startu maratona v NY.

Ali v zadnjih mesecih vzljubil tek ali ga še naprej sovražiš?

Vzljubil sem ga. Od teka sem skorajda postal odvisen. Učinkuje kot neko dobro koristno mamilo. Počutim se bolje in s tekom odganjam stres. Popolnoma izklopim in pozabim na druge probleme.

Ali si pri vadbi pomagaš s tehnološkimi pripomočki?

Izjemoma le v zadnjih tednih. Drugače pustim vse doma, uro, telefonček in karkoli drugega. Najraje tečem po občutku. Poslušam svoje telo.

Kako pa potekajo zadnji treningi pred odhodom čez lužo?

Od avgusta sem malokrat izpustil kak trening, tako da je vse skupaj kar intenzivno. Daljše treninge opravi med tednom. Konec tedna sem namreč bolj zaposlen s službo (Andrej sodeluje s kopsko oddajo Športel op. av.).

Kateri pa so tvoji cilji na newyorškem maratonu?

Tekmoval bom predvsem sam s sabo. Ko bom pritekel v Central Park, si bom rekel: »Ok, konec je«. Na startu želim biti čimbolj sproščen.

Ali paziš na prehrano?

Ker izhajam iz kolesarskega sveta sem precej pozoren na kar jem. Zvečer v glavnem beljakovine in solato. Za kosilo pa ogljikove hidrate. Prehranjevanje je v športu pomemben zelo pomemben element.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.10** Linea Verde Orizzonti **11.05** Rai Educational - RES **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.25** Linea blu **15.25** Talk Show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Ballando con le stelle

Rai Due

8.00 Pit Lane **8.30** Risanke **9.40** Rai Parlamento Punto Europa **10.10** Sulla Via di Damasco **10.40** Dok.: Voyager Factory **11.30** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **14.00** L'indice verde **14.50** Resn. show: Pechino Express – Diario di viaggio **15.40** Nan.: Sea Patrol **17.10** Sereno Variabile **18.05** Film: Giustizia a Oak Hill **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.30 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Elementary **22.50** Nad.: Senza traccia **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.00 Nad.: La grande vallata **7.50** Film: Altair **9.30** Film: Annibale **11.00** Tg Regione – Bell'Italia **11.30** Tg Regione – Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Talk show: Rai Educational – Tv Talk **16.45** Rubrika: Rai Player **16.55** Timbuctu – I viaggi di Davide **17.25** Film: Il giorno più bello **18.55** 23.35 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **23.55** Storie maledette

Rete 4

6.25 Media Shopping **7.15** Nan.: Caraibi **9.25** Nan.: Caro maestro **10.15** Show: Come si cambia Celebrity **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason – Morte di un Don Giovanni **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.20** Film: Mission – Impossible 3 (akc., i. T. Cruise) **23.40** Film: Ancora 48 ore

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Superpartes **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: K.O. per amore **15.00** Nad.: Il Segreto **16.00** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.20 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Talent show: Italia's Got Talent

Italia 1

6.30 Motociklizem: Moto3, VN Malezije, prenos kvalifikacij **7.30** Motociklizem: MotoGP, VN Malezije, prenos kvalifikacij **9.05** Motociklizem: Moto2, VN Malezije, prenos kvalifikacij **9.55** Nan.: Suburgatory **10.35** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Selvag-

gi **15.35** Film: Alex Rider – Stormbreaker **17.35** Nad.: Mike & Molly **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.30** Film: Space Jam (anim.) **21.10** Film: Hop (anim.)

23.10 Film: Thunderbolt (akc.)

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Coffee Break **11.30** L'aria che tira **12.30** Nad.: Due South **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: L'ispettore Barnaby **16.30** Nan.: The District **18.15** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: I Borgia **23.20** Film: L'ombra del testimone (triler)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Roto-calcio Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** 16.55 Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio **18.50** 45° Barcolana – Regata notturna Jotun Cup **20.05** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Risanke **7.15** Zgodbe iz školjke **7.40** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.25** Male sive celice **10.15** Infodrom **10.20** Kratki film: Najdeni zaklad **10.45** Film: Dežna vila **12.20** Odd.: Razred zase **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.15** Slovenski magazin **15.50** Dok. odd.: Zeliščarka Mirjam **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Resnica o levih **18.30** 0.00 Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.40** Zaigraj še enkrat, sam. **22.55** Nad.: Luther

Slovenija 2

6.55 18.40 Avtomobilizem: Formula 1, VN Japonske, prenos kvalifikacij **8.50** Skozi čas **9.30** Trača **11.10** Posebna ponudba **11.30** Slovenci v Italiji **12.05** Pisave **12.35** Osmi dan **13.25** Koncert: Prifarci gremo v svet! **15.25** Nad.: Titanik **16.55** Nogomet: Kvalifikacije za SP, Slovenija – Norveška, pon. **20.00** 200 let od Verdijevega rojstva in 100 let opernega festivala v Veroni **22.30** Film: Largo Winch

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.55** Zarišče **12.40** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.05 Tedenski pregled **16.15** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.55** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** 23.45 Satirično oko **20.50** 0.40 Svet v besedi in sliki **21.10** Utrip (pon.) **21.30** Zarišče **22.05** Trača

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Boben **15.25** Kino premiere **15.40** Nogo-

met: Slovenija – Norveška **17.20** 23.30 Aktualno **18.00** Žogarija **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesdan - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsesdan - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Isola music festival **21.45** Avtomobilizem **22.15** Pogovor z...

22.45 „Q“

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kultura **14.00** 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **14.15** Videostrani **15.30** ŠKL **16.45** Pravljica **18.30** Mozaik za gluhe in naglušne **19.00** Pravljica **19.05** Žogarija v Varaždinu **19.30** Predstavljamo: teden univerze v Novi Gorici **20.00** Zgodbe o glasbi **21.30** Naselbinska kultura na Krasu **22.35** Predstavljamo: Objem Sloveniji **22.15** Razstava gob v Šmartnem **23.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.20** Nan.: Morske deklice - H2O **10.50** Film: Wall Street – Denar nikoli ne spi (dram.) **13.25** Serija: Razočarane gospodinje **14.20** Serija: Zmenki milijonarjev **15.20** Serija: Petične nosenice **16.20** Film: Zaradi Winnija Dixieja **18.20** Nan.: Pozor, priden pes **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Vid in Pero šov **22.30** Film: Kamniti angel

Kanal A

6.00 Risanke **6.55** Serija: Mladi zdravniki **7.25** Motociklizem: MotoGP, VN Malezije, kvalifikacije **9.05** Serija: Zakladi s podstrešja **10.00** Serija: Preživel sem japonski kviz **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Serija: Navihanci iz Benidorma **13.05** Film: Rožnati Cadillac **15.20** Film: Smo že končali? **17.05** Serija: Merlinove pustolovščine **18.00** Svet – Povečava **18.35** Serija: Nove pustolovščine stare Christine **19.05** ŠKL – šport mladih **20.00** Film: Samo prijatelji **21.45** Film: Profesor

RADIO

RADIO TRST A

7.00, **13.00**, **19.00** Dnevnik; **7.20** Koledar in napovednik; **7.25** Dobro jutro; **8.10** Kulturni dogodki; **9.00** Komorno popotovanje; **10.00** Poročila; **10.10** Malo za štal, malo za hec!; **11.15** Tedenski izbor – Studio D; **12.00** Ta rozajanski glas; **12.30** Music Box; **13.20** Glasba po željah; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Nediški zvon; **14.40** Music box; **15.00** Mladi val; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.10** Jazz odtenki; **18.00** Mala scena: Jože Pernarčič – Piaf, Edith Piaf – radijska monodrama, igra in poje Vesna Pernarčič; **19.35** Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **14.30** Poročila; **5.00** Jutro na RK; **5.50** Kronika; **7.00** Jutranjik; **8.00** Pregled tiska; **8.10** Pogovor s sinoptikom; **9.00** Sobota in pol; **9.10** Prireditve danes; **10.00** Torklja; **12.00** Kulinarčni kotiček; **12.30** Opoldnevnik; **13.00** Glasba po željah; **14.00** Oddaja o morju in pomorščakih; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.16** Svežemodra selekcija; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik in kronika; **20.00** Legende; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** KOKTa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.00**, **12.28**, **13.30**, **14.30**, **15.28**, **16.30**, **17.30**, **18.30**, **19.28** Dnevnik,

**Sobota, 12. oktobra
Slovenija 2, ob 20. uri**

Aida

*Glasbena oddaja
Posnetek iz Verone, julij 2013*

10. oktobra, v četrtek, so v Bussetu pri Parmi, a ne samo, praznovali dve-stoto obletnico rojstva Giuseppeja Verdija.

Poletna sezona Arene v Veroni, je bila večji del posvečena tej obletnici in pa stoletnici opernega festivala. Prva predstava je bila prav Verdijeva Aida, v postavitvi Giovannija Zenatella.

Pisalo se je leto 1913, 10. avgusta. Aida je od takrat ostala najbolj popularna opera veronskega festivala, edina opera, ki jo na njem uprizorijo vsako poletje.

Letošnjo novo produkcijo Aide je scensko in režijsko oblikovala slavna katalonska skupina La Fura dels Baus, orkestru veronske arene pa je dirigiral eden od izraelskih najbolj talentiranih mladih dirigentov Omer Meir Wellber. Za televizijo je opero režiral Andy Sommer.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena:

1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

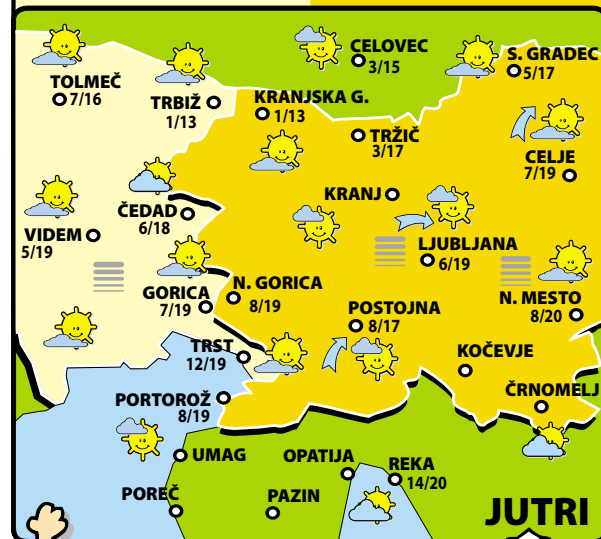
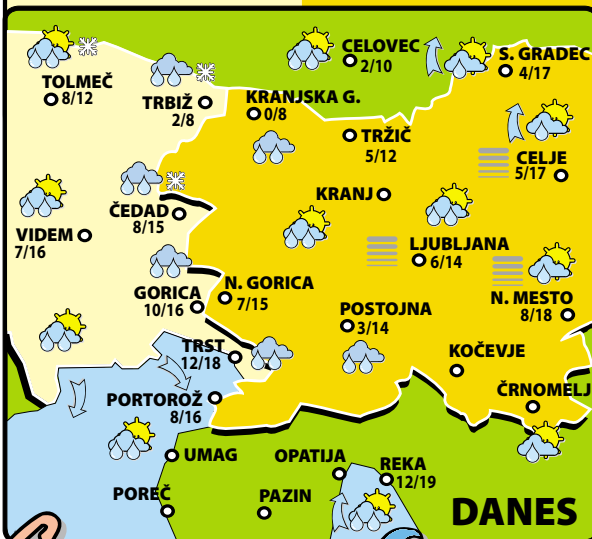
Nad srednjo Evropo je ciklonsko območje. Hladna fronta je dosegla Alpe in bo jutri dopoldne prešla naše kraje. Od jugozahoda doteka k nam toplel in vlažen zrak.

Po vsej deželi bo prevladovalo oblačno vreme z možnimi dopoldanskimi krajevnimi padavinami, ki bodo v glavnem zmerno jakosti. Meja sneženja bo na okoli 1500m. Proti večeru se bo vreme izboljšalo, padavin ne bo več. Ob morju bodo dopoldne pihali zmerni vetrovi spremenljivih smeri. Popoldne bo veter šibak.

Zjutraj in dopoldne se bo poglobilo in od zahoda bo znova pričelo deževati, le na severovzhodu bo povečini suho. Dež bo do večera povsod ponehal. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, na Primorskem okoli 9, najvišje dnevne od 8 do 14, na Primorskem in v vzhodnih krajih do 17 stopinj C.

V nedeljo bo v glavnem spremenljivo s šibkimi vetrovi. Vremenska slika pa je še nekoliko nejasna.

V nedeljo in ponedeljek bo v hribovitih svetih zahodne Slovenije pretežno oblačno. Drugod bo delno jasno, zjutraj bo po nekaterih nižinah megla. Največ sončnega vremena bo v vzhodnih krajih. V nedeljo bo pihal jugozahodni veter.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 18.25
Dolžina dneva 11.08

LUNINE MENE
Luna vzide ob 14.38 in zatone ob 0.53

NA DANAŠNJI DAN
1970 – Potem ko je bilo zlasti v notranjosti prejšnja dva dneva nenavadno toplo, je sedaj toplo obdobje doseglo vrhunec tudi na Primorskem. V Biljah pri Novi Gorici je sonce ogrelo zrak na 28,2 °C, v Vedrijanu na 28,0 °C ter v Tolminu 27,0 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.56 najvišje 10 cm, ob 8.40 najnižje 3 cm, ob 13.56 najvišje 18 cm, ob 21.44 najnižje -26 cm.
Jutri: ob 6.34 najvišje 17 cm, ob 11.58 najnižje 1 cm, ob 16.30 najvišje 10 cm, ob 23.53 najnižje -27 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 18,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
 500 m 14
 1000 m 10
 1500 m 6
 2000 m 3
 2500 m 1
 2864 m 3
 UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom do 4.

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

7 programskih kombinacij, 18 umetniških sledi:
izberi pot svojega srca!

Vpisovanje abonmajev
tudi v Tržaški knjigarni
v Trstu in na Opčinah
in v knjigarni Terčon
v Nabrežini

www.teaterssg.com

sledi
srca

SLOVENSKO
STALNO
GLEDA-LIŠČE

MobiliBrugnera

www.mobilibrugnera.it

Štarancan – Ulica Marconi 44

Telefon 0481.710460

expo@mobilibrugnerasnc.191.it

od 21. septembra...

Spomni se!

Od torka do sobote:
9.00 – 12.30 / 15.00 – 19.00

Ob ponedeljkih zaprto

ODPRTO TUDI OB NEDELJAH POPOLDNE OD 15. DO 19. URE

MEDIA.COM - Officina Creativa per la Pubblicità - Montebelluna - 0431.45448 - www.studiofama.it

OSLO - Sklep odbora za podelitev nagrad Nobelova nagrada za mir Organizaciji za prepoved kemičnega orožja (OPCW)

OSLO - Nobelovo nagrado za mir bo letos prejela Organizacija za prepoved kemičnega orožja (OPCW) s sedežem v Haagu, katere strokovnjaki trenutno v Siriji uničujejo tamkajšnji kemični arzenal, je včeraj sporočil odbor za Nobelove nagrade v Oslu. Izbor nagrajenca je med drugim pozdravila EU, pa tudi Slovenija. Kot piše v obrazložitvi, si je OPCW najprej prizadevanja za odpravo kemičnega orožja. Konvenciji ZN, ki sta prepovedali najprej uporabo in kasneje še proizvodnjo in shranjevanje kemičnega orožja, ter delo OPCW »so uporabo kemičnega orožja opredelili kot tabu po mednarodnem pravu«. Norveški odbor je obenem spomnil, da je imela razorožitev posebno mesto v oporoki Alfreda Nobela, izumitelja dinamita in očeta Nobelovih nagrad. Zato so v minulih desetletjih z izbiro nagrajencev že večkrat izpostavili potrebo po odpravi jedrskega orožja, z letošnjo nagrado pa želijo prispevati še k odpravi kemičnega.

»Zadnji dogodki v Siriji, kjer je bilo kemično orožje znova uporabljeno, so izpostavili potrebo, da se prizadevanja za odpravo kemičnega orožja še okrepijo. Nekatere države še vedno niso članice OPCW. Nekatere države niso upoštevale roka za uničenje svojega kemičnega orožja, ki se je iztekel aprila 2012. To še posebej velja za ZDA in Rusijo,« še piše v obrazložitvi.

Prvi mož OPCW Ahmet Üzümcü je v prvem odzivu poudaril, da je podelitev nagrade priznanje za prizadevanja organizacije »v smeri globalnega mira v minulih 16 letih«. Nobelova nagrada za mir po njegovem mnenju pomeni pomembno priznanje prizadevanjem OPCW za svetovni mir v minulih letih ter še posebej »zelo pomembno« podpora sedanjemu delu uslužbencev OPCW v Siriji, »ki se zelo pogumno trudijo izpolniti svoj mandat«.

Na razglasitev so se med prvimi odzvali v EU, ki je Nobelovo nagrado za mir prejela lani. Kot je izpostavil predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ta nagrada potrjuje pomembno vlogo OPCW pri omejevanju kemičnega orožja. Dejal je še, da je odprava kemičnega orožja enkrat za vselej »kollektivna odgovornost mednarodne skupnosti«.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je poudaril, da je organizacija v veliki meri prispevala k odstranjevanju in omejevanju širjenja kemičnega orožja. »Predvsem zaradi njenih naporov je bilo uničenih 80 odstotkov registriranega kemičnega orožja,« je dejal Ban. Francoski predsednik Francois Hollande si želi, da bi dala Nobelova nagrada OPCW še dodaten zagon pri njegovi nalogi »v celoti in dokončno uničiti arzenal kemičnega orožja po vsem svetu«. Norveški premier Jens Stoltenberg je izbiro letošnjega dobitnika prestižne nagrade pohvalil kot »zelo aktualno«, nemški zunanji minister Guido Westerwelle pa meni, da bo to dalo »nov zagon razoroževanju po vsem svetu«.

Izbor nagrajenca je pozdravila tudi Slovenija. Na MZZ odločitev odbora za nagrade vidijo kot »novo spodbudo, da skupaj dosežemo naš končni cilj - svet brez orožij za množično uničevanje«. Med drugim so izpostavili, da je Slovenija v letih 1999 in 2000 sodelovala v izvršnem svetu OPCW, prispevala pa je tudi inšpektorja, ki je sodeloval v mednarodnih inšpekcijah. (STA)